אז ככה

שאלה מעניינת

אהרן שמי

הציבור בישראל מחולק היום לשניים. מצד אחד העם ומהצד השני הפוליטיקאים שלו.

בצד של העם, באופן בסיסי, אין חילוקי דעות, כולם רוצים שהטרור ייפסק ושיהיה שלום. כך לפחות עולה ממשאלי הטלוויזיה, מסקרי דעת הקהל ומשיחות עם נהגי מוניות.

אבל בצד של הפוליטיקאים העניין מורכב הרבה יותר, כאן חלוקות הדעות. כי בין הפוליטיקאים יש כאלה שמאמינים בהמשך תהליך השלום ובתוצאותיו הם, באמת ובתמים, מצטערים על כל פיגוע ואומרים בגלוי שכל מעשה רצח טרוריסטי הוא דבר נורא שתוקע מקלות בגלגלים של תהליך השלום.

אבל יש גם בין הפוליטיקאים כאלה שלא מאמינים בתהליך השלום, ואצלם כל מעשה טרור חדש, כל רצח, כל קורבן, כל טיפת דם שנשפכת הם הוכחה ניצחת לכך שהם צודקים, שאסור להאמין לערבים, שהשלום רק יגביר את מעשי הרצח. ולכן הם בליכוד שמחים וששים, וקופצים על כל פיגוע. כיוון שכל טיפת דם נוספת שזורמת לנחלי הדם שכבר נשפכו היא לא רק הוכחה שהם צודקים בדרכם הפוליטית, אלא גם שמה מקלות בגלגלי עגלת השלום, זה שהם כל־כך לא מאמינים בו.

אז בואו נעשה תרגיל חשיבה קטן.

אם היו היום בחירות כלליות, באיזה סוג של פוליטיקאים היית תומך? למי היית מצביע? לאלה שמצטערים על כל קורבן נוסף שנופל או לאלה ששמחים כשהטרור ממשיך להפיל חללים רק מפני שזו ההוכחה שהם תמיד צדקו?

שאלה מעניינת.

ד ב ר ה י ו ם

שנת כינון יחסים

ההודעה הרשמית על כינון משרדי אינטרסים של מרוקו בתל־אביב ושל ישראל ברבאט מהווה סיום מדיני ודיפלומטי נאה לשנת תשנ"ד. היתה זו שנה טובה למערכת היחסים הבין־לאומיים של מדינת ישראל. ההאצה בתהליך המשא־ומתן המדיני, הדו־צדדי והרב־צדדי, ביצוע הסכמי עזה ויריחו עם אש"ף וההתקדמות הרבה והגלויה במשא־ומתן עם ירדן הניבו פרות ברוכים גם במישורים אחרים של קשרי החוץ של ישראל – המדיניים, האסטרטגיים, הכלכליים, המסחריים והתיירותיים – וגם במישור הדיפלומטי הפורמלי.

הקשרים הרשמיים עם כמעט כל המדינות שניתקו את יחסיהן הדיפלומטיים עם ישראל לאחר מלחמת ששת הימים או לאחר מלחמת יום הכיפורים חודשו. על אלו נוספו מדינות רבות שבעבר הכירו בישראל אך לא כוננו עימה יחסים דיפלומטיים ברמה כלשהי. נסתיימה התקופה שבה ישראל היתה מוחרמת, מנודה או בקושי נסבלת בוועידות בין־לאומיות או אזוריות. גם מי שהיה מוכן לקיים עימנו קשרים פרגמטיים־אינטרסנטיים בתחומים כלשהם, עשה זאת בצנעה או בסתר ולא פעם בהסוואה ובתחפושת. עתה מרבית הקשרים הם גלויים, גם עם אותן מדינות שטרם כוננו עם ישראל קשרים רשמיים. סביר להניח כי אחרי מרוקו יבואו מדינות ערביות ומוסלמיות נוספות. חלקן ימסדו בגלוי קשרים קיימים והאחרות יתחילו ביצירת הקשרים שיביאו תועלת לשני הצדדים.

פתיחת משרדי האינטרסים עם מרוקו באה לאחר שנים רבות שבהן נסוו בין ישראל ומרוקו קשרים לא רשמיים אשר היו מבוססים על אינטרסים הדדיים. חסן השני, מלך מרוקו, חובב שרון ועמדו, היו הגורם היום שהניע את גלגלי תהליך השלום בין ישראל ומצרים. מאוחר יותר עסק בלא הרף במאמצי תיווך וקירוב עמדות בין ישראל לבין גורמים ערביים אחרים. הכשלה האישית של היוזמות והמהלכים לא היתה באשמת מרוקו בלבד, אלא באשמת שני הצדדים, ובעיקר ממשלות ישראליות קודמות. יצחק רבין ושמעון פרס ניהלו מגעים רבים עם מרוקו ועם מלכה במחצית עשרים השנה האחרונות. עם הקמת ממשלתו הנוכחית אשר יצחק רבין הולך להבשיל התנאים ההדרגתיים להרחבת מעגל השלום הערבי עם ישראל מעבר למעגל המצרי.

מלאכת עשיית השלום היא עוד רבה ומורכבת. במדינות ערב יש כיום הכרה בחשיבותו של השלום עם ישראל למען שגשוגם של כל עמי האזור וארצותיו. בישראל יש נכונות רבה לוויתורים למען השלום, כפי שמראים גם סקרי דעת הקהל. בשנה החדשה יידרשו מאמצים רבים למניעת קיפאון במשא־ומתן עם הפלסטינים ועם ירדן ולכינון קשרים עם כל מדינות האזור. אך המפתח להשלמת התהליך הוא בידי סוריה. אסד חייב להבין כי אין הוא יכול לשבת בחיבוק ידיים ולצפות להחזרת כל השטחים על מגש של כסף. גם עליו מוטלת החובה להוכיח קבל עם ועדה את נכונותו לשלום מלא עם ישראל. עשו זאת לפניו סאדאת, עראפאת וחוסיין. עתה הגיע תורו.

תושבי מוסקווה מקבלים בפרחים את אחרוני החיילים הרוסים השבים מגרמניה לאחר 50 שנות נוכחות צבאית רוסית שם. (צילום: אי.פי.)

יחסים בין־לאומיים

לא חייבים להבין ולסלוח

ממשלת ישראל מתרפסת בפני מצרים, פקיסטאן וגרמניה. האם זו תוצאה של מדיניות חוץ מחושבת או של יחסים רעועים בתוך הממשלה?

אריה ארד

גורל מוזר גרם לכך שבאותו יום שבו ערך שר החוץ המצרי עמרו מוסא ביקור מאולץ ב"יד ושם" פתחה גרמניה נציגות דיפלומטית ביריחו. זוהי הנציגות הראשונה הנפתחת שם. גרמניה הקדימה את כל אומות העולם, אפילו את מדינות ערב. אי־אפשר להימלט מזיכרון הברית שנכרתה בין העולם הערבי ובין הגרמנים בימי מלחמת העולם השנייה – ברית שכרת המופתי הירושלמי אל־חוסייני עם היטלר. לא ניתן גם להתעלם מהעובדה שהנציגות הגרמנית ביריחו שוכנת מול ביתו של פייסל חוסייני, בן למשפחת חוסייני.

כדאי להזכיר את המרד הפרו־נאצי בעיראק בימי מלחמת העולם השנייה, ואת נכונתם של המצרים לפתוח את שעריהם בפני הצבא הגרמני, תוך סיכון הישוב היהודי בארץ־ישראל. הדבר נמנע רק הודות להקפת ארמונו של המלך פארוק בטנקים בריטיים. אפילו הנשיא לשעבר סאדאת היה בין אלה שניסו לקרב את כניסת הצבא הגרמני למצרים. העולם הערבי עדיין רואה בטבח יהודי אירופה בידי הנאצים מזימה יהודית שאמורה היתה לזכות בעצמאות מדינית את הישוב היהודי בארץ־ישראל.

יצחק רבין, שהיה מפקד בפלמ"ח, נתן ביטוי לתחושותיו כשייך ל"דור אחרון לשיעבוד ודור ראשון לגאולה". כיום נושא רבין באחריות כבדה כראש ממשלה בתקופה קריטית. הוא מוגבל באפשרות לתת ביטוי פומבי לרגשותיו. בתגובה על חוצפתה של "הגברת מפקיסטאן" ביטא רק מעט מהראוי להאמר עליה. גם כך "קיבל על הראש".

מפתיעה התרפסותו של שמעון פרס, בפני המצרים, הפקיסטאנים, הגרמנים ואש"ף. מדיניות זו זוכה לגיבוי שבשתיקה מצד יצחק רבין. ראוי לשאול אותו, האם פרס מבצע את "העבודה השחורה" עבור הממשלה. ייתכן שההסכמה שבשתיקה מצדו של רבין באה למנוע עימות מטעמים תועלתניים מדיניים.

אפשר להבין את התרפסותו של פרס בפני הגרמנים, גם אם אין מקבלים אותה. ישראל זקוקה מאוד לגילויי רצון טוב מצדה של גרמניה, אפילו אם במקביל מחדשת בון את בריתה עם החוסיינים. רצוי היה שישראל לפחות תביע בפומבי את אכזבתה מההכרה דה־פקטו ב"מדינה פלסטינית שבדרך".

באשר לענין הפקיסטאני, בשום אופן אין לקבל את דבריו של פרס לגבי "אי־ההבנות" שנוצרו באשמת ישראל. "הגברת מפקיסטאן" רצתה לקבוע עובדה. היא הגיעה לעזה דרך טריטוריה ישראלית ללא תיאום עם הממשלה, תוך הצהרה פומבית בדבר סירובה לקיים כל מגע עם נציגי ישראל. רבין צדק כשהורה למנוע את הביקור. עכשיו מטלפן פרס לערפאת כדי להתנצל ולאפשר את הביקור בלא כל תיאום עם ישראל. ראוי היה במקום זאת שראש ממשלה של מדינה, שאינה מכירה בישראל והמנהלת מדיניות עוינת כלפיה, לא תורשה להיכנס לישראל, גם לא בדרך לעזה.

הוא הדין בשר החוץ המצרי. מדוע היה על פרס לבקש שיואיל לבקר ב"יד ושם" ולו רק ביקור סמלי? מדוע לא ניתן היה להדגיש שישראל רואה בסירובו ביטוי לתפיסה עוינת הרואה בשואה מזימה יהודית? ניתן גם היה לומר לשר בפשטות, שלאור סירובו יכול הוא להישאר בבית. כשם שמעולם לא הבנתי את תחנוניהן של ממשלות קודמות בפני הנשיא מובארק לבקר בישראל, כך אינני מבין את ההתרפסות הישראלית בפני שר החוץ המצרי. הביקור הוא חסר חשיבות. אין למצרים השפעה על סוריה או על לבנון ואפילו לא על הטרור הערבי נגד יהודים באשר הם יהודים. ובכל זאת הממשלה מוכנה להתחנן ולבלר שביקורו בארץ יתקיים.

ממשלת ישראל בראשות רבין חייבת הסבר לציבור ובעיקר לאותו חלק בציבור שהעלה ממשלה זו לשלטון.

פופוליזם

חנופייה לי יש

התפרצות מגיפת הפריימריס בארצנו העצימה את הפופוליזם החדש – שהוא פוליטיקה אשר אפיוניה הם פרסום אישי בכל מחיר והימנעות ממנהיגות אמיתית ומעצמאות מול המוסיקה הצורמת של ההון

חני פודשנר

האם אנשי השדולה החברתית בממשלה ובכנסת יילחמו ברצינות נגד תקציב המדינה 1995? גם בימים כתיקונם, כפי שהוכח בעבר, זוהי הנחה בלתי־סבירה: קל וחומר אחרי שהאוצר הגשים את משאת הנפש של הלובי החברתי בפרשייה המגוחכת של מיסוי הבורסה.

אבל צריך להשאיר מקום לאפשרות שקבוצה זו אכן תנהל מאבק רציני נגד התקציב. ברור מראש מה יתרחש: כל הדרישות שלהם תיזנחנה על הסף (בלי שהם ינקטו שום סנקציה מאלה המוזכרות ברוממות הבטחותיהם), ועל כל כותרת רמה וליד כל מיקרופון רענן הם יגונו בשם הנפרץ "פופוליזם".

לא בצדק. אין בפוליטיקה הישראלית אף אחד שראוי לתואר פופוליסט. בין ההגדרות והאפשרויות מבחינה היסטורית אין ולו אחת אשר מישהו בפוליטיקה (ובוודאי לא בכנסת או בממשלה) יכול להתאים לה.

אין בישראל יורש לאותם חוואים עצמאים בארה"ב אשר בשני העשורים האחרונים למאה שעברה הביעו התנגדות עזה לעוצמה הכלכלית האדירה של הבנקים ושאר המוסדות הפיננסיים, ואנשי כוח וחברות הרכבת ה"ספקולנטים־על־הקרקע". אין ממשיך ל"נארודניצ'סטבו" הרוסים באותה תקופה, ובעצם מ־1870, ש"הלכו אל העם" תחת הדגל "זמליה אי וליה" (אדמה וחירות), לפני הסטייה הימנית־טרוריסטית של "נארודנאיה וליה" (רצון העם) בשנות ה־80 של המאה הקודמת. אין מי שיפתח את התיאוריות שלהם לגבי התפתחות לא־קפיטליסטית ובניית חברה קומונלית על ערכי השוויוניות והדמוקרטיה.

כמובן שאין בישראל נצר למשטר הפופוליסטי – לפי הדוגמה הרוסית היא – אשר כיוון את דרכה של טנזניה במרבית השנים מאז שקיבלה עצמאות: היש מישהו התומך באסטרטגיה של התפתחות מצומצמת ומבוססת על הכפר, אשר נמנעת מתיעוש נרחב (ליעדים חיצוניים) ומביזור בזבזני ומצטיינת ברטוריקה של התפתחות בלתי־קפיטליסטית?

אין אף אחד העונה לדוגמאות היסטוריות אלה של פופוליזם. מה, אם כן, מזהה את השדולה החברתית כפופוליסטית? הזהות נוצרה עקב השוואה היסטורית, על בסיס סימפטומים, שעורכים בין קבוצת הפוליטיקאים הזו לבין המשטרים אשר קיבלו את השם פופוליזם במאה הנוכחית: זה של חואן פרון בארגנטינה במרבית שנות ה־40 וזה של ברזיל תחת שלטונו של ג'טוליו וארגאס בתחילת העשור שאחריכן.

לכאורה יש מקום להשוואה: מדובר בפוליטיקאים היוצאים מדי פעם בדרישות לצעדים חברתיים שמעוררים התנגדות מצד השמרנים; יש להם רטוריקה מתנפצת, המכוונת לגייס תמיכתן של הקבוצות המופלות לרעה; האידיאולוגיה שלהם היא מורליסטית ורגשית. אף שאין הם קבוצה מוכתבת ומגובשת בנפרד, ניתן לומר שהמצע שלהם נוטה לחוסר־ספציפיות ויש לו אפיונים ולמאפיינים אנטי־אינטלקטואליים: כאשר הם מגישים תוכניות לפתרון בעיות חברתיות – "להיטיב עם העם", או פשוט להקל מעט מן הלחץ שמפעילים עליו ה"אילוצים הכלכליים" ו"כוחות השוק" – הם נוטים להיכנס לפירוט מוגזם בשאלות שאינן מרכזיות, ובוודאי לא יזומות, על סדר היום הפוליטי.

אלה היו בין האפיונים של הפרוניזם, בשלטון ומחוץ לו. מה שהעניק לו את הכינוי "פופוליזם", והוציא משלושת המודלים האחרים, היה בעיקר הגישה האנטי־אמריקאית – תחליף לאנטי־קפיטליזם של ה"נארודניקים" ושל החוואים מטקסס וקנזאס. אך גישתם של פוליטיקאי השדולה החברתית בישראל רחוקה מלהיות אנטי־אמריקאית ואנטי־קפיטליסטית, ואין בה זכר לניתוחים של הסוציאליזם בן המאה הקודמת. הכינוי "פופוליזם" – המודבק להם כשם־גנאי – הוא מוטעה מבחינה היסטורית.

לעומת זאת, יש פוליטיקאי אחד הראוי שיוצמד לו הכינוי "פופוליסט": שר האוצר, אברהם שוחט, שהוא ראש הממשלה האמיתי לענייני חברה וכלכלה. הכיצד? הרי מדיניותו הכלכלית היא שמרנית וקשה לראותה כמי שמיועדת "להיטיב עם העם" או כמתאמצת להקל מעט מן הלחץ שמפעילים עליו ה"אילוצים הכלכליים" ו"כוחות השוק". בתחום השמירה על האינטרסים של ההון, הפגיעה בדרגי השכר הנמוך והורדת מדיניות הרווחה בצמצום שאינו מאפשר התמודדות עם המצוקות – שוחט הוא ממשיכו של מודעי ותלמיד של הגישה הניאו־ליברלית הבוני־כריסטית. מדוע אם כן הוא ראוי לתואר "פופוליסט", ועוד חולק אותו עם כמה מכתנגדיו החריפים בשדולה החברתית?

כדי לענות על שאלה זו יש לחזור אל הפרוניזם באמריקה הדרומית ולעקוב אחר הגעתה כיום בארצות רבות אחר מתנסות בגישה שכמה מאנשי מדעי המדינה מכנים אותה בשם "ניאו־פופוליזם". וארגאס ופרון ויורשיהם נקטו סגנון פוליטי המבוסס על המסיכה האישית של המנהיג ועל נאמנות לו, שנסמכה על שיטה של פטרונים. אלה היו חשובים יותר כאשר העקרונות הפוליטיים, כולל ה"עממיים", שבסבב קיבלו את התמיכה הציבורית.

הניאו־פופוליזם אצל פוליטיקאי מן הסוג הזה משמש כטכניקה בדרך אל השלטון וגם אחריכן: הפוליטיקאי מבסס לעצמו את התפעלות מן העיקרון הפופולרי, ובאמצעותו הוא מפקח על תהליכי גיוס התמיכה הפוליטית. הוא אינו ממלא תפקיד של מנהיג, אלא תפקיד של שחקן.

ההבדל בין השניים גדול מאוד. הראשון מוביל את את הציבור, תוך פעולה הדרגתית של חינוך והוודעת אחריות, וממסש תפקיד מדיני (בתחום הדיפלומטיה והביטחון ובעיקר בענייני פנים) לפי מצע מפורט ורציני שנכתב מתוך כוונה לעמוד בדרישות. ואילו השני (הניאו־פופוליסט) חוזר ומשמיע גיבוב־דברים סתמי, משולב בכמה סיסמאות פשוטות ומוסכמות, והדגש על שמו נטייה מאפיינת של הציבור כדי ליצור הזדהות חיצונית וחד־כיוונית. גרוע מכך: הוא מתייחס אל האוכלוסייה (או אל הקבוצה אשר את תמיכתה הוא מבקש) כאל "נטולת עוצמה", הוא נוקט במניפולציות לגבי השאלות הפוליטיות שעל סדר היום, ובלי שום גישה פרוגרמטית הוא מתציג ומקציץ כל תחושה של תסכול עממי.

נזקו הקשה של הניאו־פופוליזם ניכר כיום בכמה וכמה ארצות: משהגיעו הפוליטיקאים הללו לשלטון (קרלוס מנם בארגנטינה, לך ואלנסה בפולין, אלברטו פוג'ימורי בפרו, קארלוס סאלינאס דה גורטארי במקסיקו, בוריס ילצין ברוסיה) הם דירדרו את תהליכי הפגיעה בשכבות העם השונות, באמצעות הליברליזציה וה"הפרטה" וצעדי "הבראה" ו"התייעלות" – ושאר ריקודים־לצלילי־החליל של ארה"ב וקרן המטבע הבין־לאומית וגרמניה ובריטניה והבנק העולמי, ושאר מרכזי הפונדמנטליזם המערבי של כלכלת השוק.

גם ישראל הולכת בכיוון זה. התפרצות מגיפת הפריימריס בארצנו הגבירה את עוצמתו של הפופוליזם החדש, שהוא פוליטיקה אשר אפיוניה הם פרסום אישי בכל מחיר והימנעות ממנהיגות אמיתית ומעצמאות מול המוסיקה הצורמת של בעלי ההון. בישראל הניאו־פופוליסטים (אנשי השדולה החברתית) אינם אוחזים ברסן השלטון, אך עושים את הכל, כולל תמיכה בתקציב המדינה הרע והאכזרי, כדי לסייע בידי שוחט ושאר עושי דברו של ההון. הם משחקים לידיו והוא מזמר את שירם בסקטיקה הנלווה של כל הנקנ־דלים: "כשאני יוצא ממשרד האוצר, אני לא יורד אל העם אלא עולה אליו".

איש השנה

ההחמצה הגדולה

עזרא דרזוני

אני מתפלא על אנשי הלוטו, הפיס, הטוטו, הלוטורתיקו, לוטו פיקס, לוטו אייקס־מיקס־דריקס. אני מופתע מכל ממציאי חידות הדידו חודי החידונים: המומיצרים, היגאל שילונים, הארז טלים, הדליקים, איך הם פספסו את האירוע הזה, איך הם החמיצו את ההזדמנות להפוך גם אותו להימור גדול. הכוונה לבחירת איש השנה.

במדינה, שבה כמעט כל תוכנית רדיו וטלוויזיה הן חידון נושא פרסים, הולכים ומבוזבזים אייטם ענקי כזה ולא הופכים אותו לעסק־כלכלי. מדוע לא לצאת שבועיים לפני ראש השנה במבצע ניחושים גדול שייקרא "מבצע איש השנה. ניחוש – זכית".

אנשים ייכנסו לדוכן הימורים יקנו טופס וימלאו: חמישה טורים רמון, ארבעה רבין, שניים פרס, אחד עראפאת. ואפשר גם אחרת, למשל לשים "בנקר" על רמון – משמע שהוא הזוכה הבטוח – אף טור לאחרים, ובכך להמר על כל הקופה.

וכמו בכל יום חמישי בערב, לפני סגירת הדוכנים, יישבו האנשים על כוס קפה או בירה, יחליפו דעות, ינתחו סיכויים, יקללו את אחורי הפוליטיקאי הדירב וימלאו את הטופס.

באנגליה גורפים הון מהסיפור הזה. רק שם מהמרים על הסוס המנצח. בינינו, מה ההבדל.

אני משער שמישהו יאמץ בסוף את התוכנית. אם לא כאן, אז אולי בתורכיה. וכך נוכל לראות את עם ישראל, שמבלה כמה סופי שבוע בשנה בקזינו של אנטאליה, נוסע לעוד סופשבוע בשביל לבחור את איש השנה שלו.

ולבסוף, אם תשאלו על איש השנה שלי, אני בוחר בביבי נתניהו. למה? חשבתם מה היה קורה אם רבין היה עכשיו ראש האופוזיציה?

המאבק באינפלציה

חוזרים על אותן השגיאות

ההתפרצות האחרונה של האינפלציה היא תוצאה של מדיניות חלוקת הכנסות בלתי־שוויונית. למרות הכישלון, האוצר מציע את להמשיך באותם צעדים

אסתר אלכסנדר

האינפלציה תקפוץ השנה לרמה של כ־15 אחוז לעומת 10.9 אחוזים בשנה הקודמת, אף שהממשלה מנהלת מדיניות של הורדת הגירעון בתקציב, של הורדת השכר דרך הורדת עלויות העבודה, של חיסול הדרגתי של תוספת היוקר, של הורדת מיסים, הוזלת הקרקעות, חשיפה ליבוא ובראש וראשונה עלייה בשיעור הריבית. לאור עובדה זו שום אדם בר־דעת לא היה ממשיך לנהל את אותה המדיניות להורדת שיעור האינפלציה.

ובכל זאת, הצעת האוצר "למלחמה באינפלציה", שעומדת היום בפני הממשלה, מורכבת מאותם צעדים כלכליים עצמם, ונגיד בנק ישראל העלה את הריבית, עוד לפני הצגת התוכנית, לשם אותה המטרה. לא קשה לנחש את התוצאות. אין כל סיבה שהפעם תביא אותה מדיניות לתוצאות אחרות ואנו צפויים להמשך העלייה בשיעור האינפלציה.

הקפיצה באינפלציה מוכיחה יותר מאלף עדים שהמדיניות הכלכלית והצעדים שמהם היא מורכבת – החל "מהורדת העלויות" של האוצר וכלה בהעלאת העלויות (הריבית היא עלות ייצור לכל דבר ואת מלבד היותה הכנסה לבנקים) של בנק ישראל – היא אינפלציונית.

האמת היא, שאפילו נגיד בנק ישראל, שהירידה בשיעור האינפלציה היא הבייבי שלו, אינו מעז לטעון שהעלייה הדרמטית בשיעור הריבית תוריד את האינפלציה בזמן הקרוב. הוא יודע שהאשראי עלה השנה ב־20 אחוז, למרות שקיווה שהעלאת שיעור הריבית תוריד אותו. העלייה בשיעור הריבית העלתה את עלויות הייצור, אך הביקושים לא נבלמו בעקבות צעד זה. האם ראוי להמשיך במדיניות אנטי־אינפלציונית "מוצלחת" שכזאת? עליית שיעור הריבית לא הביאה כל תועלת, אך אין מכשיר רב־עוצמה ממנה להרסית הייצור.

אפשר היה לייחס את התעלמות אנשי האוצר ובנק ישראל מתוצאות והתעקשותם להמשיך ולהעמיק את המדיניות הכלכלית המסוכנת והכושלת הזו לאידיאולוגיה המאמינה באופן עיוור "בשוק חופשי", שאותו הם רוצים להשליט עלינו בכל מחיר, או לחוסר הבנה, לולא התעשר המיעוט שבקרבנו, החלק העשיר יותר של האוכלוסייה, כתוצאה ממדיניות זו.

מדיניות הורדת העלויות בצירוף הריבית הגבוהה מעשירה את בעלי ההון על חשבון העובדים ועל חשבון הממשלה. הרווחים שגדלו כתוצאה מהורדת השכר ומהורדת מס הכנסה על חברות ותשלום המעבידים לביטוח הלאומי אינם מועברים להורדת מחירים אלא לכיסיהם של בעלי ההון. הבנקים מתעשרים על חשבון כולם, גם על חשבון בעלי ההון, שכן הם מעבירים אליהם חלק גדול מאותם רווחים שנצברו כתוצאה מהורדת השכר והמיסים דרך הריביות הגבוהות. בכך הם מגבילים את יכולתם של היצרנים להוריד מחירים ולבצע השקעות שיגדילו את התעסוקה. הבנקים נהנים גם מהזרמות כספים גדולות שבנק ישראל מעביר אליהם ביחד עם העלאת שיעור הריבית, אשר נועדה להגביל את הרחבת האשראי שנובעת מאותן הזרמות. לחגיגה זו מצטרפים גם היבואנים, שבמקום להוזיל את היבוא עקב הורדת המכסים ממשיכים למכור סחורה ביוקר ואת ההפרש מכניסים לכיסם, והקבלנים, שהקרקעות המוזלות הנמכרות להם מהוות מקור רווח הגון.

בשמי המשק הישראלי מרחף ענן אדיר של כסף נזיל הבנוי מן הרווחים שנוצרו על־ידי מדיניות הממשלה. ענן זה מחפש מקום לנחות בו ומושבו עד לזמן האחרון היה הבורסה. שם היה עסוק בהכפלת עצמו, אך לפחות לא האיץ את האינפלציה. לאחר שיציבות הבורסה נתערערה, נחת הענן על שוק הנדל"ן ועל שוק היבוא ומוצרי הצריכה, והוא מריץ את המחירים כלפי מעלה. רווחי הבורסה אמנם אינפלציוניים, אך הם כאין וכאפס לעומת האינפלציוניות של הרווחים הנצברים על חשבון העובדים, ההשקעות והממשלה.

האינפלציה המתחדשת היא אינפלציה של ביקושים הנובעים מן הרווחים, והעדות הטובה ביותר לכך היא העלייה המטורפת בצריכה הפרטית, בלי עלייה מקבילה בשכר הריאלי. העלייה בצריכה נובעת מן הגידול ברווחים ומכאן שהאינפלציה אינה נובעת מעליית השכר, שהרי לא היתה עלייה כזו, אלא מן הירידה בשכר שעליה נעשים הרווחים.

ההתפרצות האחרונה של האינפלציה איננה מקרית. היא איננה תאונה במדיניות הכלכלית של האוצר ובנק ישראל, אלא תוצאה של המדיניות הזאת, של חלוקת הכנסות בלתי־שוויונית והולכת וגוברת. כשיש צמיחה במשק, אך התוספת לתוצר מתרכזת בידיים מעטות והעובדים אינם זוכים בחלקם בתוספת זו, הצמיחה מתפרצת באינפלציה גדולה ועצמית. זה קרה בדרום־אמריקה וזה מה שקורה אצלנו.

הפתרון הוא מדיניות כלכלית שתגביר את השוויוניות בחלוקת ההכנסות ותחסל את הרווחים האינפלציוניים. מדיניות זו תעלה את השכר על חשבון הורדת שיעור הריבית ופערי התיווך, ותזרים כספים למשק דרך הגידול בגירעון בתקציב הממשלה. עובדה שבשנים 1991־92, כאשר הגירעון בתקציב היה גדול פי שלושה מאשר היום, שיעור האינפלציה ירד מ־18 אחוז ל־11 אחוז.

המדיניות הכלכלית של הממשלה נכשלה. היא כבר "הצליחה" למוטט את האינפלציה הנמוכה יחסית ואת מאזן התשלומים, והיא עלולה למוטט גם את שער החליפין. אם זה אכן יקרה, ייפרץ הסכר האחרון בפני אינפלציה דוהרת.

משוואה עם נעלם גדול

פזית רבינא

יומן חוץ

לפני כשנה התייצבו ראש ממשלת אירלנד, אלברט רינולדס, וראש ממשלת בריטניה, ג'ון מייג'ור, בפתח הבניין בדאונינג 10 והבטיחו לאזרחי מדינותיהם כי עד חג המולד ישוב השלום לשכון בצפון אירלנד. הודעתם התקבלה בתקווה מהולה בספקנות. חג המולד, בוודאי, אבל של איזו שנה בדיוק?

הספקנים צדקו אז. אולם נראה שהפעם יש סיבה סבירה שהכוונה אכן לחג המולד הקרוב.

מה השתנה מאז השנה שעברה? התשובה היא שהמבצעים פשוט הבשילו מאז חג המולד האחרון. שני הצדדים נזקקו לזמן להתארגנות. הזמן הדרוש חלף והיה זה של ההתארגנות ההיסטורית הנע"ע. היום, בניגוד לשנה שעברה, לשני הצדדים יש אינטרס כמעט זהה בשלום, כל אחד מסיבותיו.

בצד הבריטי זקוק מייג'ור נואשות להישג שיעצור את המפולת הפוליטית האישית שלו ושל מפלגתו השמרנית.

בצד האירי חל שינוי ברמת המנהיגות וברמה הכללית. ברמת המנהיגות נראה שג'רי אדאמס, מנהיג השין־פיין, הזרוע הפוליטית של המחתרת האירית הרפובליקנית, עבר תהליך של התבגרות והתפתחות. הוא נשמע היום הרבה יותר שקול, אם כי עדיין נחוש מאוד בדעותיו.

ברמה הכללית, נראה שבקרב אנשי האי־אר־אי ובקרב הקתולים של צפון אירלנד בכלל יש תחושה של עייפות מן המצב. 25 השנים האחרונות היו מתישות. הם רוצים עתה חיים טובים יותר להם וסיכוי טוב יותר לילדיהם. לרצון הזה יש על מה לסמוך לאחר שהממשל האמריקאי הביע מעין התחייבות לדיווידנד של שלום אם וכאשר יושג הסכם שלום יציב בצפון־אירלנד.

בימים הקרובים ייחשף כנראה התפקיד המרכזי של הממשל האמריקאי בתיווך בין הצדדים. ביטוי ראשון לכך ניתן בביקורו של דיק ספרינגפילד, סגן ראש ממשלת אירלנד, בסוף השבוע בארה"ב. לחיצת הידיים בין ספרינגפילד והנשיא קלינטון הנופש במסצ'וסטס זכתה לסיקור שנועד להדגיש את חשיבות התיווך האמריקאי. בימים הקרובים יינתן לכך ביטוי נוסף. סגן הנשיא האמריקאי, אל גור, יעצור לביקור באירלנד עם שובו מוועידת האוכלוסין בקהיר.

על חשיבותו של הגורם הכלכלי בייצוב הפסקת האש והשגת הסכם שלום אפשר היה ללמוד מדבריו הזהירים של ספרינגפילד. בראיון סוף־שבוע לאן.בי.סי אמר ספרינגפילד במפורש, כי לצדדים הניצים בצפון־אירלנד יתברר בקרוב כי השלום משתלם. סגן ראש ממשלת אירלנד התכוון לחבילת סיוע אמריקאית בהיקף של 250 מיליון דולר לשיקום צפון־אירלנד. אמנם ברור למדי שלא ניתן יהיה להעביר בקונגרס חבילת סיוע כזו, אולם זמן ההמתנה לא ייארך. אם יתברר שהפסקת האש הנוכחית בצפון אירלנד היא סיפור הצלחה תתגייס הקהילה האירית־אמריקאית לתמיכה פוליטית וכלכלית בצפון־אירלנד. לביקורו של ג'רי אדמס בארצות־הברית לפני כמה חודשים, למרות התנגדותה המוצהרת של הממשלה הבריטית, היה חלק חשוב בביסוס הקשר הזה. אדמס זכה אז לעידוד רב מצד הקהילה האירית בארה"ב.

ייתכן אם כן שבחודשים הקרובים, במידה שהפסקת האש אכן תחזיק מעמד, אפשר יהיה לחזות בתופעה מעניינת של שדולה אירית גדולה הפועלת בארצות־הברית לטובת הסכם שלום ביבשת הישנה. נראה שיחד עם הממשל האמריקאי תוכל הקהילה האירית לתת לקתולים של צפון־אירלנד בסיס כלכלי איתן למדי שיבסס את השלום.

אולם גם אם הקתולים יעמדו הפעם בהתחייבותם להפסקת אש, עדיין נותר נעלם גדול במשוואת השלום בצפון אירלנד – הפרוטסטנטים. הפעם הפרוטסטנטים הם הצד הנעלב והשאלה הגדולה היא אם יש סיבה שהפרוטסטנטים, שכבר אמרו כי הם מרגישים נבגדים על־ידי ממשלת בריטניה, יתפשרו על הקו החדש. הפרוטסטנטים טוענים כי נמכרו ונבגדו בעיסקה סודית שעשתה ממשלת בריטניה עם האי־אר־אי. עם תחושה כאלו של עלבון וחוסר־אמון יקשה להמשיך ולעשות שלום. לכן השאלה החשובה היא איזה דיווידנד של שלום מציע המצב החדש לפרוטסטנטים כדי לעזור להם להתגבר על תחושת הבגידה. הבעיה היא שבינתיים אין תשובה של ממש לשאלה זו. ההיגיון הפשוט אומר שמי שרוצה לתת סיכוי לשלום בצפון אירלנד יצטרך למצוא דרך לאזן את שני צדי המשוואה.

ברל בדמשק

פעם, בוועד הפועל של ההסתדרות, היתה מחלקת תיירות, שבראשה עמד עוזיאל ברושי. בתקופת הקיץ היו מגיעים אלינו לדמשק קבוצות מטיילים. ואני, נער צעיר דובר עברית, אהבתי להיות במחיצתם ולשמוע מפיהם חדשות מהארץ. המטיילים הפתעו לפגוש נערים דוברי עברית. לאחר שהייה של יומיים בדמשק, הפגיש אותי ברושי עם אחד המטיילים. יהודי נמוך קומה, לבוש ברשלנות. החולצה – מעל המכנסיים וקשורה בחבל דק. השיחה בינינו נמשכה זמן רב. הוא התעניין איך אנו מצליחים לפעול בכוחותינו העצמיים. כך נודע לי שהוא לא טייל בדמשק כדי להכיר את עתיקותיה ויופיה. הוא בילה את היומיים הללו בשכונה יהודית ועבר מחנות לחנות, לירקן, לקצב, לחנות מכולת, לספר וכן הלאה והלאה. הוא התעניין בפרטי פרטים וגם ביקר אותנו במועדון "החלוץ".

נפרדנו ואני תמה מי הוא, שכה רבות התעניין בחיי הקהילה וביחוד בנוער, המאורגן בכוחות עצמו.

בעבור שבועיים אנו מקבלים מכתב מהוועד הפועל של ההסתדרות, בחתימת המזכיר דוד בן־גוריון לבוא לוועד הפועל להתייעצות בדבר עזרה וסיוע מטעמם.

הגענו לתל־אביב, אנוכי עם שושנה (פסח) לוויה. נסענו בתחבורה ציבורית, וביקשתי מהנהג להוריד אותנו בוועד הפועל, ששכן אז בקרבת אגר הישנה. אדם שישב לידי אמר לי לרדת יחד עימו וכך היה. אדם זה עלה במדרגות הבית ונכנס לחדרו. נכנסנו אחריו. הוא הציג את עצמו בשם בן־גוריון ואנו התרגשנו לא מעט. השיחה היתה מאוד עניינית ונפרדנו ממנו. הוא כיוון אותנו לגזבר ההסתדרות ששמו היה חיים הלפרין. תוך כדי שיחה קצרה אנו דרשנו מדריך וחומר ללימוד עברית. חיים הלפרין נתן לנו סכום של 18 לירות עבור שכר דירת החלוץ. הרגשנו שכספי לא נחוץ לנו ואנו רוצים מדריך. הוא כיוון אותנו לרחוב מאא"ה ולתדהמתנו נפגשנו עם ברל, שרק לפני שבועיים שוחחתי איתו בדמשק ולא ידעתי את זהותו, רק שמעתי עליו. הוא קיבל אותנו בחמימות רבה ואמר שיעמוד לימיננו. ראשית, הציע לנו להשתתף בסמינר מפא"י שניהל אותו חיים שורר. הסמינר החל בדגניות, המשיך לעין־חרוד והסתיים בנהלל.

ברל השפיע עלי להיות כתב עיתון "דבר" בדמשק וכך היה. בינתיים נשאה פעילותו לעזרתנו פרי וקיבלנו חוברות של קק"ל. הדבר החשוב ביותר היה קבלת חמישה עיתוני "דבר". בחוגים שנערכו בשעות הערב שאבנו לתוכנו ידע רב מהעיתונים הללו. כמו כן, הגיע אלינו המדריך יוסף לוי, מראשוני הנוער העובד וממייסדי קיבוץ נען. כל המאורעות הללו התרחשו הודות לברל. יש לציין, שלא התלהבו לפעילות בדמשק והבול רצו להגיע לאמריקה, למערב.

הזמנים חולפים ובינתיים הלך ברל לעולמו. ההלוויה היתה לפני חמישים שנה. הייתי המום. הקהל היה רב. ראיתי איך זלגו דמעות מעיני רבים ושאלתי את עצמי מי יחליף אותו.

בימים אלה, בהיותי בכנרת, בעצרת לזכרו, שמעתי את דבריו של שמעון: "בן־גוריון וברל היו חלוקים לעיתים בדעותיהם. ברל בלכסיו ובן־גוריון בנחישותו, אבל המטרה תמיד איחדה אותם. וגם כיום, לנוכח הלכסים המתחים בין הפעילים בהנהלת המדינה, המסורה היא עתיד עם ישראל ומדינתו והיא נר לרגלינו, ונמשיך לפעול במשותף". דבריו התקבלו בחמימות בקרב הקהל.

מנחם לוויה, קיבוץ אפיקים

מכות חום באימונים ואחריות מפקדים

שוב אי־שמירה על כללים, שוב מכות חום באימונים ומשפחות בישראל תוהות על אחריות מפקדים.

מסע הכומתה של הצנחנים (18.8) אושר, לפי העיתונות, על־ידי כל הדרגים. שני חיילים נפגעו ממכת חום ואושפזו. חיילים אחרים חשו ברע. כלומר, התנאים היו קשים – לא רק לחייל אחד. במזל לא נפגעו החיילים למוות.

אין מצפים, שיחידות נבחרות לא יוצבו אתגרים, או שיהיו חיים קלים. אך בהולם דורשים שיהיו חיים.

לפני שנתיים ושלושה חודשים נהרגו ירון זעפר, חיילי סיירת מטכ"ל, [illegible] בעת מסע ניווטים. בימים אלה מתחיל משפטם של מפקדים בסיירת, וחבל שלא החל כבר מזמן. אולי היתה היום מודעות ציבורית מפותחת יותר לנושא מכות החום.
בשונה מהתייבשות, מכת החום תיגרם גם אם שתו החיילים מים לרוויה. היא מותנית בחום הכבד ובמאמץ מתמשך, משעולה טמפרטורת הגוף ליותר מ־42 מעלות, חלים שינויים בלתי־הפיכים, שיסתיימו לבסוף במוות. לכן, יש להקפיד על ההוראות שלא לקיים פעילות מאומצת וממושכת בתנאי עומס חום כבד. יש להקפיד על הפסקת המנוחה לא פחות משיש להקפיד על שתייה. ואם אין נשמרים כללים אלה, זכותם וחובתם של החיילים להסב לכך את תשומת ליבם של מפקדיהם.
"כיצד קרה ששני חיילים היו צריכים להגיע למצב של מכת חום?" נשאלה השאלה והחלה חקירת המשטרה הצבאית.
אני מקווה, שבעקבות החקירה יועמדו, מי שאמורים להיות אחראים, לדין. רק כך ילמדו, מפקדים וחיילים, לשמור על כללים, לשמור על חייהם.

אילנה נודשמש, ירושלים

עם ישראל חי וקיים ולעולם לא יירד מן הגולן

עם ישראל חי וקיים ואל לאיש לשכוח זאת. הגולן נבנה על־ידי ילדינו וספוג בדמם של חיילינו. על הגולן לא נוותר, ואין לאיש מנדט לוותר או להבטיח שנרד ממנו, לא לשרים, לא לממשלה, לא לכנסת, לא לראש הממשלה ובוודאי לא לקלינטון.
האם ראש הממשלה איבד את הציונות שלו, שכח את העקרונות המנחים את העם? ראש הממשלה הרי הוא נבחר העם ועל כן עליו לפעול למען העם ועל־פי עקרונותיו. ראש הממשלה צריך לקום ולומר במשפט אחד – אין אנו יורדים מן הגולן – אחת ולתמיד. בכך יזכה בכבוד העם ובשביעות רצונו. הוא צריך לצאת אל העם להסביר לו מהו השלום ולאן יוביל אותנו תהליך זה. תשובה יציבה שתבהיר לעם את מצבו.
כשאני צופה בטלוויזיה ורואה את שר החוץ, שמעון פרס, כשהוא שמח ועליז לוחץ את ידיהם של כל המנהיגים הערבים, אני תוהה למען מי הוא עושה את כל זה – למען הערבים או למעננו. הערבים יוצאים בהוצות ומנופפים בסמלי ניצחון בעוד אנו, הישראלים, בוכים על אובדן שטחים שרבים מחיילינו מתו למענם. מתי סוף סוף תצא האומה מהמעטפה ותבין את חוסר הבהירות וחוסר התקשורת עם ראש הממשלה.
תהליך החזרת השטחים הפך להיות ארוך וממושך מדי. מדוע עלינו להחזיר כל כך הרבה שטחים. לא די באלה שכבר החזרנו. ועוד, הרשות שניתנה למטוסים ערבים לעבור מעלינו, גישה לימה של מדינת ישראל, עד מתי נצטרך לוותר? יש לשים סוף לכל הוויתורים האלה.
ויתור על הגולן זהו לא צעד של מה בכך, לרדת מן הגולן זהו ויתור גדול ומיותר. ראש הממשלה צריך לצאת במשאל־עם, כפי שראוי לנושא זה.
כולי תקווה, שנושא זה יתבהר בקרוב למען כל העם על כל דעותיו כדי שנוכל לחזור להיות עם מאוחד למען שלום אמיתי ולא שלום חד־צדדי תוך ויתור על אדמות יקרות לעם היהודי.

לאה צפרוני, גבעתיים

גם זה וגם זה נכונים

במדור "תגובות", תחת הכותרת "היכן כושר ההרתעה", אומר עמוס לוינברג שני דברים, שבעצם שניהם נכונים.
בתחילה הוא אומר, שעולם האיסלאם יצא נגדנו ב"ג'יהאד" בקשר לירושלים. אחר כך הוא אומר, שאם לא ניסוג מרמת הגולן אנו צפויים למלחמה מצד מדינות ערב בעתיד הנראה לעין.
יש להוסיף, כי יחד עם עולם האיסלאם והערבים יבואו איתם עמים רבים ("ועמים רבים אתך" יחזקאל ל"ז – ל"ח). לפי מה שכתוב שם וגם בתהילים, פרק ב' ("למה רגשו גויים") וכן בהפטרה של שבת חול־המועד סוכות ועוד ("והיתה ירושלים אבן נגף לכל העמים כל הנוגע בה יכוהו") או ("ועל ירושלים ידו גודל"), וכן כתוב בתהילים: "ירושלים כעיר שחוברה לה יחדיו". ויש כאן דיוק נבואי. צריך היה להיות כתוב: "עיר שחוברה לה יחדיו" ולא "כעיר", עם האות כ"ף, שפירושו שלילי, לא עיר מחוברת, אלא כעיר מחוברת, כאילו עיר מאוחדת.
מכאן ברור לנו שיהיו לנו בעיות בקשר לאיחודה של ירושלים, והסוף יהיה, כמו שכתוב בשני הפרקים הקטנים הללו שביחזקאל, שבהם נאמרו נבואות ברורות ומדוייקות להפליא בעברית הרגילה שלנו, על התנפלות עולמית מצד עמים רבים על ירושלים, שבסופו של דבר נצטרך לקבור את כל המונם במשך שבעה חודשים תמימים ולא נספיק ובתוך שני פרקים אלה מצווה האלוהים לחיות השדה ולעוף השמים לאכול אותם ולשתות את דמם, ויהיה קידוש ה' גדול בעולם, והגאולה השלימה.

ראובן ברטוב, ירושלים

ציתוטים

דורון שרם

חרדת מיקרופונים

כשאלוף פיקוד הצפון יצחק מרדכי קם לשאת את דבריו בנושא הביטחון בצפון, בהרצאה ב"מועדון העיתונות" בחיפה, ביקשוהו העיתונאים להתקרב אל סוללת המיקרופונים שהכינו עבורו.

"כל־כך הרבה מיקרופונים", מלמל האלוף בהשתאות.

"זה חוץ מהמיקרופונים הסמויים", קרא לעברו אחד העיתונאים.

(אורי שרון)

מנכ"ל חדש למשרד מבקר ההסתדרות

חידוש מרענן בהסתדרות. לקראת ראש השנה מונתה אשה צעירה לתפקיד בכיר בהסתדרות שהיה בעבר "שמור" לגברים.

ד"ר עליזה שלוס, 41, מונתה לתפקיד מנכ"ל מבקר ההסתדרות, במקום אליעזר ולסמן שפרש לגימלאות.

שלוס שימשה עד כה בתפקיד משנה למנכ"ל מבקר ההסתדרות וקודם לכן היתה סמנכ"ל המשרד.

ד"ר שלוס היא בעלת תואר שלישי במדע המדינה ומינהל ציבורי. תחום התמחותה הוא בקרה ופיקוח על חברות ציבוריות. היא הקימה מערך ממוחשב למעקב אחר ביצוע החלטות ופיתחה הליכי פיקוח ובקרה על פעילות מועצות מנהלים.

ד"ר שלוס היא חברת מועצת המרכז הישראלי לניהול וחברת דירקטוריון מטעם חברת העובדים.

ילדי מעון ויצו ברמת אביב מתכוננים לראש השנה. את ימי הלימודים הראשונים החלו בניסיון לאכול רימונים בלי ללכלך את כל העולם – משימה שאפילו צדיקים גמורים ותלמידי חכמים אינם יכולים לעמוד בה. (צילום: שלמה וולקביץ)

שווייצרי יציל את הכבוד הבריטי

אספן אמנות שווייצרי התחייב לשלם 800,000 ליש"ט (3.7 מיליון שקל) הדרושים למניעת מכירתו של הפסל המפורסם "שלוש המידות" והעברתו מבריטניה למוזיאון גטי בקליפורניה.

שוחרי אמנות בבריטניה נאבקים כבר חמש שנים כדי למנוע את הוצאת הפסל מארצם. מדובר בפסל שיש מן המאה ה־19, יצירתו של האמן האיטלקי הנודע אנטוניו קאנובה בבריטניה.

מוזיאון גטי בקליפורניה מעוניין לקנות את הפסל תמורת 7.6 מיליון ליש"ט. מוזיאון ויקטוריה ואלברט, ביחד עם הגלריות הלאומיות של סקוטלנד, גייסו תרומות בסך של 5.8 מיליון ליש"ט במאמץ להציל את הפסל. השבוע הודיע הברון הנס היינריך טייסן־בורנמיסה כי ישלים את מאות האלפים החסרים.

העיתון "פייננשל טיימס" ציטט מדבריו של הברון טייסן־בורנמיסה, תעשיין וחובב אמנות בן 73, שאמר: "אני סבור כי זהו מעשי אידיוטי לאפשר לפסל הזה לעבור לקליפורניה בגלל סכום כסף קטן שנשאר. זוהי יצירה ניאו־קלאסית חשובה ותהיה זאת בושה גדולה בשביל כל אירופה אם תאבד אותה בשביל אמריקה".

(ע"ר)

המורה שצעקה יותר מדי

מורה בריטית, שאיבדה את קולה אחרי שצעקה על תלמידיה, זכתה בפיצויים.

פרנסיס אולדפילד, 55, נאלצה לפרוש מכהונתה בתחילת ינואר, לאחר שקולה הידרדר והפך ללחש. פקידי שירותי הרווחה קיבלו את טענתה כי אובדן הקול היה פגיעה תעשייתית, והבטיחו לשלם לה פיצויים שסכומם ייקבע מאוחר יותר.

אולדפילד, שלימדה בבית הספר יסודי בצפון אנגליה במשך 17 שנים, טענה כי ה"תיכנון הפתוח" של בית הספר אילץ אותה כל הזמן להרים את קולה.

איגוד המורים באנגליה אמר כי המקרה של אולדפילד עשוי לפתוח פתח לתביעות מצד מאות מורים אחרים. (ע"ר)

הילדות הקשה של מרלון ברנדו

לשחקן מרלון ברנדו היתה ילדות קשה עם הורים אלכוהוליסטים שלא גילו לו אהבה. כך עולה מקטעים מן האוטוביוגרפיה של ברנדו שראו אור בעיתון הבריטי "גארדיין". "חשבתי לעיתים קרובות כי מוטב היה לי אילו גדלתי בבית יתומים", כותב ברנדו באוטוביוגרפיה.

ברנדו נולד באומאהה (נבראסקה) ב־1924 והיה הצעיר מבין שלושת הילדים של מרלון ברנדו ואשתו דורותי.

"בהתחלה לא הייתי מודע לכך שאמי לגמה מן הבקבוק ולא ידעתי על מצבו הקשה של אבי, שגם הוא היה אלכוהוליסט", כותב ברנדו.

הוא מספר כי אביו, שהיה סוכן נוסע, שתה הרבה במהלך עבודתו וביקר בבתי זונות. "מה שאני זוכר מתקופת הילדות הוא שאבי התעלם ממני. אני אמנם נקראתי בשמו אולם שום דבר שעשיתי לא עניין אותו. לא זכיתי ממנו אף פעם להערה או תגובה, מבט או חיבוק. אמי היתה אשה עדינה עם חוש הומור שאהבה מוסיקה ולימודים אולם לא גילתה יותר חיבה מאשר אבי. גם היא היתה בבית רק לעיתים רחוקות".

עוד סיפר כי האלכוהוליזם של הוריו התמיד בעת שהגיע לשנות ההתבגרות ובעת שהמשפחה עברה לליברטוויל ליד שיקגו. "בגיל 14 הלכתי מבר לבר כדי לחפש אחרי אמי ולהשפיע עליה כי תפסיק לשתות".

עוד הוא מגלה כי פעם אחת מצא את אביו מכה את אמו בחדר השינה שלהם. הוא הגן עליה וצעק על אביו: "אם אתה תכה אותה עוד פעם אני אהרוג אותך", ואביו הפסיק.

האוטוביוגרפיה, הנקראת "ברנדו: השירים שאמי לימדה אותי", תצא לאור ב־15 בספטמבר. (ע"ר)

עם הפנים לטורקיה

תנועת העבודה הציונית נדלקה, כמו כולם, על טורקיה. בפגישה ראשונה מסוגה, כפי שמבשרת ההודעה לעיתונות מטעם המשמרת הצעירה של התנועה, פגש מיכאל [illegible] הצעירה של תנועת העבודה הציונית, את מנהיגי [illegible] באיסטנבול.

הצעירים החליפו דעות על תהליך השלום באיזור, וכבר תוכנן כנס איזורי משותף באירופה עם נציגי שבע מדינות נוספות.

(נתן רועי)

הזמרת סמנתה פוקס "חוזרה בתשובה"

הזמרת הבריטית שופעת החמוקיים סמנתה פוקס שבה אל הבמה השבוע לאחר שנים אחדות של היעדרות, וזימרה שירים אחדים בפסטיבל נוצרי שהתקיים ב"נורת' המפטונשייר" שבאנגליה.

פוקס, ששירה "גע בי" הפך ללהיט ביותר מ־15 מדינות בשנות ה־80, הפכה לנוצריה אדוקה בתחילת השנה.

"הנצרות נתנה לי משהו שהיה חסר לי כל חיי", אמרה גיבורת העיתונות הפופולרית בבריטניה, שתמונותיה החושפניות התפרסמו בה דרך קבע.

מאז "חזרתה בתשובה" קשורה סמנתה פוקס לכנסיה האוונגליסטית בלונדון.

השחקנית ג'יין פונדה התקבלה בפרחים בהגיעה לקהיר לוועידת האו"ם בנושא אוכלוסיה ופיתוח, הנפתחת השבוע. פונדה ידועה בפעילותה ההומניטרית למען אוכלוסיות חלשות בעולם. (צילום: א. פ.)

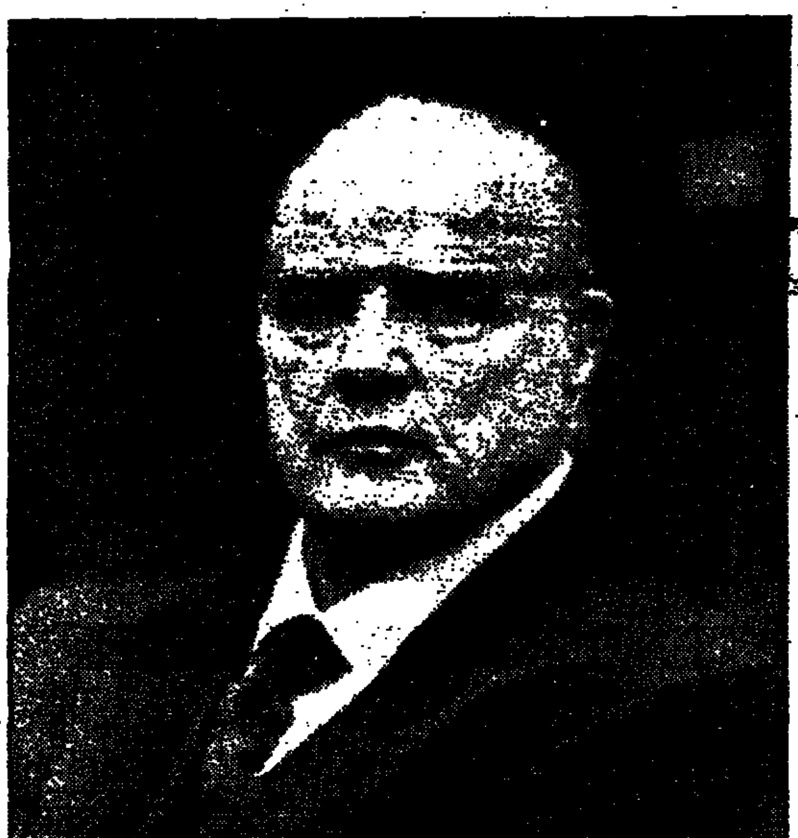

מרלון ברנדו. הוריו היו אלכוהוליסטים

עיריית ירושלים
פתוח מזרח ירושלים בע"מ

מכרז מספר 38/94

מוזמנות בזאת הצעות מקבלנים לביצוע

עבודות ריצוף ברחובות שונים בעיר העתיקה

1. על הקבלנים לעמוד בתנאים הבאים:
א. רישום ברשם הקבלנים בענף 200 כבישים, תשתיות ופתוח בסיווג ג-1 ומעלה (חובה להציג רישום סיווג. בלי הצגת רישום לא יינתן חומר)
ב. ניסיון מוכח של 5 שנים בביצוע עבודות ריצוף אבן
2. את תיק המכרז ניתן לקבל בשעות העבודה המקובלות, עד ליום 11.9.94, שעה 11:00, במשרדי החברה ברח' שמאי 8 ירושלים קומה א'. תמורת סך של 900 ש"ח כולל מע"מ (שלא יוחזרו).
3. סיור קבלנים ייערך ביום 11.9.94, בשעה 12:00. נקודת המפגש תהיה בשער יפו בכניסה למשטרת הקישלה.
4. תקופת ביצוע העבודה תהיה 9 חודשים מיום מתן צו התחלת עבודה.
5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי החברה עד לשעה 12:00 ביום 18.9.94.
6. על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית בגובה של 5% מהמחיר הכולל של הצעתו. הערבות תוחזר לקבלן שלא זכה תוך 60 יום מיום הגשת ההצעה.
7. מציע שלא יעמוד בתנאים שפורטו לעיל - תיפסל הצעתו.
8. אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

GLOBO UL

משרד התיירות
החברה הממשלתית לתיירות
פתוח מזרח ירושלים בע"מ
עיריית ירושלים

מכרז מספר 512/94

מוזמנות בזאת הצעות מקבלנים לביצוע

עבודות שיפוץ חזיתות ברחוב יפו 44, ירושלים

1. על הקבלנים לעמוד בתנאים הבאים:
א. רישום ברשם הקבלנים בענף 100 - בניה בסיווג ג-1 ומעלה (חובה להציג רישום סיווג. בלי הצגת רישום לא יינתן חומר)
ב. ניסיון מוכח של 5 שנים בביצוע שיפוץ חזיתות
2. את תיק המכרז ניתן לקבל בשעות העבודה המקובלות, החל מיום 8.9.94 עד ליום שני 12.9.94 שעה 10:00 במשרדי החברה ברח' שמאי 8 ירושלים קומה א', תמורת סך של 500 ש"ח כולל מע"מ (שלא יוחזרו).
3. סיור קבלנים ייערך ביום 12.9.94, בשעה 12:00. נקודת המפגש תהיה ברח' יפו 44.
4. תקופת ביצוע העבודה תהיה 4 חודשים מיום מתן צו התחלת עבודה.
5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי החברה עד לשעה 12:00 ביום 29.9.94.
6. על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית בגובה של 5% מהמחיר הכולל של הצעתו. הערבות תוחזר לקבלן שלא זכה תוך 60 יום מיום הגשת ההצעה.
7. מציע שלא יעמוד בתנאים שפורטו לעיל - תיפסל הצעתו.
8. אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

GLOBO UL

מותו של עתונאי קומוניסט ערבי

בניגוד גמור לחייו רצופי המאבקים, מצא סליבא חמיס את מותו משטף דם במוח, לאחר שהחליק בשבוע שעבר בחדר אמבטיה במלון שווייצרי. חמיס, ערבי נוצרי, שהיה נשוי לארנה מר היהודיה, תמך כל חייו בהקמת מדינה פלסטינית לצידה של מדינת ישראל. חברו אמיל חביבי אומר עליו: "הוא חי ישר ועני, ומת ישר ועני"

מאת אודי שרון

אילו היו שואלים את העיתונאי השנון והקומוניסט הקנאי סליבא חמיס, 72, היכן היה מבכר למצוא את מותו – הוא היה, מן הסתם, משיב: "כשאני בעיצומו של מאבק העם הפלסטיני למדינה עצמאית לצד מדינת ישראל". שהרי סליבא חמיס, הערבי הנוצרי שהיה נשוי ליהודיה ארנה מר, דמות מרתקת בזכות עצמה, תמך בזמנו בהחלטת האו"ם מנובמבר '47 על חלוקת ארץ ישראל בין שני העמים השוכנים בתוכה. בדעה זו הוא דבק עד מותו, אף שהיו לו הסתייגויות מתהליך השלום.

ואכן, כך בדיוק מצא האיש הזה את קיצו בכינוס הבינלאומי של הארגונים הלא-ממשלתיים שליד האו"ם, הדן בנושא הפלסטיני, המתקיים בימים אלה ב"ארמון האומות" בג'נבה, שווייצריה. ביום ראשון שעבר, בשעת ערב, החליק בחדר האמבטיה בבית מלונו, ומעד. משבושש לצאת אל חבריו, נכנס עובד המלון לחדרו ומצאו מוטל על הריצפה. חמיס הובהל לבית חולים מקומי, ותחילה אובחן סדק בירכו. משאיבד את הכרתו, אובחן שטף דם במוח. הוא נותח, אך מאמצי הרופאים להציל את חייו נכשלו, ואור ליום רביעי שעבר הוא מת מפציעתו.

נולד ברייינה

שלשום אחר הצהריים הוא הובא למנוחות בבית הקברות הנוצרי בחיפה. תושבים רבים מהשומרון ביקשו, אך לא יכלו, לחלוק לו את הכבוד האחרון, בגלל שלא קיבלו רישיון כניסה לתחומי הקו הירוק. "הוא חי עני וישר, ומת עני וישר", הגדירו הוגה הדעות הערבי-ישראלי, אמיל חביבי, שהלך עמו כברת דרך רעיונית ארוכה.

חמיס, אביהם של עורך ההפקה ספרטק, 40, שחקן התיאטרון ג'וליאנו, 36 והמתופף אביר, 33, נולד בשכם, ועקר עם משפחתו לכפר ריינה שליד נצרת. יחד עם חביבי הוא הקים ב-'45 את הליגה לשחרור לאומי. היה זה בעקבות הפילוג ב-'43 במפלגה הקומוניסטית הערבית. חמיס היה נציג הליגה בנצרת, ויחד עם חברו חביבי הוא הביע את רעיונותיו בשבועון "אל-אתיחאד". למחייתו עבד כפקיד [illegible] ב-'49, כאשר התאחדה הליגה עם המפלגה הקומוניסטית הארץ-ישראלית, ונקראה "מק"י", כיהן חמיס כמזכיר המפלגה המאוחדת בנצרת, והתמסר לעבודה המפלגתית, כאיש ארגון מעולה.

באמצע שנות ה-60, כשעקר עם משפחתו לחיפה, היה עורכו הראשי של העיתון "אל-אתיחאד", במשך 14 שנים. לאחר אירועי "יום האדמה" בשלהי מארס '76, היה חמיס בין מקימי "הוועד להגנה על האדמות", ומזכירו.

אמיל חביבי זוכר את חברו כאיש אמיץ לב, שלא היסס לקרוא תגר על הממשל הצבאי, ששלט ביד רמה באוכלוסיה הערבית עד '66. הוא ארגן הפגנות נגד הממשל, ולא פעם גם נעצר. בעקבות הפגנה שהנהיג ב-1 במאי '56 – שהתנגשה עם המשטרה, לאחר שהממשל הצבאי אסר לקיימה – נשפט חמיס ונידון לכמה חודשי מאסר.

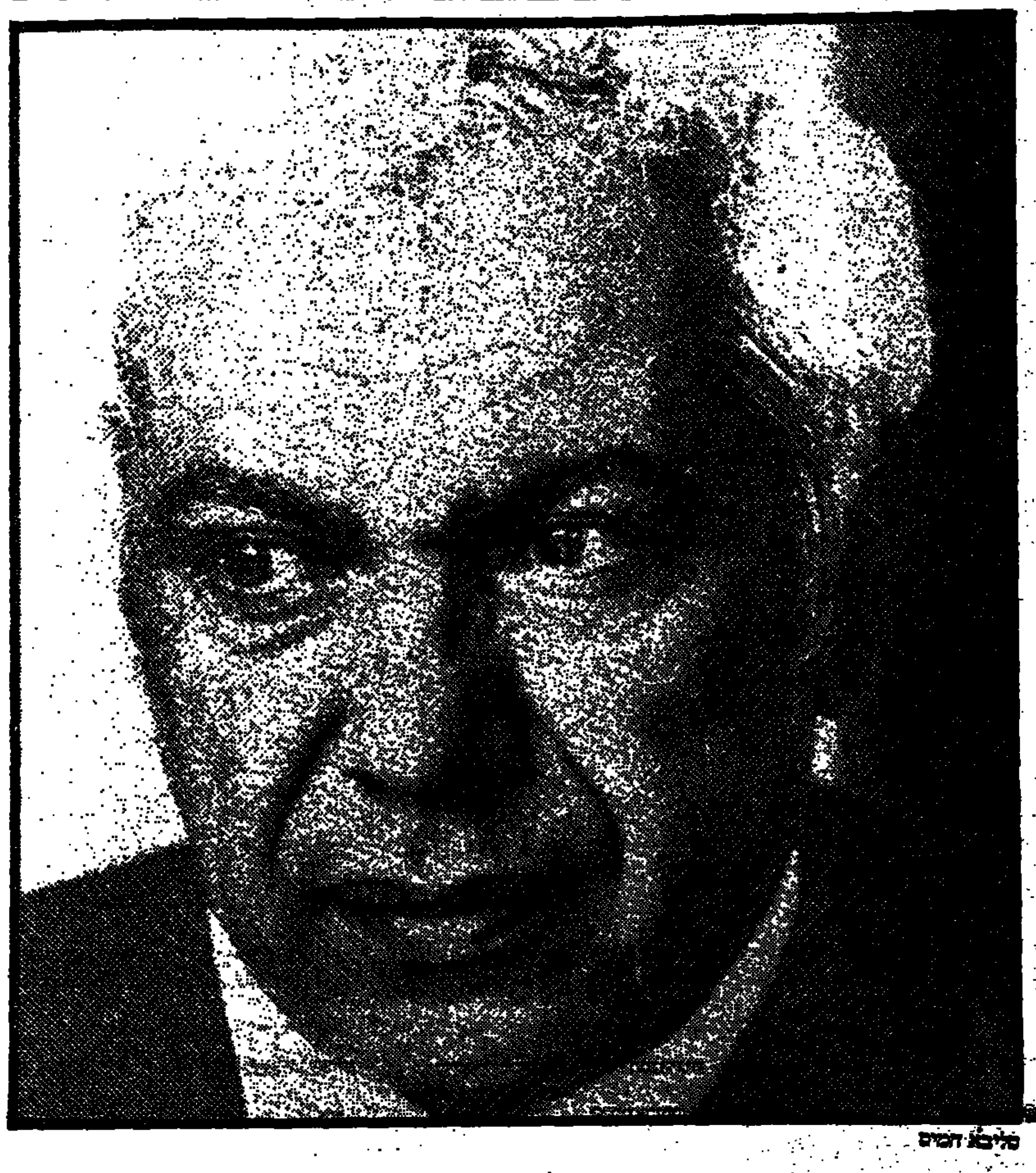

סליבא חמיס

חביבי: "חמיס היה בין אלה שתמיד קראו למציאת פיתרון לשני העמים בישראל, תוך הכרה הדדית. זו היתה תרומתם העיקרית של בני הדור שלי. מה אוסיף? בזמן האחרון התחלתי לפחד שכבר לא יישאר מי שיספיד אותי".

פתחי ב"חסות"

הסופר סמי מיכאל, מחבר "חסות": "סליבא הוא הדמות הקרובה ביותר לדמותו של פתחי בספרי. דרך סליבא ניסיתי לעמוד על הזהות הקרועה של הערבי הישראלי. השתדלתי להבין את הפסיכולוגיה של ערבי משכיל ומסור לעמו, שמצד אחד הוא חי תחת שלטון ישראלי יהודי ההופך מבן עם שהיווה רוב ב-48' לבן מיעוט לאחר הקמת המדינה, ומן הצד האחר – הצורך שלו להתגונן מפני דעת הקהל בארצות ערב, שהושיטה אצבע מאשימה כלפי הערבים שנשארו בתוך מדינת ישראל וכינתה אותם בוגדים.

"בשני ההיבטים האלה היתה לסליבא עמדה אמיצה, ישרה ונאה. מצד אחד הוא ניצב באומץ לב מול לחצי הממשל הצבאי בזמנו, ומצד אחר הוא לא התרפס בפני הלאומנות הערבית שגאתה בימים ההם. הוא היה המשכיל שבעת ובעונה אחת היה גם פתוח למזרח עם האידיאולוגיה הקומוניסטית, וגם פתוח למערב ומעורה בספרות האוניברסלית. סליבא היה בין המשכילים הערביים המעטים שלא ברחו ב-48".

חמיס היה בעל טור בשבועון הנצרתי "אל-סינארה", וגם כתב בעיתוני חו"ל. לעיתים היה מתייצב במערכת ומוסר את מאמרו, לרוב היה מפקסס את המאמר מחיפה. העיתונאי מוחמד כיאל סיפר שסליבא כתב מאמרים בנושאים פוליטיים וחברתיים, על החברה הערבית ועל תהליך השלום. הוא היה ביקורתי בדיעותיו, ולא היסס לכתוב כהוכחה ניצחת. מאמרו האחרון, לפני תשעה ימים, נשא את הכותרת "יום לפלסטין". עניינו היה: מי שיצר בקרב ערביי ישראל את "יום האדמה", הוא שיכול ליצור יום גדול אחר, שיהיה סמל לעתיד.

אשתו בנפרד, ארנה מר ("אני אנרכיסטית-קומוניסטית"), הכירה את סליבא במסגרת חברותם במפלגה הקומוניסטית. לאחר היוודע דבר מותו, פגשנו אותה מוקפת חברות בביתה הסובל בדיוק בחיפה, בתים ספורים מביתו של חמיס. כאפייה ערבית משובצת אפור לבן השתלשלה מידית דלת הכניסה. על הקירות תמונות שהסגירו מיד את האווירה השוררת בבית מדור לדור: זהות פוליטית קומוניסטית צרופה, אחוות עמים ללא כחל וסרק.

על לאומיות

הערבית בפיה של ארנה שוטפת לא פחות מן העברית. אין לה עניין עם עם זה או אחר. יש לה עניין עם בני אדם. בדיבורה על סליבא – היא הודתה – היא תורמת גם מעצמה. "החברה היא שיצרה את הגזענות, היא שיצרה את הבעיות בין העמים", אמרה, "הנה, שלושת ילדינו הם על-לאומיים טהורים. אנארכיסטים. לא, סליבא לא היה אנרכיסט. הוא היה קומוניסט בנשמתו".

גם ארנה אישרה שכוחו של סליבא היה בעטו. אחד כזה איכפתניק, שלו מסלול חיים אחד ורצוף, ללא פוזות רעיוניות לצדדים. פעם, בעבר הרחוק, אהב לרדת אל הים ולדוג דגים. אבל הפסיק. אהבתו הנוספת – קריאת ספרים. ארנה אינה אוהבת את השאלה כיצד זה היא היהודיה נישאה לגבר ערבי לפני 42 שנים. האם היתה הסיבה לכך הרעיון המשותף לאחוות עמים? ארנה: "פעם השבתי למראיינת צרפתיה שאת הבעיה הפלסטינית לא פותרים במיטה. מדובר כאן במערכת יחסים בין בני אדם, ואין כאן שום פתאטה לאומית.

"אספר לך סיפור. בהפגנת מחאה בחברון, לפני שנים רבות, הפגינו מולנו אנשי כהנא ואנשי הרב לוינגר. הם צעקו לנו: 'אתן מזדיינות עם ערבים'. אי אפשר היה להיפטר מהם, אז צעקתי להם בשפה הבוטה שהם מבינים: 'כן, הזדיינתי גם עם ערבי וגם עם יהודי. ואני רוצה להגיד לכם שזה אותו דבר'".

לפני כשמונה שנים הורחק חמיס ממק"י, לאחר שהחשידוהו באי סדרים מנהלתיים על רקע פעילותו ב"ועד להגנה על האדמות". גם נתגלע או ויכוח בינו לבין ההנהגה המקומית במפלגתו, בצד מחלוקת רעיונית על ה"פרסטרויקה" בברית המועצות, שהוא היה ממצדדיה.

אגודת ה-40

חמיס היה פעיל גם ב"אגודת ה-40" – אגודה ערבית יהודית שהוקמה ב-88' בכפר עין חוד שעל הכרמל, והפועלת, בין השאר, כדי להביא להכרת שלטונות ישראל בעשרות כפרים ערביים "בלתי חוקיים", שאינם מופיעים במפה, ואינם זוכים לשירותים. סליבא חקר את הנושא, ובמסגרת האגודה הוא יצא עם חבריה לכנס האו"ם בג'נבה, שם מצא את מותו, כשהוא עדיין במלוא און כתיבתו.

קולך עלול להרשיע אותך

שיחת טלפון, פלאפון, הופעה ברדיו או בטלוויזיה, עלולה להרשיע אותך בבית המשפט, וזאת אם ימצא, כי דברים שאמרת הם עבירה על החוק. גם אם לא תאמר את שמך בפתח הדברים, השיטה הספקטוגרפית היא שתרשיע אותך

עורך הדין רון ברנס וסימה שגב, ראש מעבדת הקול במחלקה לזיהוי פלילי של משטרת ישראל פרסמו, בשבועות האחרונים, מאמר מרתק שנושא את השם "השיטה הספקטוגרפית לזיהוי הדובר על פי קולו", שהודפס ב"פלילים" (כרך ד' – המכון למשפט פלילי באוניברסיטת תל-אביב). המאמר נסב סביב הבעייתיות שבזיהוי הקול, בעת שהוא נדרש כראיה קבילה בבית המשפט. מתברר שפילאי הטכנולוגיה גולשים לתוך המשפט הפלילי, ללא משים. השימוש בשיטת הזיהוי הספקטוגרפית לזיהוי קולו של הדובר על פי קולו צובר תנופה בעשור האחרון בארה"ב כשישראל מהרה מחזיקה אחריה.

אינספור פעמים נעשה נסיון על ידי גורמים פליליים לבצע מעשי פשע, תוך שמירה על אלמוניות, באמצעות פלאפון וטלפון. לעיתים, הראיה היחידה הקבילה שקושרת את העבריין לעבירה היא קולו המוקלט. שיטה מהימנה לזיהוי קול היא, לכן, נדרשת מאד על ידי התביעה והערכאה השיפוטית. בית המשפט בארה"ב כבר קיבל זיהוי קול כראיה קבילה. בבית המשפט העליון בישראל, עוד בשנת 1953, התקבל זיהוי קול כראיה קבילה. כמובן, שבית המשפט קבע כמה דרגות לזיהוי קול: הזיהוי הוודאי (סביעות עינא דקלא, בלשון הגמרא) והזיהוי המהימן פחות, שיש לסמוך אותו על בדיקות מדעיות.

הבדיקות המדעיות נשענות, זה שנים, על ספקטוגרף הקול, מכשיר ניתוח (אנליזה) בסיסי לזיהוי הדובר, שנותן תצוגה גרפית של הקול בצירים הבאים: זמן, תדירות ועוצמה. התצוגה המתקבלת נושאת את השם "ספקטוגרמה" והיא נראית כמעין תמונה תלת ממדית שבה הציר האנכי מייצג את התדר, הציר האופקי מייצג את הזמן, והציר השלישי מייצג את העוצמה היחסית המיוצגת על ידי רמות צבע שונות, וניתנת גם לקריאה מוזיקלית על פי הצורך. המכשיר המקורי פותח בשנת 1941 במעבדות הניסויים של חברת הטלפונים האמריקנית "בל" ככלי עזר ללימוד וניתוח הדיבור, ככל שזה מתקשר לאותות וצלילים לצורך שירותי התקשורת. במחלקה לזיהוי פלילי של משטרת ישראל ניתן לראות את הספקטוגרף החדיש ביותר-די.אס.פי-5500, שנותן תצוגה גרפית בצבעים מרהיבים בשני ערוצים ובזמן אמיתי. כמובן, ניתן לבצע, באמצעות המכשיר המשטרתי החדיש, עיבודים שונים של האות הקולי בתחומי התדר, הזמן והעוצמה.

מעבדת הקול של משטרת ישראל, שהוקמה במחלקה לזיהוי פלילי רק בשנת 1975, שימשה כאמצעי חקירה מודיעיני ולא כמעבדה שמנפיקה ראיות פליליות לבית המשפט. לימים, גבר השימוש בעבודות המעבדה, וזאת בעיקר בגלל הרמה הגבוהה של הבדיקות. מי שסייע יותר מכל לרהביליטציה של קול העבריין, כפי שהוא מוקלט במעבדה לזיהוי פלילי של המשטרה, היה בית המשפט. בשורה של פסקי דין מחוזיים נעשה שימוש בממצאי השיטה הספקטוגרפית לצורך זיהוי הנאשם,

נתן רועי
פרקליטי א"י

כאשר המשקל שניתן לראיה שונה ממקרה למקרה בהתאם לנסיבותיו. טרם היה מקרה בארץ בו הוכרע המשפט הפלילי לכאן או לכאן על סמך השיטה הספקטוגרפית כראיה יחידה.

מחברי המאמר ב"פלילים" מציינים, כי לאור המגמה המשתקפת בפסיקה אין זה מן הנמנע שכאשר מומחה הקול יצביע על ודאות מוחלטת בזיהוי הקולות, ובית המשפט ישתכנע בכך, ויהיה מוכן לתת במומחה אמון מלא, בית המשפט יקבל את הראיה כחותכת.

סימה שגב, ראש מעבדת הקול במחלקה לזיהוי פלילי של המשטרה, אחת מכותבות המאמר, מציינת בסיפא של המאמר, כי מעבדת הקול של המחלקה לזיהוי פלילי של משטרת ישראל היתה מעורבת עד כה בתיקי חקירה המתפרשים על פני מגוון רחב של נושאים: רצח, חטיפה, סמים, הצתות, שוד מזויין, הונאות למיניהן, סחיטות באיומים, הודעות על הטמנת פצצות, איומים על אישי ציבור (שופטים, חברי כנסת ועוד), עבירות שבוצעו על ידי עובדי ציבור וכמובן הטרדות טלפוניות שונות. בחלק מן המקרים הבדיקה לזיהוי קול נדרשה להשלמת תיק החקירה ובחלק מן המקרים היתה זו הדרך היחידה לקשור את העבירה לחשוד מסויים. לדוגמא: בתיק שבו נחשד עובד ציבור בהדלפת מידע-שיחות הטלפון האלמונית היתה הראיה היחידה שקשרה אותו לביצוע העבירה. מכל מקום, עדיין אין תקדים משפטי בארץ, של הרשעה על בסיס זיהוי קול כראיה יחידה.

הודעה לציבור
בדבר פרסום תשקיף של
להק שגשוג – קרן נאמנות

ניתנת הודעה בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח, על פרסום תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 שקל חדש כל יחידה, אך לא פחות מ-10 יחידות ברכישה אחת, בתעודות השתתפות רשומות על-שם במחירי יחידה משתנים, כמפורט בפרק 2 כדלקמן:

היחידות המוצעות

הצעה במחיר מופחת

החל מ-2.9.94 משעה 8.30 ועד 30.9.94 בשעה 14.00, מוצעות היחידות תמורת תשלום מחירן היסודי, כפי שייקבע, בתוספת שיעור הוספה של 0.75% או פחות, כמפורט בתשקיף (ראה סעיף 2.8 בתשקיף).

הצעה רגילה

החל מ-30.9.94 משעה 14.00 ועד 1.9.95 בשעה 14.00 מוצעות היחידות תמורת תשלום מחירן היסודי כפי שייקבע, בתוספת שיעור הוספה של 1.5% או פחות, כמפורט בתשקיף.

מדיניות ההשקעות

על-פי הסכם הנאמנות והמדיניות הנוכחית הקרן תשקיע לפחות 40% משווי נכסיה בניירות ערך של חברות שמוצריהן ושרותיהן מיועדים לצריכה מתחום ענפי הפעילות הבאים:

מכירת שרותים, קוסמטיקה ותרופות, תכשיטים וזהב, טקסטיל ואופנה, בידור, קולנוע ומוסיקה, מעליות ומיזוג אויר, מזון ומשקאות, ריהוט ומוצרי נייר.

יתרת ההשקעות תהיה לפי שיקול דעתו של מנהל הקרן.

ההוראות הסעיף הנ"ל ניתנות לשינוי ללא צורך בכינוס אסיפה כללית של בעלי היחידות.

הקרן עשויה להשקיע עד 10% משווי נכסיה בניירות ערך זרים הנסחרים בחו"ל.

הקרן עשויה להשקיע עד 10% משווי נכסיה באופציות (OPTIONS), על אופציות ועל גורמי הסיכון הכרוכים בהשקעה בהן, ראה עמ' 16 בתשקיף.

על כל שינוי במדיניות ההשקעות, יגיש מנהל הקרן דו"ח מיידי ויפרסם הודעה לפחות בשני עיתונים יומיים בשפה העברית, הנפוצים בישראל, שבעה ימים מראש.

הקרן הינה קרן לא מסווגת (ראה פרק 7 בתשקיף).

הרכב ההשקעות העיקריות בממוצע באחוזים משווי נכסי הקרן, מתאריך 3.10.93 (יום ראשון להפעלת הקרן) ועד 30.6.94 (לפי ההתפלגות בסוף כל חודש), היה כדלקמן:

במניות כ-87% (מניות מסוג צריכה כ-70%) במזומן כ-13%.

שכר מנהל הקרן והנאמן

על-פי הסכם הנאמנות, מנהל הקרן זכאי לקבל שכר שנתי בשיעור של 5% משוויים השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן והנאמן זכאי לקבל שכר שנתי בשיעור של 0.5% משוויים השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן.

כל עוד לא יוחלט אחרת ע"י מנהל הקרן (בהסכמת הנאמן), נקבע שכרו של מנהל הקרן בשיעור של 1.8% ושכרו של הנאמן יהיה בשיעור 0.1%.

פרטים על השינוי במחיר הפדיון בהשוואה למדדים אחרים:

	השינוי ב-% בתקופה בין 30.6.94 – *3.10.93
מחיר הפדיון של היחידות	-29.1
מדד מניות כללי	-34.0
מדד המחירים לצרכן	8.6

עותקים מהתשקיף והיתר רשות ניירות ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק אמריקאי ישראלי בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

בקשות לרכישת היחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.

הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות הקרן.

הנאמן: **חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ**

מנהל הקרן: **להק – ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ**

2 בספטמבר 1994

* היום הראשון להפעלת הקרן.

להק ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

הרהורי חורף על שעון הקיץ

כמה שעות שינה נותרו, כמה מהן באור וכמה בחושך, כמה בחמסין וכמה בקרירות. מה חסכוני יותר, תאורה או מיזוג ואיך נהרסה מסיבת בית הספר

מאת עקיבא בן-חורין

בערבו של ליל קיץ, אחד מלילות הקיץ החמים בתקופה האחרונה, ישבתי במרפסת ביתי, ישבתי והגיתי. ולפתע עלתה לפני השאלה, ששאלו כבר חכמינו הקדמונים, למה אני הוגה אלא שהפעם לא נדרשתי להתחכמויות פילוסופיות כדי לענות על שאלה זו. התשובה היתה ברורה כאור החמה: החום הכבד ששרר במשך היום לא נתן לי לעלות על יצועי ועל כן חיכיתי והגיתי עד שיוקל מעט החום.

מי סידר?

השעה היתה קרובה לחצות וחישוב פשוט הראה לי שנשארו לי כ-6 שעות שינה בלבד לתחילת יום עמלי. ומכיוון שאני חובב שינה, כמרבית בני האדם, ואוהב לישון קצת יותר החלטתי להמשיך ולהגות ולברר מי סידר אותי, ולהלן המסקנות: בעצם השעה עכשיו היא 11 בלילה ואילמלא שעון הקיץ הייתי ישן הלילה 7 שעות אלא שמישהו הצליח לרמות אותי להשכיב אותי לישון שעה אחת מאוחר יותר ולהקים אותי לעבודתי באותה שעה בדיוק.

מרגע זה ואילך המשכתי להגות בחיי הקיץ שלי ושל משפחתי. מיותר לציין שבלילה זה ישנתי עוד פחות. כך למשל התחלתי להבין למה בנותי קמות בבוקר לקיימנה טרוטות עיניים, כי גם הן ישנות שעה אחת פחות, כי הרי בשעות אחר הצהריים אינן יכולות לצאת לשחק עד שירד החום, ואז הן יוצאות שעה מאוחר יותר. ומכאן ואילך הסיפור הוא ברור. ארוחת הערב מתקיימת באיחור, כך גם המקלחת שלאחריה, טקס קריאת הסיפור וטכס הכניסה למיטה. (למותר לציין שגם ללא הנהגת שעון הקיץ ישנים האנשים פחות בתקופה זו והנהגת שעון הקיץ רק מחריפה את הבעיה).

המשכתי לשחזר ארועים שונים בחיי הקיץ הדפוקים שלי: אתמול יצאתי לקונצרט אחר הצהריים שארגנה העיריה. אחר הצהריים כמקובל מתחיל ב-4, אבל מכיוון שעכשיו קיץ לא שכחו פקידי העיריה שיש לאחר את תחילת ההופעה ל-5. אופס, טעיתם היינו צריכים לאחר את ההופעה ל-6, כי עכשיו 5 זה 4 המוסיקה ערבה ונמסה לאוזנינו מפאת החום הנורא.

יש מזוכיסטים

כך, גם ביום שלפני כן הוזמנתי למסיבת סיום של בתי בגן ולמען המקוריות החליטה הגננת לערוך הפעם את המסיבה בגן ורדים יפה להפליא. היא יותר מפקידי העירייה התחשבה בנו וקבעה את שעת ההתחלה ל-5:30 אחה"צ. אופס טעיתי השעה עכשיו 4:30 והיה לנו חם מאד, שכחנו כמובן גם להביא כובעים ונאלצנו לאלתר כיסויי ראש מכל הבא ליד, המסיבה התקלקלה מפאת החום הנורא. כך גם סידורי החברה להגנת הטבע בשבת הערכים בקביעות בין 4 ל-6 אחה"צ, מתהפכים ממש לחויה מהממת.

קיצורו של דבר: שעות אחה"צ שהם שעות הבילוי העיקריות של המשפחה נהפכות לחמות יותר ויש מזוכיסטים שרוצים ששעון הקיץ יהיה בהפרש של שעתיים. זאת אומרת, חום נורא אפילו עד 8 בערב בתקופת השיא.

מאמר זה נכתב בסיומו של שבוע הרה אסון, 18 הרוגים ו-50 פצועים קשה בתאונות דרכים. איני יודע אם נעשו מחקרים מעמיקים על הקשר בין שעון הקיץ והשפעתו על תאונות דרכים, אך ההגיון הפשוט אומר שבשעות השיא של התנועה אחר הצהרים (בין 4 ל-7 שהם שעות החזרה מהעבודה), תוספת מלאכותית של שעת חום נוספת אינה יכולה להועיל לעניין.

המצדדים בהפעלת שעון הקיץ בשם הקידמה והרצון להדמות לארצות השוק המשותף שוכחים את היותינו ארץ אסייתית ולא אירופית. את זה כבר גילה היקה הראשון שעלה ארצה.

בהפוך הוא, ההגיון אומר שדוקא הפעלת שעון הקיץ מתקופה זו ואילך ובמשך החורף יכול לתת לנו שעת אור וחום נוספת ויקרה בעיקר בלב החורף שאז שקיעת השמש מוקדמת (4.30). הדבר יוכל לאפשר לילדים שעת משחק לאחר יום לימודים, ויאפשר לבעלי משפחות בילוי ועריכת קניות באור יום. כמובן שכאן החסכון באנרגיה של אור ואולי גם חימום ברורה. יש לי הרבה טיעונים בעד הפעלת שעון הקיץ דווקא בחורף, אבל אני מאמין שהטבע הוא גדול וחכם מאיתנו ואל לנו להתערב בו.

עניין החסכון

אפרופו חסכון. סיפור שעון הקיץ התחיל כנסיון של המדינה להפוך כסף ע"י חסכון בתאורה. אבל לא חשבו על המיזוג. במאות אלפי הבתים בישראל יוצאים לעבודה בבוקר ומכיוון לא מדליקים את המזגן אבל כשחוזרים אמנם חוסכים שעת תאורה אבל מפעילים את המזגן שעה אחת יותר. ולמותר לציין שצריכת אנרגיה של אור לעומת מיזוג זה כעכבר ליד פיל!

אני גם לא משוכנע שבמוסדות מפעילים את המזגן שעה מאוחר (במקום 9 או 10 בבוקר, ב-10 או 11) אני מניח שאינטנסיביות מפעילים את המזגן מתחילת יום העבודה ועד סופו. אך את ההוכחה לכך שהחסכון הזה הוא בלוף אחד גדול, סיפקה לנו השנה דווקא חברת החשמל שהיא האינטרסנטית העיקרית בהפעלת שעון הקיץ ובמשך שנים נלחמה בחירוף נפש נגד המתנגדים לשעון הקיץ (קיץ, הדתיים, שוחרי הדת שלהם מקשיבים היטב לטבע).

חברת החשמל לישראל יצאה השנה במסע פרסום אדיר (שעלה גם הרבה כסף) שבו היא משכנעת אותנו שהחשמל הוא זול ושכדאי לנו לייבש כביסה ע"י מייבשי כביסה וזולי חשמל. הפרסומת הזו יצאה בלב הקיץ, בארץ שטופת שמש.

לקראת פסטיבל עכו / אביבה זלצמן

בני אדם זקוקים לבכי

"מסע הערב של יתיר", ו"זה מסתובב" בבימויו של זכריה טובי המדבר על הקשר בין שני המחזות, על ריגושים, על הנפש האנושית ועל אלימות

כבר זמן רב מתכנן זכריה טובי להעלות בפסטיבל עכו את "מסע הערב של יתיר" על פי הסיפור של א.ב. יהושע. כשנפטר ידידו, המחזאי והבמאי יוסף מונדי, היה כבר טובי בעיצומן של החזרות על המחזה. אולם לבקשתו של יעקב אגמון, מנכ"ל הפסטיבל, להעלות בעכו גם את "זה מסתובב" מחזהו המפורסם של מונדי, שטובי עצמו שיחק בו, לא יכול היה לסרב. וכך מגיע זכריה טובי לפסטיבל עכו עם שתי הצגות בבימויו, כשבאחת מהן, הוא עצמו גם משחק.

"מסע הערב של יתיר" מתרחש בכפר יתיר, שהוקם מתוך אמונה ליצירת חיים חדשים ואיכותיים, בצלע אחד ההרים, בתקוה כי יהפוך ברבות הימים לצומת דרכים חשובה, בסבך של רשת מסילת רכבת ההולכת ונבנית. אך התקוות התבדו, והכפר נותר בודד, מנותק מכל ישוב. נותרה לאנשי הכפר רק הצפיה היומיומית לרכבת האקספרס המפוארת, העוברת ביעף את הכפר, עד שמתברר להם, כי הצפיה היומיומית אינה לרכבת, אלא לאסון.

"זה מסתובב" מתרחש במוסד שהוא "תא של הסתכלות ממושכת", שם מתקיים מפגש בין שני אנשים המדמים לעצמם שהם הרצל וקפקא. המפגש בין שתי דמויות כריזמטיות כהרצל וקפקא, יוצר קונפליקט בימתי, כשכל אחד מאמין בצורה עיוורת בצדקתו המוחלטת. הקשר היחיד שלהם לעולם החיצון, נעשה באמצעות מכירתו של מנהל המוסד הבלתי נראה, והדאגת לצרכיהם בפיתויים ובאכזריות.

נראה שיש קשר בין שני המחזות. שניהם עוסקים באנשים מבודדים.

"נכון. אני מוצא חוט מקשר בין שני המחזות. שניהם עוסקים באמת, בנפש האדם, ברצונות ובשאיפות שלהם. בשני המחזות, הדמויות, רוצות ריגושים ומימושים. ונכון שבשניהם יש אנשים מבודדים: ב'זה מסתובב' הם נמצאים בתא בודד במוסד סגור ומדברים על העולם הגדול שבחוץ, שהוא מלא פנטזיות. ואילו ב'מסע הערב של יתיר' הם במקום מבודד, שאפילו המלחמות שמעבר לים פסחו עליהם והם מצפים לאסון, למשהו שיקרה, כדי שהחומר האנושי שבהם יבוא לידי ביטוי".

את "מסע הערב של יתיר", שוא סיפור קצר של א.ב. יהושע, עיבד טובי עצמו לבמה, משום ש"אני חושב שזה סיפור מופלא", ולדבריו "פסטיבל עכו, זו המסגרת לעשות משהו כזה. עכו זה המקום לעשות משהו אחר ולא ללכת על בטוח, זה מקום לניסיונות".

על המחזה הוא אומר כי הוא "מדבר על בן אדם, שחי באיזשהו מקום ורוצה להיות כמו כולם, עד כדי כך שמרגיש מקופח, שלא היה שותף למלחמה, והוא מחפש סבל אמיתי, אסון, כדי להרגיש חי. אותי זה מצמרר".

"זה ניסיון להגיד שמלחמה זה דבר נורמאלי?"

"זה אוניברסלי, שאנשים מחפשים ריגושים. וזה יכול להיות בשמחה גדולה או בכאב גדול. בני אדם זקוקים לבכי הזה".

משתתפים: יפעת זנדני, אייל נחמיאס ואליעזר אפלבוים.

גם "זה מסתובב" הוא מחזה שעלה על במות ניסיוניות, והסתובב ברחבי הארץ, במשך שנים ארוכות. פעם זכתה ההצגה להיות אורחת בפסטיבל עכו. "גם זה מחזה שמתאים לעכו. זה לא מחזה שעלה בתיאטרון ממוסד. ההיפך, הממסד מעולם לא האמין במחזה הזה".

זכריה טובי ושלמה וולף, היו שניהם בצוות המקורי של ההצגה, ב־1971, ושניהם משחקים בה גם היום. את התפקיד המוכירה תגלם טל זיסקינד. ההצגה, לדברי טובי, תקבל "בימוי חדש, יותר תיאטרלי מהמקורי. אבל המחזה נשאר אותו המחזה".

"זה מסתובב" עלה לראשונה לבמה כשבארץ עדיין התהלכו שיכורי ניצחון ממלחמת ששת הימים, והמחזה, המעביר ביקורת על השימוש בכוח, לא התקבל באהדה, בלשון המעטה. "זו הצגה שהכוח שלה מדהים. כשהתחלנו אותה, אחרי ששת הימים, כשהישראלים היו נפוחי חזה ומלאי גאוה, לא פעם אמרו לנו: 'מה אתם עושים פה? אם לא טוב לכם, תעזבו את הארץ'. קרה שאנשים היו עוזבים באמצע, לאות מחאה. בעקבות ההצגה השמיצו את מונדי". ובכל זאת, ההצגה רצה, לסירוגין, במשך שנים ארוכות.

יש להצגה הזו משמעות וכוח גם היום, אחרי שעברנו כברת דרך ארוכה?

"זה למעשה מחזה על המאבק בין כוח לרוח. קפקא מייצג את איש הרוח, ואילו הרצל מייצג את המימוש הלא נכון של הציונות. קפקא נשלט על ידי הרצל, שהופך אותו במהלך ההצגה לחייל, כי אין ברירה וצריכים שירים. אבל בסופו של דבר קפקא גובר על הרצל. הרוח גוברת על הכוח, אבל באלימות.

"לדעתי זה לא מיושן. עוד לא הגענו אל המנוחה והנחלה, והמימוש, או הרצון למימוש של הציונות. יש עוד חלקים גדולים בציבור שחושבים שצריך להיות מאוד אקטיבי ואגרסיבי ושצריך להיות רק על הכוח, שכוח זה הדבר הכי חשוב".

צפוי שההצגה תעורר היום תגובות כמו אז?

"אין ספק, שאם המחזה היה עולה על במה לראשונה היום, הוא היה מעורר תגובות. אבל מאחר שמדובר במחזה שכבר עלה, שכבר מכירים אותו, ייתכן שהתגובה תהיה אחרת. מעבר לזה, זה מחזה גלובלי, לא דוקומנטרי, ויש לו את החיות גם היום".

ואולי היום כבר נפקחו העינים, והדרך המחושבת היא אחרת מאשר בשנות ה־70?

"לדעתי, העינים נפקחו למי שהיו פקוחות אז. מי שחושב אז ככה, פשוט קיבל חיזוקים. אבל להגיד שהעינים של כולם פקוחות, אני לא רואה את זה".

אז התיאטרון פונה אל המשוכנעים?

"לדעתי, כן. אבל יחד עם זה, זה לא מפחית מערכו".

"מסע הערב של יתיר". אליעזר אפלבוים, יפעת זנדני ואייל נחמיאס

"זה מסתובב". שמואל וולף

קולנוע / אורי שין

יצירה מרתקת, אנושית ומעוררת מחשבה

גשם של אבנים. במאי: קן לואץ'

"גשם של אבנים", סרטו של הבמאי האנגלי קן לואץ', מעמיד במבחן את שאלת קיומם ומידת הרלבנטיות של סרטים חברתיים, בעלי תפיסה סוציאליסטית־מרכסיסטית, באמצע שנות התשעים. האירוניה היא שהקולנוע החברתי מעולם לא תפש את קהל הצופים שבו הוא עסק. קהל העמלים המנוצלים מצד אחד והמובטלים מצד שני, לא חיפשו בקולנוע את התשובה למצבם, ובוודאי שלא ביקשו להעביר שעתיים מול מראה שתשקף את צרותיהם היומיומיות. במידה זו או אחרת, סרטים שעיסקם נושאים חברתיים משמשים למעמד הבורגנות עלה תאנה, כסות לאדישות ולניכור כלפי אותם קשי יום. ברוחה לצפייה בטלוויזיה באופן דוגמת זה המתרחש בימים אלה ברואנדה כאשר עצם הצפייה מן הכורסא הביתית הנוחה במראות הקשים יוצרת את תחושת השיתוף בהצלתם של הקורבנות, והקדשת כמה דקות יומיות לתמונות אלו מספקת לניקוי המצפון. לפיכך, "גשם של אבנים" הוא קולנוע המיועד לאלה היושבים בסלון, חסרי בעיות פרנסה, היודעים דבר או שניים על הקשר ההסטורי, במיוחד באירופה, בין הכנסיה והאמונה באל למעמד המצוקה המנסה בשעותיו הקשות למצוא את התשובות לבעיות קיומיות בין כתליה של הכנסיה.

"גשם של אבנים" מודד את הניכור בין יצירה קולנועית הצורכת מתחום האמירה האמנותית הטהורה, הנוקטת עמדה רדיקלית ומנסה להשפיע, לבין אלו שאמורים להיות מושפעים ממסריה. לואץ' מנסה בסרטו לגשר על הפער הזה באמצעות עלילה פשוטה לכאורה, שיש בה רגעים משעשעים ואשר כרוכה ברגשות שלב שווה לכל נפש: בוב המבריך חיים בעיר מוכת אבטלה בצפון אנגליה, מתמשש את הדרך להחזיר את "היוקרה" שלהם, את הפרוטות אשר יוכלו לשמש את משפחתו לקניה במכולת, לתשלום המיסים. החלום הגדול של בוב הוא לקנות שמלה חדשה לבתו הקטנה האמורה להשתתף בטקס בכנסיה המקומית. דווקא ברגע שנדמה לו כי עלה על דרך המלך, נגנב הרכב המסחרי שלו, ברוטאה שקנה בכל כספו, שלא הספיק לו לבטח אותו. מה שנראה לבוב כתחילתה של דרך חדשה מתברר עד מהרה כשקיעה בביצה עמוקה יותר. הלחצים מביאים את בוב ללוות כסף בשוק האפור, כדי לרכוש את השמלה לבתו. זוג מלווים בריבית, המנצלים את תושבי העיר, מעניקים לו את הסכום המבוקש. בוב קונה את השמלה היקרה, ועכשיו לא נותר לו אלא לשבור את הראש מהיכן לממן את ההלוואה הנושאת ריבית גבוהה. הכנסיה נראית כמעוז האחרון, שממנה יקבל בוב לא רק עזרה רוחנית אלא גם חומרית. הוא מציע לאב הכנסיה לפתוח בעבורו את בורות הביוב והכומר נענה ברצון. כשבוב נמצא בתוך הבור מתברר לו כי הכומר חשב כי יבצע זאת חינם, כיוון שלכנסיה אין כסף. מרגע זה משתבשות מערכות חייו של בוב, המוצא עצמו מעורב במעשי אלימות ורצח. שוב הוא בוקק לתמיכה של הכנסיה. הכומר המודה מוחל לבוב על חטאו ושולח אותו לדווח למשטרה על מעשיו. בוב מחליט להתעלם מן העצה. אב הכנסייה לא רק שאינו עומד על כך, אלא שולח אותו לדרכו בהרגשת הקהל. סיומו של הסרט הוא גם המתרחש, כמובן, בשעת הטקס בכנסייה שמסיים את המעגל בו החל הסרט: שחיטת כבש גנוב על ידי בוב וחברו טומי, סמל דתי מובהק למשמעות הקרבן, שבמקרה זה אינו רק אותו כבש אלא גם גיבורי הסרט העקודים על מזבח התפיסה הכלכלית של שלטון הימין באנגליה.

סגנון הבימוי שנוקט לואץ' בסרטו, בסיס בדוקודרמה: בחירת שחקנים חובבים שאינם מוכרים לקהל הרחב, שסביבתם הטבעית קרובה לסביבה האפורה הוונוקת בה פעולות הדמויות שבסרט, צורת המעניקה אותנטיות. המצלמה אינה מנסה ליפות או להקצין את המציאות. היא נישאת על הכתף, עוקבת אחרי הגיבורים ויחד עם זאת אינה מרוחקת ומרבה להשתמש בצילומי תקריב של הדמויות, חודרת לנפשם. לואץ' בדרכו המיוחדת שותל את הפרטים הדרמטיים, אחד אחרי השני, כמעט מבלי שנרגיש. מה שנראה בהתחלה כתמונה מונוטונית של חיי יום יום אפורים מאוד ולא מרגשים, בסופו של הסרט מתברר כדמות השידרות ציניות שרק אלוהים יכול להציל את גיבוריה. בסיום והקרנה עדיין נותרת השאלה פתוחה מי הוא אותו אלוהים – התורה המרכסיסטית או האמונה הקתולית.

הסרט אינו מזמין אותנו ליהנות. הוא בהחלט מזמין להתבונן ביצירה קולנועית מרתקת ואנושית, מעוררת למחשבה. מומלץ מאוד למי שרואה בקולנוע לא רק כלי מבדר.

מוסיקה קלאסית / נועם ויסמן־ברדוי

תענוג בלתי פוסק

דיסקים חדשים

פרסקובלדי: קנצוני דה סונארה. מוזיקה פיאטה. ויוטשה הרמוניה מונדי.

פרסקובלדי הוא מאותם מלחינים שיותר שומעים עליהם מאשר שומעים אותם. המוסיקה הקאמרית שלו סובלת במיוחד ממיעוט ביצועים והקלטות. הדיסק החדש של מוזיקה פיאטה מקלן בהנהגת רונלד וילסון, אנסמבל המצטרף לאחרונה לצמרת הרכבי הבארוק, משפר את מצב העניינים בתחום באופן משמעותי בהציעו מבחר משובח של קטעים מתוך ספרים שונים לצירופי כלים מגוונים, ברובם המכריע כלי נשיפה, באיכות נגינה לעילא, שקופה, מדוייקת ונקיה, עם צבעים נהדרים וללא קצוות "חרוכים", כפי שקורה לעיתים בכלי נשיפה. כשעה ורבע של תענוג בלתי פוסק, מסוג שונה לגמרי מזה שמציעים רוב הדיסקים שלכם, מהון של גבריאלי הקרוב אליו ברוחו. אחד הדיסקים היפים של הבארוק ששמעתי בשנים האחרונות.

מוצרט, מנדלסון וויטאן: קונצ'רטים לכינור. חפץ. אי.אם.איי.

המוצרט – הקונצ'רטו החמישי, "התורכי" – הוא מ־1934, השניים האחרים מסוף שנות הארבעים. פירוש הדבר הוא כמובן הקלטת מונו תנוקה משהו בעלת נפח צליל מוגבל ביותר, אם כי לפחות ללא חריקות ועם רחש רקע מינימלי. איכות הנגינה היא אופרה אחרת. חפץ בשנות השיא עם המגע המושלם והצליל הגדול, עם השירתיות שאינה משתפכת מדי, זורם, סמכותי ובוטח, מתואם היטב עם התיזמורת, במיוחד במנדלסון שפתיחתו המפורסמת מעולם לא נשמעה טבעית ומשכנעת יותר. ואילו החמישי של וייטאן נמנה על אותן יצירות בינוניות שאמן גדול כחפץ מעלה בשתי דרגות. האינטרפרטציה, במיוחד במוצרט, נשמעת מיושנת לעומת סטנדרט, האגט וחבריהם, אבל חובבי נוסטלגיה, המתגעגעים לכנרות חמה ורומנטית ללא בושה, לא יתאכזבו. מעריצי חפץ, על כל פנים, לא צריכים להסס.

שוסן: פואמה לסימפוני מס' 3 ופאזורקות. קיסין. אר.סי.איי. ויקטור.

במוסיקה, כבתחומים אחרים, אוהבים לגלגל כל הזמן שמות חדשים ולהכתירם כ"מטאורים" וכדו'. זה לא פוטר את המאזין מהצורך לבדוק האמנם כצעקתה, ומכל מקום לברר האם זו כוס התה שלו. יבגני קיסין הוא אחד השמות החמים בעולם הפסנתר כיום, וירטואוז לא קטן היודע להפיק סולם גוונים רחב מהמקלדת, אך בהשוואה לאשפי צבע אחרים מהעשור האחרון, בראש ובראשונה פוגורליץ' ודמידנקו, ההבדל הוא עצום. אין לקיסין אותו רוחב מבט, אותה אינטרפרטציה אישית מקורית, אותה בשלות, בקיצור אין לו משהו חדש להגיד. הואיל ומדובר באמן בן 23 בסך הכל, יש לו עדיין מספיק זמן להעמיק, להתעדן, לעצב אמירה ייחודית, ולהחליף את הנגינה ליציעים בביטוי פנימי ועשיר יותר. המזורקה אופוס 17/4 – הקטע הלפני אחרון ברסיטל – שאינה מאפשרת תצוגה וירטואוזית, חושפת פוטנציאל לגישה פשוטה, ישירה ורגישה יותר. בינתיים הייתי מחכה.

"ירושלים התופשית" – לחנים לטאסו. קונצרטו אנף מיוזיק. מוזיקה אוסקורה.

דיסק נוסף בסידרה המצויינת של הקלטות שערכו רולי והקונסורט שלו בעשור האחרון, שיצאו לאחרונה ב"מוזיקה אוסקורה". הפעם הנושא הוא לחנים של איטלקים מהבארוק המוקדם למחזור השירים של טורקואטו טאסו "ירושלים התופשית" או "המשוחררת" בהקשר של מסעי הצלב. מלבד פיירו פגדיסי השאר כבר מוכרים היטב לאוהבי הז'אנר, קודם כל מונטוורדי, מרנציו ודי'נדריה, אבל גם ורט, וקי ורווסה. שוב בולט השילוב בין רב־קוליות וניסיונות ראשונים בהרמוניות, בביצוע מעולה כרגיל של הצוות, צח ומגובש. השקעה בטוחה אישית, אם כי מומלץ להתחיל בדיסקים אחרים מהסידרה, שנסקרו כאן לא מזמן (פורטרט).

הדיסקים באדיבות אי.אם.סי. רוד קרן היסוד ירושלים.

מיני פורטרט: אנדרה קאמפרה

הגיע הזמן להמשיך ולהעמיק בבארוק הצרפתי, אחת התקופות העשירות במוסיקה, בעלת מספר גדול של מלחינים מצויינים, שחלקם הגדול שקע למצולות השכחה עד לפני כעשרים שנה, ויצא אל מעל פני המים בביצועיהם של כריסטי, הרזוגה, סאואל וחבריהם. אחד מהם הוא אנדרה קאמפרה, מהבולטים שביוצרים הצרפתיים של סוף המאה השבע עשרה והמחצית הראשונה של המאה השמונה עשרה. אל הצבעים הרכים והבהים האופייניים והנינוחות הוורסת מוסיף קאמפרה כשרון מלודי בולט ומימד עומק המזכיר את דלאלאנד, אך לא תמיד בנמצא כצרפתה של לואי ה־14 וה־15, הניכר במיוחד במיסת הרקויאם שלו, לטעמי אחת היפות שנכתבו. כמוסיקאים רבים אחרים, מושפע גם קאמפרה מלולי, אך אין לו אותה נטיה לתיאור בצליל ולדגש דרמטי (הקיימים גם אצל ראמו) ולעומת זאת הוא מעדיף לשלב בין ליריות וריקודים קולחים.

המקום להתחיל הוא ברקויאם הנ"ל, שמשום מה זכה עד היום לביצועים ספורים בלבד, אך כאמור מגיע לו מקום מכובד על המדף. מבין הם בולטים בביזור שניים, של הרזוגה בהרמוניה מונדי ושל גרדינר בארטאו. ארבע קנטטות קאמריות באורך של כרבע שעה כל אחת חוברות לדיסק בארוקי רגוע והרס בביצוע מצויין של כריסטי בראש אנסמבל קאמרי מתוך "ל'זאר פלוריסאנט" ("האומנויות הפורחות") ושלושה סולנים משובחים בדמותם של ג'יל פלדמן, דומיניק ויס וז'אן־פרנסואה גארדיי (הרמוניה מונדי).

יצירה חשובה של קאמפרה, אולי הידועה ביותר שלו, היא הבאלט לשתי סופראן ואלט "אירופה הגאלאנטית", אולם מכיוון שכרגע ניתן להשיגה רק במסגרת דיסק כפול של הרמוניה מונדי בו היא רתומה ל"בורז'ואה ז'נטילהום" ("גם הוא באצילים") של לולי, לא מהמשובחות שביצירותיו, אם כי הביצוע של לאונרדט בראש הפטיט באנד יפה כשלעצמו, כדאי לדעתי לחכות לביצוע אחר או להפרדת הביצוע של לאונרדט מהלולי.

האופרות של קאמפרה אינן מצטיינות אמנם בדרמטיות יתרה, אך יש להן מה להציע במוסיקה מלודית ולירית, כך שחובבי אופרה מושבעים ימצאו עניין ב"אידומנאו", לאותו טכסט שהיווה מאוחר יותר בסיס לאופרה של מוצרט, בביצוע של כריסטי, המומחה לשיחזור מוסיקת במה צרפתית מהבארוק, על דיסק משולש של הרמוניה מונדי וב"טנקרד" עם צוות מצויין בהנהגתו של מלגואר (דיסק כפול של אראטו).

מי שממש נדלק יכול ללחפש בברות דיסק נדיר של חברת פייר ורדאני הכולל מוטטים של קאמפרה לסופראן, ויול ואורגן קונטינואו עם ז'קלין ניקולה, אך־מרי לאסיה ומידענו כריסטי. קשה לי להאמין שניתן להשיג בארץ.

חקר ביצועים: מייקל קולינס

הן במסגרת אנסמבל נאש, בו הוא אחד החברים הקבועים, והן כסולן, מתבלט מייקל קולינס כאחד מהקלרניתנים המעולים של השנים האחרונות, העומד בכבוד גם בהשוואה עם כל קלרניתן מזמנים עברו. קולינס מייצג גישה מעודנת ורכה בביצוע, ועם זאת יודע גם להיות תקיף וחד. הוא זורם נהדר בין הגוונים הרבים של פאלטת הקלרנית שלו תוך גילוי דינמיקה גמישה, והצליל שלו נקי ומלא. האינטונציה המדוייקת והפיסוק המעניין חושפים רגישות גבוהה ודקויות רבות עם שילובים המאפשרים ביטוי רחב ככל האפשר, למשל בין אותה איכות הוריה אופיינית וכוונת תקיפה שיצירות יוריו את הרוח הברהמסית המיוחדת. יש לקולינס מה להגיד גם במוצרט, גם בברטוק, גם ברוחו הגדול שביניהם, כך שמדובר באישיות מוסיקלית רבגונית ומשתנה. הביצוע שלו לשתי הסונאטות לקלרנית אופוס 120 של ברהמס הוא הטוב ביותר ששמעתי, עם התכוננות לעיל ועם ליווי מצויין של פלטנב בפסנתר, ובנוסף על כך בונוס משמעותי ביותר בדמות הדואו הקונצרטנטי המלבב של וובר, בביצוע לא פחות יפה (ורג'ין), הוא מוביל לטעמי גם ב"קונטרסטים" של ברטוק, השלישיה הנפלאה (וכך גם הנגינה כאן) לקלרנית, כינור ופסנתר, שכתב המלחין לכבוד בני גודמן והצופנת בתוכה את הדוקרנות המודרנית יחד עם השפעות ג'אזיות אופייניות, אותה הוא מנגן יחד עם חברות אנסמבל "דומוס", קריסיה אוסטוריין וסוזן טומס, על דיסק יפהפה של היפריון, הכולל גם יצירות קאמריות אחרות של ברטוק בביצוע. אם בג'אז עסקינן, יש לקולינס תרומה חשובה ל"אלבום הג'אז" של סיימון ראטל (אי.אם.איי.).

במסגרת אנסמבל נאש בולטת נגינתו בשני דיסקים של וובר, האחד מוקדש לארבע יצירות קאמריות נהדרות של מוצרט, כולן בביצוע מעולה, ובו מנגן קולינס את השלישיה במי במול לקלרנית, ויולה ופסנתר ק.498 (הידועה גם בשם "קגלשטאט" אך אינה מכונה כך בדיסק, הכולל גם את רביעיית האבוב, חמישיית הקרן ואת האדג'יו והרונדו ק.617) והשני כולל שתי יצירות של ברהמס, שלישיית הקלרנית המלודית והקולחת אופוס 11 בנגינה מופלאה, והשביעיה המפורסמת אופוס 20 באחד מטובי ביצועיה. קולינס פנטסטי לכל אורך השתתפותו המבריקה בשני דיסקים אלה.

יאשה חפץ

יבגני קיסין

איזי לונג ממליץ ולהיפך

לרגע האחרון, ולא רק

עוד רעיון לחגים

בחגים הרי כולם מתארחים אצל כולם ואף אחד לא נשאר בבית. הבעיה הגדולה היא מה מביאים במתנה למשפחה המארחת. והפעם מצאתי משהו באמת מקורי. חברת "אנימה" היא חברה לסרטי אנימציה, שאת מוצריה אנחנו רואים בטלוויזיה ובסרטי פרסומת. חברת "מקור ראשון" מציעה למכירה אורגינלים מבית היוצר של "אנימה": דברים מקוריים ממוסגרים מתוך סרטי האנימציה שמייצרת החברה.

במחיר של 95 ש"ח בלבד, אתה מביא מתנה שאין לה אח ורע על שום קיר בעולם.

לא שווה?

להשיג ב"פוטר" פרישמן 54 ת"א, "גלריה מיצב" יהודה הלוי 33, "גלריה ל" כיכר מלכי ישראל 4 ובמוזיאון תל-אביב.

מלוח של מרס

ומי שסתם מוזמן למסיבה ולא רגיל לבוא בידיים ריקות, מוזמן להביא משהו שלא כולם מכירים: חטיפים פריכים ממולאים של "מרס". "מרס", החברה המובילה בעולם בתחום החטיפים המתוקים, החליטה להיכנס לתחום

המלוחים ויצרה את ה"קומבוס" – חטיפים מלוחים בטעמי גבינה ופיצה. ואפשר לסמוך על "מרס" שהם מבינים בחטיפים.

היבואן הוא "סידס – דברים טובים", ומחיר חבילה של "קומבוס" הוא 3.50 ש"ח.

אני רוצה להבין...

אם מנוקרסט מציגה לנו לקראת החגים גלידה שמנת משובחת, בטעמים וניל, שוקולד ומוקה עם שוקולד מעודן, באריזה עגולה יוקרתית של 200 גרם ובמחיר 16.50 ש"ח לצרכן, ואפשר לקנות אותה ברשתות השיווק, בחנויות המובחרות, במינימרקטים, במרכולים ובקיוסקים, איפה לא – אנחנו צריכים להבין מזה שאחרי החגים כבר לא נוכל ליהנות ממנה?

אני רוצה להבין!!

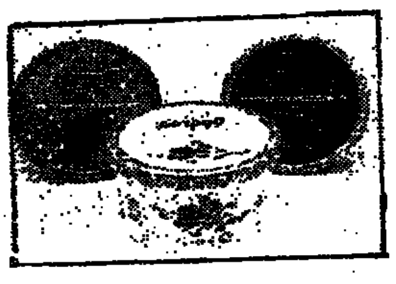

שת"פ אופנהיימר כרמל מזרחי

שת"פ זה שיתוף פעולה, והפעם הוא מתבטא בקופסת בונבונייירה שנקראת "אמדאוס", המכילה 14 גביעי שוקולד קטנים למילוי בליקר עם עטורות נייר מוזהבות מתוצרת "אופנהיימר", ובקבוק ליקר קרם שוקולד תפוז מתוצרת "כרמל מזרחי".

הבונבונייירה מוצעת-לצרכן ב-24.80 ש"ח, וכדאי לכם לרוץ ולקנות אותה בכל רשתות השיווק, כי מחר ערב חג ואחרי זה אפשר יהיה להביא אותה במתנה רק... בסוכות.

מה שגם כן לא רע...

לקראת אחרי החגים

עם מבט מפוכח לארוחות של החגים, מציעה "קליך" תרסיס מיוחד לניקוי התנור.

אין צורך לחמם את התנור. רק משפריצים על החלקים המלוכלכים של הכיריים או התנור, ממתינים מספר דקות, נותנים לקצף הדרמנות להמיס את השומן ומה שנותר הוא רק לנגב.

התרסיס יעיל במיוחד כשהתנור קר ו-500 סמ"ק עולים 6.90 ש"ח.

הלאה בקרצוף עם תרסיסי "קליך" לתנורים קרים.

ושנה נקייה שתהיה לתנורינו.

מעושני תנובה

לפרובלונה האיטלקית, הגבינה המעושנת שאנחנו כבר מכירים שנים, צירפה "תנובה" עוד שתיים מעושנות: קצ'קבל בלקנית ונפוליטנית משובחות.

הגבינות מעושנות באופן טבעי, ללא שימוש בתמציות נותנות טעם. הציפוי ניתן לאכילה והמחירים – 42.90 ש"ח לבלקנית, 38.40 ש"ח לפרובלונה ו-34.30 ש"ח לנפוליטנית.

שלוש פעמים בראבו לתנובה!!!

אחד ארבע ארבע ב-400 דולר

"סופר אופיס" מציעה לך את ה"תקפון הב", שהוא תקליטור מידע המכיל את כל מנויי הטלפון בישראל במחיר 400 דולר.

התקליטור הזה מתחבר למחשב האישי שלך באמצעות סידי רום ומאפשר קבלת שירות 144, חיוג אוטומטי דרך המודם, חיפוש לפי איזור גיאוגרפי, בית, רחוב, או סיווג מקצועי.

לקונים (400 דולר, זוכרים?) תוענק בחינם תכנה לטלמרקטינג.

ומי שלא מבין מה כתוב פה – שלא יחשוב אפילו להשקיע 400 דולר. בלעדי ל"סופר אופיס".

ועל הרוכש ינעם...

למי שניסה כבר הכול

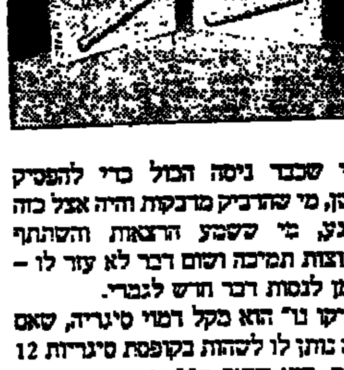

מי שכבר ניסה הכול כדי להפסיק לעשן, מי שהדביק מדבקות והיה אצל כהן שנוגע, מי ששמע הרצאות והשתתף בקבוצות תמיכה ושום דבר לא עזר לו – מוזמן לנסות דבר חדש לגמרי.

"ניקו נו" הוא מקל דמוי סיגריה, שאם אתה נותן לו לשהות בקופסת סיגריות 12 שעות, הוא סופג 80% מהניקוטין מתוך הסיגריות, מבלי לשנות את טעמן.

איך?

מה זה חשוב? יש שם אבן וולקנית; עכשיו אתה מבין?

טוב לניקוי 1,200 סיגריות, שהן 60 קופסאות, במחיר 42 ש"ח.

ניתן להשיג בסופר-פארם, כלל-פארם ובבתי המרקחת.

היבואן – "לה קוקט", 03-6314061.

מבצעי מכירות

לשתות ולצמוח. "עלית" יוצאת במבצע מקורי וחדשני ומחלקת סט לגידול צמח הקפה, חינם, על כל קניה של צנצנת "קפה נמס" של "עלית". לכבוד המבצע, יבאה "עלית" מארה"ב זן מיוחד של פולי קפה לגידול נוי, המתאים לצמיחה גם באקלים שלנו, שהוא, כידוע, שונה מאוד מהאקלים המשווני, שבו צומח הקפה. ב"עלית" מרגישים, כי המבצע, הנושא את השם "מבצע ירוק" מפתח את מודעות הצרכן לטיפוח הירק בסביבתו.

לאכול בחוץ, עם הטעם של הבית. מי שברגע האחרון נתקע בלי ארוחת חג, מוזמן לקפה "לבנה", בן יהודה 182 תל-אביב, שם מבטיחים ארוחת חג עם תפריט עשיר ומגוון, על-פי טהרת המסורת מבית אבא, במחיר 75 ש"ח לאדם. (להזמנת מקום טל: 03-5222444).

לאכול בבית ולקבל מתנה. "דומינו'ס פיצה" מכריזה על מבצע פרסים בחודש ספטמבר. הפיצה שתזמין/ני לביתך, תגיע עם מתנה. בין עשרות המתנות שיחולקו:

כובע בייסבול, תיק גב, פאוץ' יד, קלמר, ועוד, (ככל ההזמנה - כך גודל המתנה) והכל נושא את תמונת "דונו" - גיבור "דומינו'ס פיצה". בובת "דונו" ענקית, בגובה 1.70 מטר, שהגיעה במיוחד מארה"ב, תלווה את המבצע ותסייר עד לסוף החודש באחד הוולקה של 18 סניפי הרשת, בכל רחבי הארץ, ותחלק לתושבי הסביבה בלונים ועלונים.

ריטה ב-49 שקלים. "סופר האוס", הנמצאת בתחנה המרכזית החדשה בתל-אביב (קומה ד'), פותחת במבצע הוזלת ענק של דיסקים עבריים, שימשך כל חודש ספטמבר. דיסקים של ריטה, בועז שרעבי, דני רובס, "איפה הילד", "אתניקס" במחיר של 49 ש"ח במקום 65 ש"ח. "חברים של נטשה" או שלמה ארצי ב-99 ש"ח במקום 130 ש"ח. יהודית רביץ, "זקני צפת" או דויד ברוזה ב-55 ש"ח במקום 65 ש"ח.

שולחן החג כיצירה פיסולית

לשולחן החג שלנו נוכל להתייחס כאל יצירה פיסולית, וגם כאל שולחן "בתנועה" ולא "בתצוגה". על פי המעצבת מרגלית תשבי, הכול אפשרי ונתון ליד הדמיון המובהק עליך והעיקר - כל אחד יכול לערוך שולחן המעוצב יפה לחג, באמצעות אביזרים יומיומיים הנמצאים בבית. האמצעים החומריים אינם חשובים, העיקר הוא המגע.

מה שבטוח הוא, שביום כבר לא "קופצים לארוחה" אלא "מגיעים לאירוע"

מאת: בלהה דבורי

לרגל מלאת 20 שנה לשלוחן "שותף" בירושלים, נערכה במקום תערוכה של "שולחנות ערוכים לחג" בה נחשפה תרבות אירוח שהיא חדשה במחוזותינו, אף ששורשיה נעוצים בבית סבתא וסבא. 15 מעצבים מתחומי עיסוק שונים – מעצבים גראפיים, מעצבי תפאורות, פרחים ואירועים – נתבקשו לתת פרשנות משלהם לעיצוב שולחן החג, כשההגבלה היחידה שניצבה בפניהם היתה פריסת האידאולוגיה על שולחן אחד בלבד.

שולחן בעיצובה של מרגלית תשבי גרף את מירב תשומת הלב של מבקרי התערוכה. את עיצובה המיוחד תכננה תשבי בהשראת רוח המאה הקודמת והצייר קלוד מונה, שהיה גם מארח ידוע. תשבי החליטה לחקות את סגנון האירוח של הצייר, והכניסה לחג שלנו מרוח תקופתו.

שולחן בעיצוב "פאני ואילנה" (צילום: מרגלית שיבק)

כחזור השולחן מביתו של מונה הוא מרהיב עין ומוחשי. לדבריה, השתמשה תשבי בכלים שאפיינו את צרפת לפני 200 שנה, המעוטרים בגשים ובפרחים ומשרים סביבם אווירה רומנטית ורכה. מאחר שתשבי היא גם בעלת חנות לרהיטים וכלים עתיקים, המבצע לא היה מסובך מבחינה לוגיסטית.

"הכלים המוצגים על השולחן הם תוצרי שנת 1800, כולם תואמים ואותנטיים. אחד מהם הוא כלי גרמני, תוצר בית חרושת בברלין שהופגז ונעלם במלחמת העולם השנייה, שוקם לאחר המלחמה וכיום פועל מחדש".

תשבי סבורה, כי המודעות לאירוח ולפתיחות שולחן חג אסתטי ורב השראה, גבוהה כיום בארץ מבעבר. "האנשים חשופים לתרבות", היא מסבירה, "ומתעניינים באורחות העולם הגדול, שהפך להיות כפר גלובאלי. זה היקף שלנו את המערב, המזכיר לנו בעצם מהותו את בית סבתא. בסך הכול נעים לשבת ליד שולחן הערוך יפה. תרבות האירוח בארץ מצויה במגמת התפתחות ומושפעת מהחשיפה למערב. אנשים נוסעים יותר לחו"ל וחנויות כלי בית מייבאים יותר כלים מבחוץ. בבית אמי, שהגיעה ארצה ממזרח אירופה, עוצב השולחן בכל ארוחות צהריים. את השולחן ניתן לעצב באמצעות כלים יומיומיים, והפאר והאמצעים החומריים אינם הכרחיים ליצירת אווירה. בעזרת מגע המורכב מרגש ומוטיבציה, אפשר לרומם את שולחן החג בכל מקום ומצב כלכלי".

במשך שעה וחצי עמלה מרגלית תשבי על עיצוב שולחן החג שלה. אופן הצבת הכלים על השולחן נוסך במתבונן תחושה שהאורחים קמו מעם השולחן רק לרגע קט, ומייד יחזרו. התפוח הזהב נגסים קימעה, הכשר מונח על הצלחות כאשר הסכין והמזלג מוצבים משני צידיו, וההרגשה היא של אמצע ארוחה.

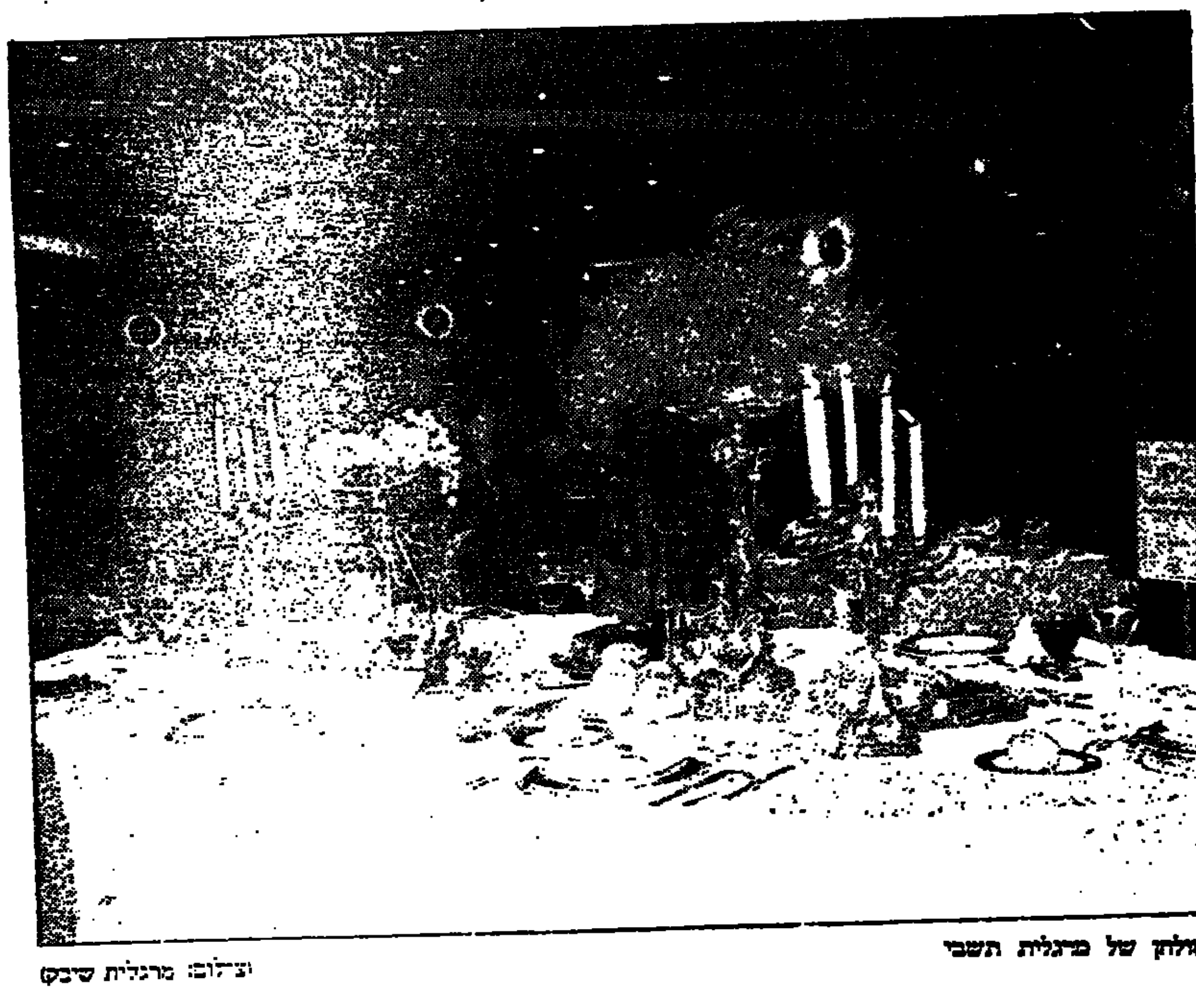

שולחן של מרגלית תשבי (צילום: מרגלית שיבק)

תשבי: "האפשרויות לעריכת שולחן החג הן רבות. אני מתמקדת בכלים העתיקים. לדעתי, יש בהם נשמה. האהבה שלי לכלים הללו מהבית, אמי היתה אספנית וכשעלינו מגרמניה הבאנו לארץ את הכלים, שלכל אחד מהם סיפור ויופי שלו. כעוסקת במסחר כלים עתיקים, אני יוצרת התקשרות רגשית לכלים. כל כלי אני מלטפת, וחלק מהם מגיעים אלי הביתה עוד לפני שהם מגיעים לחנות. לגבי השולחן שעיצבתי, ניסיתי לעצבו כך שלא יהיה בו דבר מיותר והכול יהיה פונקציונאלי. רציתי שולחן בתנועה ולא בתצוגה".

במחשבה שנייה מציינת תשבי, כי תיתכן סיבה נוספת להיעלמותה המוכרת של תרבות האירוח מנוף הישראלי אחרי קום המדינה: "החשש של עולי מזרח אירופה, שהגיעו ארצה בשנות העשרים והשלושים, להיחשב "גלותיים" בעיני הצברים העוקצניים.

תרבות האירוח נעלמה למשך תקופה מסוימת אבל שבה אלינו, בעוד הכלים עצמם הולכים ונעלמים בעולם, נשברים, נמכרים ולא מוצאים אותם כאשר הם נדרשים לתצוגה. אני לא ויתרתי על תרבות האירוח, אולי בגלל שהדבר טבוע בי מבחינה ערכית, כחלק מהחינוך שקיבלתי בילדותי בבית. הייתי בטוחה, שכאשר אהפוך לבעלת משפחה ואנהל את ביתי, תיווצר בי ריאקציה, תגובת נגד, לשולחנות הנהדרים אותם עיצבה אמי לקראת כל ארוחה – אבל למרבה הפליאה, מצאתי עצמי עורכת את השולחן בדיוק כמו אמי".

"פאני ואילנה" הן מעצבות תפאורה. ניגשתן לעיצוב שולחנות החג שונה לחלוטין מזו של מרגלית תשבי. פאני קוהרן מתייחסת לשולחן החג כאל מוצר פיסולי. במרכז שולחנה ניצב פסל רימון עשוי ברזל, שאותו הלחימה וכופפה בנגריה שביישוב שערי תקווה. הפסל מאציל מסביבו תחושת מכובדות.

שוהר: "הרעיון היה ליצור שולחן המעוצב בסימן חזרה לשורשים. החלטנו ללכת על יסוד הברזל. התמקדנו בעיצוב שולחן אמנותי, ולמרות שכלים הם חלק מהגורמים להרחבת דעתו של אדם, הרי שלא התייחסנו אליהם במיוחד בעיצוב השולחן והשתמשנו בכלים של בית המלון. הרימון הוא מקור החוכמה והדעת, ומנורות השמן העתיקות מתרם הושמו על השולחן כדי ליצור אווירה. בעריכת השולחן משולבים חיטה, גפן, חלות דבש ושבעת המינים בהם בורכה ארצנו. זהו שולחן המעוצב סביב מוטיב השיבה לטבע".

לדעת שוהר, הישראלים כבר לא מסתפקים בארוחת חג בלבד, ומחפשים גם עניין "אירוע". זהו להגדרה, סוד פריחת מעצבי האירועים – מקצוע שלא היה קיים בעבר.

מי עדן
השמכה של הטבע
בהגרלה שערכה חברת מעיינות עדן בע"מ ביום 1.8.94 במסגרת משחק "החידון" הוגרלו הפרסים כמפורט בתקנון המשחק, אשר הזוכים בהם מפורטים להלן:
בסוף שבוע זוגי במלון זכו:
א. בסון דוהי מס' משתתף 863543
ב. יניב גילה מס' משתתף 870204
ג. ירון מרכל מס' משתתף 734201
ד. סרטי שפירא בע"מ מס' משתתף 87253
ה. פרי אביגדור מס' משתתף 881297
כמו כן זכו 20 משתתפים בשישיות "מי עדן", 50 משתתפים זכו בחבילת תוף של "מי עדן" ו-100 משתתפים זכו במימיות – נישא לבקבוק "מי עדן"
ניתן לעיין ברו"ח המבקר באשר להגרלה בחברת מי עדן בין השעות 09.00 – 17.00 בתאום מראש

נהג!
בטוח אהדות והרבה זהירות
תודה

חברת החשמל לישראל בע"מ
חיוג השמל — שירות טלפוני להודעות על תקלות 24 שעות ביממה

ירושלים	02-580666	חיפה	04-647647	תל-אביב	03-5633777
נתניה	053-621222	טבריה	04-923456	עפולה	06-592511
אילת	07-372191	פתח-תקוה	03-9225131	אשדוד	08-561411
צפת	06-976211	אשקלון	051-736741	ראשון-לציון	03-9632488
באר-שבע	057-462666	רחובות	08-459991	טבריה	06-792275
רמלה	08-221313	חדרה	06-324791	רעננה	052-911111
כרמיאל	04-881731				

ארץ ישראל יפה
שמור על נקיונה

"ג'נרל מוטורס" מפתחת רכב חשמלי ודו־דלקי

מאת אריה ארד

"ג'נרל מוטורס" פועלת לפיתוח רכב מנוע בחשמל, אך מזהירה מפני הסתמכות על מנוע חשמלי כפתרון יחיד לבעיית פליטתם של מזהמים ממנוע הבעירה הפנימית – המשמש כיום כמעט את כל הרכב המנועי, בכלל זה גם רכבות וכלי שיט, ולפיתוח דלק שאינו מופק מנפט.

נשיא "ג'נרל מוטורס" ג'ון סמית אומר, שעדיין דרושות "פריצות־דרך גדולות" בטרם יהיה אפשר "לשתול רכב מנוע בחשמל בשוק". לדבריו עובדים כעת על הארכת תוחלת החיים של המצבר הקיים, על הגדלת טווח הנסיעה עימו ועל הקטנת משקלו. בסוקרו את המחקר והפיתוח הקיימים הוא אומר, שנעשים מאמצים רבים בכיוונים שונים, אך אף אחד מהם לא ישא פרי בן לילה.

עוד אמר נשיא "ג'נרל מוטורס", גדול יצרני המכוניות בעולם, שהפרוייקט החשוב ביותר של החברה הוא "אימפאקט", המכונית החשמלית המתקדמת ביותר שנבנתה מעולם. במטרה לקבל מושג ברור עד כמה מוצא המוצר חן בעיני הלקוחות־בכוח עורכים כ־30 לקוחות מבחני דרך באורים שונים ומדווחים על מידת שביעות רצונם. לדבריו, ה"אימפאקט" זכתה בביקורת חיובית מצד הבוחנים בתנאי־אמת, כמו גם בכתבי־העת המנועיים.

אשר לפיתוח דלקים שאינם מבוססים על נפט אומר סמית, כי ל"ג'נרל מוטורס" יש יותר מכוניות מוסעות בדלקים חלופיים מאשר לכל יצרן אחר. עם זאת, "הצרכנים שלנו הבהירו חד־משמעית, שאין בדעתם לנטוש את המכונית המונעת בדלק המסורתי, כל עוד הבנזין כל כך הרבה יותר זמין וזול. משום כך התמקדנו במה שקרוי בפינו 'מכוניות דו־דלקיות'. לאלה מנועים אשר נותנים בידי הנהג לאת הבחירה בין בנזין וגאז טבעי, בהתאם לתנאי הנסיעה ומקומה".

בסכמו דבריו אומר נשיא "ג'נרל מוטורס": "מה שדרוש לנו הוא מוצר התואם את צרכי הלקוח ואת תקציבו".

מערכת אורות תמידיים תותקן בדגמי ג'י. אם.

מאת אריה ארד

"ג'נרל מוטורס" עשויה להיות יצרן הרכב הראשון שיתקין באופן תקני פנסים הנדלקים עם הנעת המנוע, מאירים כל זמן הנסיעה, וכבים עם הדממת המנוע. המערכת תותקן בכל מגוון כלי־הרכב מתוצרתו של יצרן הרכב הגדול בעולם.

נשיא הקונצרן ג'ון סמית מסביר, כי המערכת לא נועדה לסייע לנהגים לראות את הדרך, אלא להיטיב להיראות בעיני משתמשים אחרים בכל תנאי ראות ומזג־אוויר. "מחקרים שלנו מעידים, כי מערכת תאורת היום תתרום להפחתת מספרן של תאונות הדרכים," הוא אומר ומוסיף: "הכמות הגדולה של מכוניות שנעלה על הכבישים תציג נתוני־אמת בדבר מידת התועלת הגלומה במערכת".

התקנת מערכות תאורת־יום החלה בדגמי שנת־הדגם החדשה ותימשך ותושלם בעוד שנתיים. בהחדרת המערכת סייעו רבות מינהל הבטיחות האמריקאי והתאחדות חברות הביטוח. המינהל התקין תקנה שפסלה חקיקה שנעשתה בכמה ממדינות ארה"ב, אשר אסרו לנהוג בשעות האור עם פנסים דולקים.

בצה"ל, כידוע, יש חובה להדליק את הפנסים הראשיים בנסיעה כל ימות השנה ובכל שעות היממה. מומחי הצבא הגיעו למסקנה, כי בעקבות תקנה זו פחת מספר התאונות שבהן היה מעורב רכב צבאי בשבעה אחוזים. סקר שנערך בקנדה העלה, כי רוב הציבור גורס, שהדלקת פנסים תסייע בהפחתת מספר התאונות. 25 אחוז מהקנדים מדליקים את פנסי מכוניותיהם מרצונם.

המערכת המתוכננת על ידי "ג'נרל מוטורס" אפקטיבית במיוחד במניעת מצבי התנגשות בין כלי־רכב שונים, או היתקלות בהולכי רגל, בדמדומי הבוקר ובשעות בין הערביים.

עם זאת, המערכת אינה אמורה להדליק את הפנסים הראשיים, אלא צמד אחר של פנסי־חזית, הנותנים פחות אור מהפנסים הראשיים. אלה יודלקו אוטומטית עם הנעת המנוע ויכבו לא רק עם הדממת המנוע, אלא גם ברגע שהנהג ידליק את הפנסים הראשיים בשעות החשיכה.

"ג'נרל מוטורס" לא תחייב את לקוחותיה להצטייד במערכת האמורה, אך תנסה לשכנעם בתועלתה של המערכת.

"מגירוס" הציגה רכב־סולם מהפכני ורכב כיבוי־יערות

מאת רחמים בז

בתערוכה בינלאומית של רכב כיבוי והצלה, שהתקיימה לפני מספר שבועות בהאנובר, גרמניה, חשפה "מגירוס־דויץ" דגם מהפכני של סולם פרקי, שחלקו העליון ניתן לכיפוף בזוויות שונות ומאפשר לצוותי ההצלה והכיבוי טיפוס נוח ביותר בקומות הגבוהות, או חילוץ קל יותר של נפגעים ולכודים.

הסולם המתכופף הוא פרי פיתוח ייחודי של "מגירוס־דויץ".

רכב אחר מתוצרת החברה שיגיע ארצה הוא רכב כיבוי חריש,המיוחד לכיבוי דליקות־יער, שעשוי לעורר עניין בקרב אנשי הקרן הקיימת לישראל, גורמי בטחון וכיבוי דליקות, בעיקר נוכח הגידול החד בדליקות יער, הנגרמות בגין פעילות חבלנית.

נציב כבאות ראשי שלמה כהן ביקר אף הוא בתערוכה בהאנובר. הנציבות העבירה לחברת ממסר, נציגת "איווקו" בישראל, הזמנה לעוד שבע כבאיות משוכללות, בנוסף ל־10 שכבר הוזמנו במסגרת פרוייקט חידוש צי הכבאיות של ישראל.

היקף ההזמנות עד כה מסתכם בכ־3.5 מיליוני שקלים.

אלוף ישראל באופנועי־שטח רז היימן (בתצלום) ידריך אישית רוכשי אופנועי־שטח מתוצרת MBK, המצוייד במנוע בנפח של 50 סמ"ק. הקונים ניתן חינם המשך ארבע שעות. תבליתו לשפר את המודעות לבטיחות בנהיגת־שטח, להקנות להניך ידע ומיומנות בנהיגת אופנועי 50 סמ"ק, במיוחד הMBK, כמובן. ההדרכה תיערך בקבוצות של חמישה רוכבים באיזור מלון "מנדרין" על חוף הים בצפון תל אביב ובאיזור שפיים. במהלכה יתורגלו המשתתפים בנהיגה בדיונות, בדרכי עפר, בשבילים, ובביצועים מיוחדים. (אריה ארד)

הצבא הבריטי החליט לחדש את ציוד הגישור שלו. לבריטים, כמו גם לרוסים, מוניטין רב בתחום ציוד הגישור. היו אלה הבריטים שפיתחו את גשר ביילי המפורסם, שבכמה צבאות עדיין משתמשים בו עד עצם היום הזה. גשר ביילי הוא אחד משלושת "כוכבי" מלחמת העולם השנייה. השניים האחרים הם הג'יפ והפניצילין.

בתצלום נראה מוביל טנקים, הנושא טנק צ'יפטיין, עובר על אחד ממשפחת הגשרים שפיתחה חברת תומפסון הבריטית, ה־BR90, שהוא הגשר הארוך בעולם מסוגו – 56 מטר. התמונה צולמה במהלך מבחן הערכה אי־שם בגרמניה לקראת קליטתו של הגשר ביחידות ההנדסה בציוד תקני. עתה מפתחים בתומפסון גשר נוסף, שאורכו יהיה 62 מטר. (אריה ארד)

מיליון קילומטרים ללא תאונה

דיטר שילקה, נהג־לדוגמה גרמני, מועסק כנהג אוטובוס בחברת "ילינגר" זה 15 שנה. הוא השלים באחרונה נהיגת מיליון קילומטרים ללא תאונת־דרכים ועל כך קיבל את עיטור "נהג בטוח ונטול תאונות" מטעם איגוד האוטובוסים הגרמני. בתמונה הקטנה – שילקה מצוג את העיטור. בתמונה הגדולה – הנהג־לדוגמה ליד האוטובוס שלו, עם מנהלי החברה שבה הוא עובד. (אריה ארד)

מרכז המכרזים של ממ"ן, סמוך לנמל התעופה בן־גוריון. במרכז נמכרים במכרזים פריטים שלא נאספו ממחסני ממ"ן ונמל התעופה, פריטים שלא נפדו מהמכס, מוצרים שעוקלו על־ידי שלטונות המס והמכס, וכן מוצרים משומשים שבבעלות הממשלה. בין הפריטים הנמכרים במכרז מכוניות ממשלתיות משומשות, מכוניות מעוקלות ומכוניות שאינן עלפי התקן הישראלי, אשר הובאו ארצה ללא אישור. אשתקד נמכרו במרכז 4,000 מכוניות, ביניהן "מרשדס" ספורטיביות. כן נמכרו שם אופנועים. עתה מוצעת למכירה "מרצדס" יוקרתית, המעוררת התרגשות בשל מחירה ההתחלתי הנמוך (אריה ארד)

חמש אניות מכולה חדשות

מאת אודי שרון

חברת הספנות "צים" הזמינה במספנות "HDW" בקיל שבגרמניה חמש אניות מכולה, כל אחת בעלת קיבולת של 3,400 מכולות מסוג "טי.אי.יו.", ומהירות של כ־22 קשר. האוניה הראשונה תימסר ל"צים" בסוף אפריל 1996, והאחרונה – בסוף פברואר 1997.

ההשקעה הכוללת ברכישת האוניות ובציודן מסתכמת בכ־280 מיליון דולר. יהיו אלה אוניות המכולה בעלות הקיבולת הגדולה ביותר של החברה, כאשר אוניות המכולה שברשות "צים" כיום הן בעלות קיבולת של 3,000 מכולות לכל היותר. שווי השוק של צי אוניות החברה הגיע בסוף יוני ל־644 מיליון דולרים.

חבר דירקטוריון החברה משה ארנס והמנכ"ל מתי מורגנשטרן מסרו, כי ההון העצמי של "צים", נכון לסוף יוני, גדל בכ־13 אחוזים, בהשוואה לסוף השנה הקודמת, והגיע לכ־149 מיליון דולרים. תוצאה זו הושגה, לדברי הנהלת "צים", למרות שהחברה אינה נהנית מהעדפה בהובלת מטענים, מסובסידיות ישירות לספנות, או מתמיכות באמצעות התקנות להחזר מס על שכר ימאים.

תנאים אלה – אמרו מורגנשטרן וארנס – מקובלים ברוב מדינות המערב, שלהן אניות הפועלות במקביל ל"צים" בקווי הספנות העיקריים שלה.

עוד נמסר, כי החברה פועלת בתנאי תחרות בכל אזורי הסחר, ובאחרונה ניכרת החרפה בתחרות בקווי הבית. תחרות זו נובעת מכניסת חברות ספנות נוספות לאיזור – בהן מארצות חבר העמים ומזרח אירופה, שלהן כושר תחרות רב במיוחד, בשל עלויות התפעול הנמוכות, הנובעות מעלות זולה של כוח האדם והיעדר עלויות הון והעסקת תקורה.

נפתח בי"ס לנהיגה ידידותית לנוער בפארק "נחשונית"

מאת פורדי דן

בפארק המוטורי "נחשונית" של קיבוץ נחשונים מוקם בימים אלה "בית־ספר לנהיגה ידידותית". אתמול חגג הפארק את בואו של המבקר ה־300,000 בשתי שנות קיומו.

"בית־הספר לנהיגה ידידותית" נועד להקנות לילדים ולבני־נוער מיומנויות נהיגה בסיסיות, כשליטה ברכב, יציאה מהחלקה, איזון הרכב בירידה פתאומית לשוליים, נהיגת לילה. אובדן שליטה ברכב וסטיית־פתע מנתיב הנסיעה. כל אלה הן מהסיבות העיקריות לתאונות דרכים השנה.

30 משאיות "פרייטליינר" לעבודות עפר נרכשו ע"י י.מ.י.

מאת אריאלה וולמן

חברת י.מ.י חפירה והריסה, העוסקת בעבודות פיתוח ועפר בכל רחבי הארץ, רכשה 30 משאיות "פרייטליינר" בעסקה המוגדרת כ"פריצת דרך" נוספת בעבור קבוצת "כלמוביל", יבואנית "פרייטליינר" לישראל.

24 משאיות מדגם FLD120D כבר עובדות בשטח, והיתרה תסופק במהלך החודשיים הקרובים.

חברת י.מ.י. (על שם הבעלים: יעקב, משה, יהושע) עוסקת בימים אלה בעבודות חפירה, הריסה ופיתוח בכ־17 אתרים בכל רחבי הארץ, ביניהם הפרוייקט ברחוב המסגר 58 בתל אביב ואתר "עמישב" ליד פתח תקוה.

"פרייטליינר" היא המובילה בארצות הברית בתחום המשאיות הכבדות, והיא מחזיקה בכ־25 אחוזים משוק זה.

להברה קווי ייצור בארצות הברית ובקנדה, והיא מתכננת להרחיב את הייצור לכדי 60,000 משאיות בשנה, עד סוף 1995.

מחירן של משאיות "פרייטליינר" בישראל נע בין 42,000 דולר ל־110,000 דולר. מחירה של משאית FLD120D הוא כ־90,000 דולר (לא כולל מע"מ).

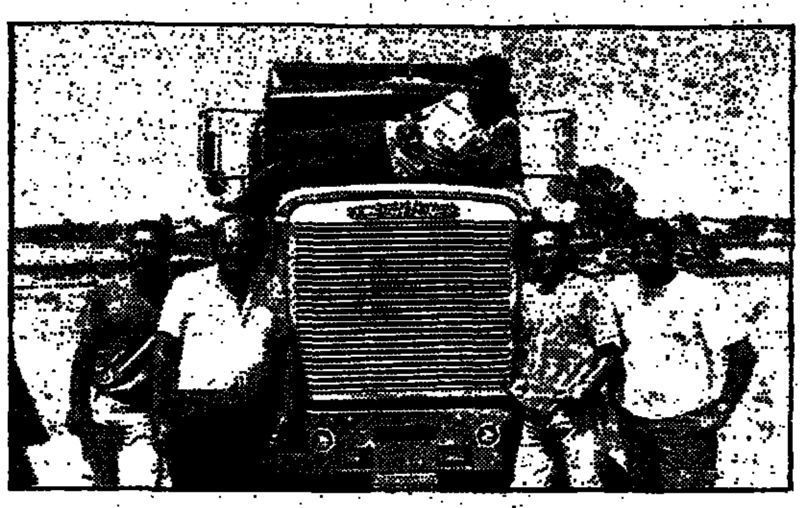

תשובות לשאלות

הכול על ה־ABS

מאת אריה ארד

האם מערכת ABS פועלת כל זמן הנסיעה?

ה־ABS זמינה תמיד, אבל נכנסת לפעולה רק כאשר נלחצת דוושת הבלימה והבקרה האלקטרונית מאתרת שיש סכנה לנעילת גלגלים.

האם יש סוגים שונים של ABS?

כן, יש מערכת למניעת נעילתם של גלגלים, המופעלת רק על הגלגלים האחוריים. זו מותקנת על כמה מותגים של משאיות. ויש מערכת למניעת נעילה, המופעלת על ארבעת גלגליה של מכונית, או של משאית, וזו הנפוצה והמקובלת.

מה מפעיל את ה־ABS?

כאשר נהג לוחץ על דוושת הבלימה, יחידת הבקרה האלקטרונית עוקבת באמצעות חיישנים אחרי מהירות סיבובי הגלגלים. אם "שולישה" מערכת הבקרה כי גלגל מגלגלי הרכב נמצא על סף נעילה, מורה המחשב למערכת ההידראולית להפחית את הלחץ על הבלמים ושוב להגבירו, וחוזר חלילה כמה פעמים בשנייה (מעין "פימפום", בלשון העם).

הבלימה לסירוגין נמשכת כל עוד לוחץ הנהג על דוושת הבלימה.

האם מקטינה מערכת ה־ABS את מרחק הבלימה?

כן. ה־ABS מעניק מרחק בלימה מבוקר יותר קצר מכפי שיכולים רב הנהגים להפיק ללא המערכת הזאת. מידת השיפור במרחקי העצירה תלויה בגורמים רבים, ביניהם ריפוד הדרך, תזמרת הבלימה, מהירות הנסיעה בטרם הבלימה. חשיבות ה־ABS היא ביכולת השליטה העדיפה אף כדי בלימה. המערכת מקנה למכונית יכולת הגוי ויציבות תוך כדי בלימה. בריבודי כבישים מסויימים, או בדרכי עפר, עלול מרחק הבלימה להתארך, אבל עדיין נשמרות יכולות השליטה האחרות.

האם מאיצה מערכת ABS את בלאי הבלמים?

לא. מערכת בלימה מתוחזקת היטב לא תושפע מפעולת ה־ABS בתנאי נהיגה רגילים.

איך משתמשים ב־ABS?

לוחצים על הדוושה כרגיל. אין "לפמפם". יש ללחוץ על דוושת הבלימה ולתת ל־ABS לעשות את הטפל עליה. לעיתים מורגשת רעדה בדוושת הבלימה, או נשמע רעש מוזר, אך אלה תגובות תקינות לחלוטין ואין להיבהל.

סירה שהיא מיני־נחתת

סירת מנוע רב־שימושית מדגם "מולטי", בעלת דלת קדמית הנפתחת באמצעות כננת, מיובאת לארץ על ידי חברת "שוקאונה, מרכז ימי". הדלת הקדמית מאפשרת העלאה והורדה של אנשים וציוד ללא מאמץ, שלא כמו בסירות אחרות, המחייבות דילוג מעל הדופן. כן ניתן להכניס אליה גם בכבאות גלגלים.

לסירה מנוע בן 50 כ"ס והיא מסוגלת לשאת שמונה אנשים עם ציוד מלא. משקלה 400 ק"ג, כמשקלן של סירות מירוץ רגילות, אורכה 4.80 מטרים ורוחבה שני מטרים. היא מוצעת בשני צבעים – אדום וצהוב – ומחירה, ללא מנוע, 21,800 ש"ח. מחיר המנוע 8,800 ש"ח.

צור ואל ראיס ידונו באיכות התוצרת הנכנסת מן האוטונומיה

מאת כתבנו הכלכלי

שר החקלאות, יעקב צור, ייפגש מחר עם מנכ"ל משרד החקלאות של האוטונומיה, מוחמד אל ראיס, לדיון על מצב התוצרת החקלאית הנכנסת לישראל. בדיון ישתתפו ראשי השירותים הווטרינריים, השירות להגנת הצומח של ישראל והאוטונומיה, וכן נציגי שירות המזון של משרד הבריאות.

הדיון זומן באופן דחוף, לאחר שבדיקות שערך משרד הבריאות העלו שבירקות המגיעים מעזה יש חיידקים מעבר לתקנים המותרים, ויש בכך לסכן את בריאות הציבור. תחקיר שערכה תוכנית הטלוויזיה "בלבודק" הצביע על תוצאות דומות.

בישיבה שהתקיימה, הבוקר, במשרד החקלאות באותו נושא, הוחלט להכפיל באופן מיידי את מספר הדגימות והבדיקות מירקות הנכנסים לארץ, על מנת להגביר את הפיקוח על תוצרת נכנסת.

במשרד החקלאות מרכזים רשימה של חקלאים מרצועת עזה שחרגו מהתקנים המותרים, ובעתיד יוטלו עליהם הגבלות בהכנסת תוצרת.

שני ענקי תעשיות צבאיות בארה"ב מתכננים מיזוג

מאת כתבנו הכלכלי

שני ענקי תעשייה אווירית ותעשיית חלל בארה"ב, חברת לוקהיד וחברת מרטין מאריאטה, הודיעו אמש על כוונתן להתמזג. החברה החדשה, שתיקרא לוקהיד מרטין, תהיה הגדולה ביותר בארה"ב בתחום תעשיות הטילים, החלל, אווירונאוטיקה, אלקטרוניקה ושירותי תקשורת. כמו כן תהפוך החברה החדשה לספקית הגדולה ביותר של ציוד לכוחות המזוינים האמריקאיים, עם היקף מכירות של 23 מיליארד דולר בשנה.

המיזוג יתבצע על ידי חילופי מניות בערך של בעשרה מיליארד דולר. מימוש המיזוג חייב עדיין לקבל את אישור בעלי המניות.

המיזוג בין שני ענקי התעשיות הצבאיות מצביע על מגמה של צמצום וייעול החברות העוסקות בתעשיות צבאיות. מאז התמוטטות המשטר הקומוניסטי והפסקת המלחמה הקרה, ירדו רווחי החברות המספקות ציוד צבאי למשרד ההגנה האמריקאי. זאת לאור הצמצומים בתקציב הביטחון האמריקאי.

המיזוג בין לוקהיד למרטין מאריטה יביא לייעול ולצמצום בהוצאות הניהול וההפעלה של החברה החדשה, למרות שזו תמשיך להעסיק כ-170 אלף עובדים – מספר הזהה לזה שמעסיקות שתי החברות בנפרד.

"קר"אופ" השקיעה 24 מיליון דולר בעסקי נדל"ן

מאת כתבנו הכלכלי

רשת קר"אופ הריבוע הכחול חתמה בשבועות האחרונים על כמה עסקאות נדל"ניות, ביניהן רכישת ושכירת שטחים ומבנים שיוסבו לשטחי מסחר בדימונה, קריית מלאכי, שדרות ובני ברק.

מנכ"ל הרשת, יעקב גלברד, מסר כי עד כה פתחה הרשת השנה חמישה סניפים חדשים, ועד סוף '94 ייפתחו שלושה נוספים: באיזור התעשייה בקריית מלאכי, בזכרון יעקב ובבני ברק. לדבריו, ההשקעה בנדל"ן לשנת 1994 תסתכם בכ-24 מיליון דולר ושטחי המכירה יורחבו השנה בכ-11 אלף מ"ר.

10 הקרנות הטובות ביותר - אוגוסט 1994

מס'	שם הקרן	מנהל הקרן	מדיניות השקעה	תשואה ב-%
1	בלוך גמישה	בלוך רוטשטיין	גמישה	14.6
2	פיא עולמית*	לאומי פיא	מתמחה במניות (ישר' בחו"ל)	7.0
3	להק-רום*	להק-אמריקאי	מתמחה במניות עד 50% בחו"ל	6.5
4	מונדיאל*	דיקלה-הבינלאומי	מתמחה במניות (ישר' בחו"ל)	6.1
5	להק תיירות	להק אמריקאי	מתמחה במניות (ענפי)	5.6
6	תוכנה ותקשורת*	רבבות-אפריל	מתמחה במניות עד 50% בחו"ל	5.3
7	אטלס פק"ן*	פק"ן	מתמחה במניות (ישר' בחו"ל)	5.0
8	רעם 90	מירית-זילברמן	מתמחה במניות (אופציות)	4.9
9	אחריות נפט ומח'	אחריות	מתמחה במניות (ענפי)	4.7
10	רמקו גמישה	רמקו	גמישה	4.4

* קרנות שמשקיעות עד 50% בחו"ל. שעריהן נכונים ליום 30.8.94, יום לפני תום החודש הבורסאי.

רווח של כ-2 מיליון ש"ח ל"ציון" במחצית שנת 1994

מאת כתבנו הכלכלי

ציון חברה לביטוח סיימה את מחצית השנה הראשונה של 1994 ברווח של כ-2 מיליון ש"ח. בכך רשמה החברה עלייה של כ-73% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ההון העצמי של החברה, הקרנות והעודפים לששת החודשים הראשונים של שנת 1994, הסתכמו בכ-62 מיליון ש"ח.

ההכנסות מפרמיות ביטוח חיים גדלו ב-10% לעומת אשתקד, והסתכמו בכ-96 מיליון ש"ח. במכירות ביטוחי חיים חדשים נרשם גידול של 30%, בעוד שבתביעות נרשמה ירידה של כ-3%. כתוצאה מהגידול במכירות ביטוחי חיים, חלה עלייה בתשלומים עבור דמי העמלה ששולמו במחצית הראשונה של שנת 1994, והם עמדו על 14 מיליון ש"ח – עלייה של כ-30%.

מאידך, עקב המשבר שפקד את שוק ההון, חלה ירידה של כ-3 מיליון ש"ח בהכנסות, שהסתכמו בכ-19 מיליון ש"ח. בסה"כ הסתכמו עסקי ביטוח חיים ברווח של 7.8 מיליון ש"ח – ירידה של כ-12.5% לעומת אשתקד.

ועדים ועובדים / אפרים דוידי

כוננות בענף הנפט

כוננות הוכרזה בקרב עובדי ענף הנפט. צווים לא פורסמו על גבי מסך הטלוויזיה, אבל כל אחד מהמעורבים הבין כוננות נוכח עמדת הנהלת חברת דלק, לבטל את ההסכם הקיבוצי עם עובדיה.

תוקפו של ההסכם עומד לפוג בסוף השנה והחברה מסרה בכוונתה לבטל את ההסכם הקיבוצי. פירוש הדבר שבסוף השנה היא אמורה להודיע למשרד העבודה שאין הסכם קיבוצי בחברה והעובדים, החל מ-1 בינואר 1995, מאבדים את הזכויות שהן פועל יוצא של הסכם הקיבוצי.

באגרת עקרוני הנהלת החברה יכולה לנהל את יחסי עובד-מעביד על פי חוקי המדינה והחליטה לשלם אך ורק שכר מינימום לעובדיה. הוועדים בענף הבינו את הסכנה הטמונה במהלך החריג הזה (בעבר הקרוב היו דוגמאות מעטות לכך: אחת מהן ב"ג'רוזלם פוסט" – כאשר הצעד לא התממש והעיתונאים השיגו הסכם קיבוצי חדש).

מיד לאחר החגים יתקיים כנס של כל ועדי העובדים ולא מן הנמנע שיוחלט על צעדים ארגוניים הכוללים, לא רק צעדים ארגוניים בתוך חברת דלק, אלא גם בחברות אחרות ובייחוד ב"בתי הזיקוק". בענף מועסקים כ-7 אלף עובדים, מהם כ-4 אלף בבתי הזיקוק בחיפה ואשדוד וכ-300 בדלק.

מחזיק תיק עובדי הנפט בהסתדרות, פנחס עמרני, מסר אמש כי "אנו לא יכולים לעבור לסדר היום על צעד חד-צדדי זה שננקט על ידי הנהלת החברה. גם לא במישור המפעלי, וגם לא במישור העקרוני. בחודשים האחרונים ניהלנו מו"מ עם החברה והם הציעו הצעות שאי-אפשר לעמוד בהן כמו הצעה להוריד בשכר העובדים בין 35 ל-50 אחוז או למחוק את הוותק של העובדים הוותיקים. כנראה שההנהלה היתה מעוניינת לפוצץ את המו"מ. אנו נחושים בדעתנו לשמור על ההסכם הקיבוצי בדלק".

שביתה במעונות נעמת?

מזכ"ל הסתדרות הפקידים, משה ביתדגן מסר בסוף השבוע כי "קיימת סבירות רבה שמעונות הילדים לא ייפתחו לאחר חג הסוכות, אם הנהגת נעמת לא תקיים את התחייבויותיה לעובדות נעמת כמתחייב מהסכמי השכר 1993-1996".

עוד מסר ביתדגן כי האיגוד המקצועי שהוא עומד בראשו כבר הגיע להסכמה מלאה עם ארגון נשים אחר, ויצ"ו ו"לכן הוועוד של אי-פתיחת המעונות לילדים של נעמת לא יחול על מעונות ויצ"ו". יצויין שהסוגיה הועלתה בישיבה של הוועדה המרכזת לפני מספר שבועות ואחד מחברי הנהגת ההסתדרות, בנימין גונן, דרש להבריח סכסוך עבודה בנעמת אם הארגון לא יעמוד מאחורי הסכם השכר לעובדות המעונות.

ביתדגן אמר אתמול כי "לא יתכן שדווקא מוסדות הילדים שהם באחריות ההסתדרות ונעמת נוהגים איפה ואיפה לגבי זכויות מוקנות של עובדיה". הוא גם תקף את הוועד הארצי המשותף לעובדות נעמת על כך ש"לא הפעילו את המאבק המקצועי, כולל השבתת המעונות, מראשית שנת הלימודים".

ביתדגן נפגש בשבוע שעבר עם יו"ר נעמת, עפרה פרידמן, וראש אגף המעונות, ריקה גוד. בפגישה השתתפה גם מזכירת החטיבה של עובדי מוסדות ההסתדרות, מרים מרקוביץ. בפגישה אמר ביתדגן כי "אין להעלות על הדעת שדווקא לגבי קבוצת העובדים ברמות השכר הנמוכות מעובדי ההסתדרות, תתגלה קשיחות לביצוע ההסכם החל על כל עובדי השירות הציבורי והמבוצע כבר עתה ככתבו וכלשונו".

מזכ"ל הסתדרות הפקידים דרש מיו"ר נעמת לבחון את עמדת הארגון בסוגיה תוך יום-יומיים. פרידמן מסרה בתגובה כי אכן התקיימה פגישה אך "בשל אילוצי זמן של ביתדגן לא נכנסנו לעובי הקורה". לדבריה גיבשה בסוף השבוע הנהגת נעמת תוכנית בסוגיית תוספות השכר "שתהיה מקובלת על העובדות".

התוכנית תוגש הבוקר לאיגוד המקצועי. עוד הבהירה פרידמן כי "שכר עובדות נעמת הוא טוב יותר מאשר שכרן של עובדות ויצ"ו - לכן, כל תוספת שכר היא בעלת משמעות קשה יותר".

נגד ייקור התחבורה

העלאת התעריפים בתחבורה הציבורית מיד לאחר ראש השנה, המסיכה להסעיר את הסתדרות הגימלאים שמתכננת פעולות מחאה ארגוניות לסיכול הגזרה הזאת כבר בימים הקרובים.

יו"ר הסתדרות הגימלאים אליהו דייק, שיגר בסוף השבוע את מחאת המרכז לשרי האוצר והתחבורה עם העתקים לראש הממשלה, ליו"ר ההסתדרות ולחברי הכנסת.

בפנייתו של דייק נאמר, בין היתר: "הננו תוהים ומתריעים שאין להשלים עם העלאת תעריפי הנסיעה בתחבורה הציבורית. העלאת התעריפים בתחבורה הציבורית היא פגיעה שאין לה כפרה ברבבות גימלאים ובשכבות מעוטות הכנסה שחיים על קיצבת ביטוח לאומי".

עוד כתב דייק: "מחאתנו אליכם נגד הגזרה לא נענתה עד כה ואי היענותכם היא הוכחה להעדר נוהלי שלטון תקינים. נזכור זאת ביום פקודה ורבבות מאתנו יבואו חשבון עם האחראים לכלימה התחבורתית הזאת שיש בה אטימות לב והתרסה נגד אלה ממקבלי ההחלטות שלא הרימו קול נוכח העוול הגדול בראש חוצות".

לא יקוצר שבוע עבודה

שבוע העבודה לא יקוצר ל-40 שעות. כך נכתב בעיתון הסיני בשפה האנגלית "צ'יינה דיילי" במאמר שפורסם בסוף השבוע.

על פי המאמר, שר העבודה בבייג'ין, הכחיש כי יש כוונה לקצר את שבוע העבודה. במרס האחרון קוצר שבוע העבודה משישה ימי עבודה (ל-48 שעות עבודה) לחמישה ימים וחצי (ל-44 שעות עבודה).

על פי חוק העבודה החדש, עובדי סין מועסקים בשבוע אחד במקום שישה ימים ובכל שבוע שני רק חמישה ימים. כך יוצא שהעובדים זכאים לסוף שבוע מרוכז של 48 שעות כל שבועיים. החוק הגביר את תיירות הפנים. עובדים רבים מנצלים את סוף השבוע הארוך לביקור קרובים.

לדברי השר קיצור שבוע העבודה תרם להגברת הייצור ולחסכון בחשמל. על פי סטטיסטיקה רשמית, עלה בששת החודשים הראשונים הייצור הסיני בכ-11.6 אחוזים, לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

שיווק / הדס גייפמן

"פאן פאן" של בילוי

מרכז שני של רשת מרכזי הבילוי לילדים "פאן פאן", המשתרע על פני 1,500 מ"ר, נפתח ב-23.8.94 ברב מכר תלפיות בירושלים.

רשת מרכזי "פאן פאן" היא פיתוח אמריקאי המציעה שילוב של מתקני הפעלה גופנית לפיתוח המוטורי, משחקי העשרה, מכונות משחק, משחקייה לפעוטות, חדרי יום הולדת ומסעדות מזון מהיר – הכול תחת קורת גג אחת.

זוהי משחקייה המשלבת שעשוע עם אתגר המוקם במבנה ממוזג (בד"כ קניון). המתקן המרכזי בנוי מחיבור מודולרי של מבוך העשוי צינורות ענק מפלסטיק בצבעים עזים, צהוב, כחול, ירוק וסגול. במתקן משולבים מגלשות, בריכות כדורים, פינות אגרוף ועוד.

לנוחות ההורים עומד מכשיר ביפר המאפשר להם להסתובב בחופשיות וללא דאגה בקניון בזמן שילדיהם מבלים.

המרכז הראשון נפתח באפריל השנה בקניון עדי החוף בראשון לציון על שטח של 1,000 מ"ר. מרכזים נוספים יפתחו עוד השנה בכפר-סבא בקניון סביר ובצומת הצ'ק פוסט בחיפה. בכוונת היזמים להגיע לרשת של 10 מרכזים בהשקעה של 700 אלף דולר עד מיליון דולר בכל מרכז.

יזמי רשת מרכזי "פאן פאן" בישראל הם חברת ההשקעות מליבו בבעלות מליבו ישראל, משפחת בלילוס בעלי אוטוקרון ואנשי העסקים מאיר שי, ליאור בריגר ורוני צברי.

לעבוד, ללמוד וליצור

מריה סנטר מרכז ראשון ברשת מרכזי מולטימדיה מקבוצת קרביץ טכנולוגיה, נפתח בדיזנגוף סנטר, ת"א (שער 4). הרשת מוקמת בבעלות בלעדית של קרביץ טכנולוגיה ולדברי דוד בוצר, מנכ"ל הרשת, זהו מרכז ראשון ברשת מרכזים העוסקת בעיקר בנושאי מולטימדיה.

במרכז הראשון הוקמו פינות הדגמה ויצירה מיוחדות המוקדשות לנושאים כמו: מוסיקה באיכות גבוהה, וידאו וטלוויזיה, תוכנות חינוכיות, תוכנות יצירה ומשחקי מחשב. המתעניינים בנושא כלשהו יוכלו לעבוד, ללמוד וליצור על מחשבי המולטימדיה בפינות אלו באופן חופשי. ברשת מריה סנטר ניתן למצוא את מבחר מוצרי אזטק – חברת המולטימדיה שקרביץ טכנולוגיה נציגים בלעדיים שלה.

בין המוצרים המוצעים למכירה: תצוגה גדולה של כרטיסי קול מסדרת סאונד גלאקסי, ערכות מולטימדיה, מחשבי מולטימדיה, כונני תקליטורים (CD-ROM), כרטיסי וידאו וטלוויזיה ומבחר רחב של תוכנות ותקליטורים.

כל הערכות מכילות כרטיסי 16 ביט וכוננים במהירות כפולה, כרטיס הרדיו – גלאקסי יאפשר למשתמש לראות וללכוד תמונות וידאו וטלוויזיה על המחשב הביתי. חידוש נוסף הוא האפשרות לקלוט שידורי טלטקסט.

באפשרות המבקרים במרכז להצטרף למועדון הלקוחות של מריה סנטר. החברים במועדון מקבלים הנחות על המוצרים השונים שנמכרים במרכז ועדכונים לגבי פריטים חדשים ופיתוחים חדשניים בנושאי המולטימדיה.

אופק תייבא טכנולוגיות

חברת אופק מנתניה חתמה הסכם לשיתוף פעולה טכנולוגי עם חברת החשמל הצרפתית DE FRANCE(EDF - ELECTRITE) באמצעות חברת פימקס, נציגתה בישראל. במסגרת ההסכם תייבא אופק את טכנולוגיות להקמת רשתות חשמל, לפריסת תשתית והקמת עמודי מתח, ולתחזוקתם מהאוויר באמצעות מסוקים קלים וכבדים. החברה תעסיק גם בטיפול בקווים "חיים" של מתח עליון.

יכולות אלה חשובות לאור פירסום מכרזי חברת החשמל הישראלית להקמת רשת קווי חשמל ותחזוקה תחת מתח באמצעות מסוקים. שווי המכרזים מוערך במיליוני דולרים בשנה, והוא כולל גם מערך הדרכה לעובדי חברת חשמל, שיפעילו את השיטות החדישות.

בחירה בטכנולוגיות אלה תביא לשיפור בשירות שתספק חברת החשמל לצרכנים. אימוץ הטיפול בקווי מתח "חיים" מן האוויר יביא להפחתה ניכרת של זמן הפסקות החשמל ולשיפור אמינות האספקה.

"חשיבות המרכז היא בזירוז התקנת עמודי מתח עליון באזור הצפון לקראת סיום הקמת תחנת הכוח הנוספת בחגית, שבנייתה תסתיים בשנת 1995", אומר אודי לוי, מנכ"ל פימקס, נציגת חברת החשמל הצרפתית בישראל.

החלטתה של חברת החשמל להפעיל מסוקים להקמת תשתיות מתח עליון מהאוויר, מהווה פריצת דרך בטיפול ברשתות החשמל בישראל, שבוצעו עד כה מן הקרקע. משמעותה – חיסכון של עד 70% בהשקעה בתשתיות, חיסכון של עד 50% בזמן העבודה, מניעת פגיעה בשמורות הטבע ובסביבה שמעליה יעברו קווי המתח.

מהחברה נמסר כי הקמת קווי המתח באמצעות מסוקים עשויה לחולל מהפכה בתחום איכות הסביבה. חלק גדול מקווי המתח העליון המיועדים להקמה באזור הצפון עתידים לעבור בשטח שמורות טבע בפארק הכרמל. הקמת עמוד מתח עליון בדרך הקרקעית המקובלת עד כה גורמת להשמדה של כארבעה דונם צמחייה סביבו. הדרך להימנע מנזק לסביבה, תוך הענקת פתרון שיהיה מקובל על רשות שמורות הטבע והמועצה הארצית לתכנון הבנייה, הוא הקמת קווי המתח באמצעות מסוקים כבדים הנושאים עמודים וחלקיהם במשקל של 12 טון.

ארכיון אלקטרוני

תדיראן מערכות מידע מתחילה לשווק בישראל תוכנה המאפשרת יצירת ארכיון מולטימדיה אלקטרוני כלל-ארגוני, המשלב מידע שנוצר בארגון על גבי מחשבי המיינפריים, עם מידע הנוצר על מחשבי הפי.סי. הפועלים על מערכת ההפעלה חלונות.

התוכנה, פותחה על ידי חברת אר.אס.די. פולדרס האמריקאית, שמינתה את תדיראן מערכות מידע לנציגתה בישראל. כ-800 ארגונים גדולים ברחבי העולם, בעיקר בתחומי הפיננסים והביטוח, נמנים עם לקוחותיה, כאשר פלח השוק הגדול של החברה הוא בארה"ב. ההתקנה האחרונה התבצעה בתאילנד, עם פיתוח הארכיון בשפה המקומית.

אר.אס.די. פולדרס מאפשרת לארגונים גדולים עתירי לקוחות ועתירי מסמכים ליצור תיקים אלקטרוניים עבור כל לקוח, ספק או נושא ברגע הגדרת התיק האלקטרוני.

התוכנה מרכזת בתיק כל מסמך או איזכור של בעל התיק במחשב המיינפריים, בפי.סי, או במסמכים הכתובים והתמונות שנסרקו למחשב וקשורים בנושא התיק.

הארגון יכול לאחזר במהירות את התיק ולהציג את כולו או חלק ממנו על המסך, או להוציא תדפיס שלו. ניתן גם ליצור תיקי אד-הוק, לפי החוקים הקובעים שמירת מסמכים לתקופה מוגבלת, ולאחר מכן לבטלם.

"אירבוס" מקימה חברת מימון למען לקוחותיה

מאת אריה ארד

אירבוס הודיעה על הקמת חברת מימון למען לקוחותיה, ועל כוונתה להפעיל את החברה עוד השנה. אירבוס היא יצרנית המטוסים האזרחיים השנייה בגודלה בעולם אחרי בואינג, וחלקה בשוק מגיע לכדי 25 אחוז.

הקמת חברות מימון ליד יצרני מטוסים ויצרני רכב מקובלת כאמצעי המקל על שיווק המוצרים ועל מכירתם. מסבירים באירבוס, שאחד מסודות הצלחתה היא הביטחון הנוח שהיא מסוגלת להעמיד לרשות לקוחותיה. מדובר, כמובן, בעיקר על צי רכב ולא על לקוח בודד.

תחילה יגויס ההון התיפעולי של החברה מארבע השותפות באירבוס – צרפת, גרמניה, בריטניה וספרד – אולם מקווים שבהמשך תוכל החברה לגייס את ההון התיפעולי שלה בשוקי הכספים בעולם. באירבוס מקווים, שהקמת חברת המימון העצמאית תסייע לה בהגדלת מכירותיה, שסבלו כמו כולם בשנים האחרונות.

בנק לפתוח התעשיה בישראל בע"מ

מאזן מאוחד ליום 30 ביוני 1994
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד יוני 1994
(באלפי שקלים חדשים)

	31.12.93 (מבוקר)	30.06.93 (בלתי מבוקר)	30.06.94 (בלתי מבוקר)
נכסים			
מזומנים ופקדונות בבנקים	524,563	312,790	466,826
ניירות ערך	102,816	81,347	146,149
אשראי לציבור	3,122,048	2,478,742	3,641,817
אשראי לממשלה	512,484	487,511	528,989
השקעה בחברה בת	63,151	61,892	58,994
רכוש קבוע	7,967	7,316	8,314
נכסים אחרים	29,364	29,758	1,097
פקדונות צמודים באוצר	370,937	366,244	352,145
סך הכל נכסים	4,733,330	3,825,600	5,204,331
התחייבויות והון			
פקדונות הציבור	1,522,692	1,484,541	1,416,811
פקדונות מבנקים	985,222	725,690	1,043,866
פקדונות הממשלה	1,549,244	954,216	2,078,412
פקדון צמית	122	134	120
שטרי הון	150,666	157,647	151,507
אגרות חוב	5,502	5,643	3,711
התחייבויות אחרות	53,900	55,549	67,503
סך הכל התחייבויות	4,276,348	3,383,420	4,762,400
מניות שאינן משתתפות ברווחים	229,267	226,368	217,652
הון עצמי	227,715	215,612	224,279
סך הכל התחייבויות והון	4,733,330	3,825,600	5,204,331

דו"ח על השינויים בהון העצמי
לתקופות שהסתיימו ב-30 ביוני 1994 (בלתי מבוקר)
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד יוני 1994
(באלפי שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני

	1994 הון מניות ופרמיה	1994 הפרש נצבר מתרגום פקדון צמוד לדולר	1994 יתרת הפסד	1993 הון מניות ופרמיה	1993 הפרש נצבר מתרגום פקדון צמוד לדולר	1993 יתרת הפסד
יתרה לתחילת התקופה	751,454	(484,017)	(41,105)	751,454	(480,982)	(58,206)
רווח נקי לתקופה	-	-	3,118	-	-	6,457
הפרש מתרגום פקדון צמוד לדולר	-	(3,192)	-	-	(842)	-
דיבידנד ביניים	-	-	(1,979)	-	-	(2,069)
יתרה לסוף התקופה	751,454	(487,209)	(39,966)	751,454	(481,824)	(53,818)

לששה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני

	1994 הון מניות ופרמיה	1994 הפרש נצבר מתרגום פקדון צמוד לדולר	1994 יתרת הפסד	1993 הון מניות ופרמיה	1993 הפרש נצבר מתרגום פקדון צמוד לדולר	1993 יתרת הפסד
יתרה לתחילת התקופה	751,454	(480,031)	(43,708)	751,454	(475,813)	(62,367)
רווח נקי לתקופה	-	-	7,786	-	-	12,729
הפרש מתרגום פקדון צמוד לדולר	-	(7,178)	-	-	(6,011)	-
דיבידנד ביניים	-	-	(4,044)	-	-	(4,180)
יתרה לסוף התקופה	751,454	(487,209)	(39,966)	751,454	(481,824)	(53,818)

תמצית דו"ח רווח והפסד
לתקופות שהסתיימו ב-30 ביוני 1994
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד יוני 1994
(באלפי שקלים חדשים)

	לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 1994 (בלתי מבוקר)	לשלושה חודשים 1993	לששה חודשים שהסתיימו ב-30 ביוני 1994 (בלתי מבוקר)	לששה חודשים 1993	לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 1993 (מבוקר)
רווח מפעולות מימון לפני הפרשה להוצאות מסופקים	12,401	11,806	24,353	22,126	50,249
הפרשה להוצאות מסופקים	(2,230)	(2,057)	(3,557)	(3,235)	(13,182)
רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה להוצאות מסופקים	10,174	9,749	20,796	18,891	37,067
הכנסות תפעוליות ואחרות					
עמלות תפעוליות	2,432	2,507	4,652	5,182	10,239
רווח מסימום מניות	2,056	995	2,542	995	7,682
סך הכל הכנסות תפעוליות ואחרות	4,488	3,502	7,194	6,177	17,921
הוצאות תפעוליות ואחרות					
משכורות והוצאות נלוות	6,927	6,150	13,056	11,028	24,553
פחת	463	331	913	675	1,214
הוצאות אחרות	2,921	2,545	5,831	5,415	11,378
סך הכל הוצאות תפעוליות ואחרות	10,311	9,026	19,842	17,118	37,145
רווח מפעולות רגילות לפני מסים	4,348	4,225	8,148	7,959	17,843
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	(240)	(81)	(249)	(90)	(744)
רווח מפעולות רגילות לאחר מסים על ההכנסה	4,108	4,144	7,899	7,869	17,099
פריטים אחרים					
הכנסה מיוחדת מהאוצר - נטו	1,979	2,069	4,044	4,180	10,497
חלק הבנק ברווחי (הפסדי) חברה בת בחו"ל 50%	(2,969)	314	(4,157)	795	2,054
רווח (הפסד) ממימוש רכוש קבוע, נטו	-	(20)	-	(196)	(227)
	(990)	2,313	(113)	4,869	12,324
רווח נקי לתקופה	3,118	6,457	7,786	12,729	29,423
נתונים למניה (ש"ח)					
רווח נקי לסכום של 1 ש"ח ערך נקוב של:					
מניות בכורה ב', בג'1	0.06	0.12	0.15	0.24	0.56
מניות רגילות א'	0.02	0.08	0.06	0.15	0.32
מניות רגילות מבוכרות	0.02	0.08	0.06	0.15	0.36

ביאורים לתמצית הדו"חות הכספיים

ביאור 1 - דו"חות הביניים ליום 30 ביוני 1994 נערכו לפי אותם כללי חשבונאות לפיהם נערכו הדו"חות הכספיים השנתיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 1993 והם מותאמים לשינויים בכוח הקניה הכללי של המטבע על בסיס מדד המחירים לצרכן לחודש יוני 1994.

ביאור 2 - לבנק שומות סופיות למס הכנסה לשנים עד וכולל שנת המס 1987. במהלך התקופה הסתיימה ביקורת בבנק [illegible] לצורך הוצאת שומות לשנים 1988 עד וכולל 1992. [illegible] של 6 מליוני ש"ח. [illegible]

הדו"חות הכספיים אושרו [illegible] 31 באוגוסט 1994.

א. שר-ראש, יו"ר הדירקטוריון
[illegible], מנהל כללי
[illegible], חשבונאי ראשי

שערי מטבע חוץ 1.9.94

סל	דולר שחור	מרק יציג	דולר יציג
3.3548	3.06	1.9173	3.0310

המטבע	שער יציג	השינוי היומי באחוזים	השינוי באחוזים מתחילת השנה	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה
1 דולר ארה"ב	3.0310	-0.03	-1.50	2.95	3.09	----	----	2.95	3.08	3.0025	3.0448	----	----	3.0011	3.0479
1 מרק גרמני	1.9173	-0.16	+11.41	1.87	1.96	----	----	1.89	1.98	1.9042	1.9310	----	----	1.9052	1.9217
1 לירה שטרלינג	4.6573	+0.03	-5.52	4.54	4.76	----	----	4.61	4.82	4.6350	4.7003	----	----	4.6379	4.7024
1 פרנק צרפתי	0.5601	-0.03	+10.56	0.54	0.57	----	----	0.54	0.57	0.5567	0.5646	----	----	0.5572	0.5660
100 ין יפני	3.0293	-0.02	-13.42	2.96	3.10	----	----	2.96	3.10	3.0115	3.0540	----	----	3.0116	3.0535
1 גולדן הולנדי	1.7087	-0.11	+11.07	1.67	1.75	----	----	1.69	1.77	1.6985	1.7225	----	----	1.7002	1.7223
1 פרנק שוויצרי	2.2789	-0.07	+13.03	2.23	2.33	----	----	2.25	2.36	2.2652	2.2971	----	----	2.2701	2.3017
1 כתר שוודי	0.3929	+0.35	+9.56	0.38	0.40	----	----	0.38	0.40	0.3901	0.3956	----	----	0.3922	0.3943
1 כתר נורבגי	0.4376	-0.06	+10.17	0.43	0.45	----	----	0.43	0.45	0.4346	0.4408	----	----	0.4340	0.4409
1 כתר דני	0.4860	-0.12	+10.15	0.47	0.50	----	----	0.48	0.50	0.4833	0.4901	----	----	0.4834	0.4901
1 מרק פיני	0.5944	+0.13	+15.08	0.58	0.61	----	----	0.57	0.61	0.5899	0.5982	----	----	0.5883	0.5965
1 דולר קנדי	2.2173	-0.25	-1.34	2.16	2.26	----	----	2.15	2.26	2.1975	2.2285	----	----	2.1943	2.2245
1 דולר אוסטרלי	2.2513	+0.10	+11.27	2.17	2.29	----	----	2.16	2.29	2.2270	2.2583	----	----	2.2238	2.2548
1 רנד דרא"פ	0.8448	-0.03	-3.85	0.63	0.79	----	----	0.67	0.85	0.8376	0.8494	----	----	0.8357	0.8474
10 פרנק בלגי	0.9312	-0.15	+12.64	0.91	0.95	----	----	0.92	0.96	0.9256	0.9386	----	----	0.9256	0.9335
10 שילינג אוסטרי	2.7244	-0.16	11.31	2.66	2.79	----	----	2.69	2.82	2.7079	2.7460	----	----	2.7108	2.7483
1000 לירה איטלקית	1.9123	+0.27	-9.57	1.86	1.96	----	----	1.88	1.99	1.8991	1.9259	----	----	1.9001	1.9265
100 פזטה ספרדית	2.3111	-0.04	-10.41	2.25	2.40	----	----	2.28	2.39	2.3096	2.3422	----	----	2.2990	2.3301
ECU	3.6675	+0.04	+3.85	----	----	----	----	----	----	3.6390	3.6903	----	----	3.6423	3.6948
1 לירה מצרית	0.9775	-0.03	+3.92	0.86	0.91	----	----	----	----	0.8600	0.9100	----	----	----	----

כל דבר

טלוויזיה

חינוכית

08.00 הוד הצונמה באוסטרליה.
08.30 חינוך חברתי – סיפורים מן החיים.
08.55 הבנת הנקרא – בסוד העניינים – בסוד העניינים (1).
09.10 מסדר מיוחד – שלום כתה א'.
09.30 הגיל הרך – פרפר נחמד – שנה טובה.
09.55 טוב לדעת – מסך פתוח לחינוך – מבזק חדשות בנושא חינוך.
10.00 קשר משפחתי – עזרה עצמית.
10.30 היסטוריה כללית – המהפכה הצרפתית: הבסטיליה.
11.00 מסדר מיוחד – שלום כתה א'.
11.30 יהדות – קשת וענן – יום תרועה.
11.55 טוב לדעת – מסך פתוח לחינוך – מבזק חדשות בנושא חינוך.
12.00 מדעי החיים – עולם היצורים החיים – מדעי החיים.
12.10 מתמטיקה – גיאומטריה אנליטית – חתכים קוניים.
12.20 מדעים – הגורמים ליצירת אדמה.
12.50 צרפתית.
13.00 מוסיקה – קלאסיקה לילדים – קרנבל החיות (2).
13.30 שעת סיפור.
13.55 טוב לדעת – מסך פתוח לחינוך – מבזק חדשות בנושא חינוך (ש.ח).
14.00 אורלוזור – תכנית מקורית על נושאים מעולמם של ילדים בני 8-5, תוך כדי משחקי הפעלה, חידונים, שעשועים ובובות מחשה.
14.30 בגבולות הים עם רלפי – סדרה מדובבת בהפקה ובה.
15.00 זומבים – תכנית מקורית בענייני מחשב, תכנה, חומרה ומשחקים.
17.00 ערב חדש.

כללית

06.30 חדשות בעברית – מבזק.
06.31 כותרות חדשות בערבית.
06.45 "האפטנורים מהמאדים" – סדרה חדשה בהפקה (דיבוב עברי).
07.00 בוקר טוב ישראל – תכנית הבוקר של הטלוויזיה.
15.30 "אסטריקס" – סדרה של 6 סרטי קולנוע בהפקה המבוססת על דמויות ה"קומיקס" של גוציני ואודרזו ותרגום עברי-ערבית.
16.00 חדשות.
16.05 "אסטריקס" – המשך.
16.45 "עב"ם בא" – סדרה עלילתית לילדים בנושא הבטיחות בדרכים.
17.00 ערב חדש.
17.30 החדשות באנגלית.
17.55 קדם-אליפות אירופה לאומות בכדורגל, אנגליה 96. משחק הכדורגל בין ישראל לבין פולין, שידור ישיר באצטדיון רמת גן.
18.45 חדשות בערבית (בעת הפסקה במשחק).
19.00 כדורגל – ישראל – פולין מחצית שנייה.
20.00 מבט – כותרות חדשות עם מוספים בענייני היום + שבשבת.
21.00 "מאחורי דלתיים סגורות – פרשת הטרייר" – סדרה תיעודית חדשה של הבי-בי-סי ב-5 פרקים – פרשת הטרגיים, סקירת השחיתות והפוליטית המוזרה ביותר בתולדות ארה"ב ותרגום עברי.
21.50 ברכת הרב הספרדי: ברכת הרב הראשי לישראל, הראשון לציון, אליהו בקשי-דורון שליט"א לראש השנה.
22.00 "כדורגל עולמי" – תכנית ספורט חדשה, ובה שידורים ישירים ממשחקי הליגה האיטלקית, כל השערים מהליגה הגרמנית והחוזים, תקצירים ועדכונים מהליגות הגדולות באירופה ובעולם.
23.30 חדשות.
23.35 "המלשין" – דרמת מתח בריטית חדשה ב-3 חלקים. ברנרד היל ונייג'ל הארימן בתפקיד שני שוטרים-בלשים, הלוכדים פושע מבוקש בעל מרצע. החלק הבני ותרגום עברי-ערבית.
00.25 "פסוק של מקום" – מבט אל אכזיב.

ערוץ 2 החדש

14.00 "פלטפוס".
14.05 "מסע בין כוכבים – הדור הבא".
15.00 "אמת או חובה" – סדרה לילדים ולנוער.
15.30 "שוקי וג'ורג'" – סדרה חדשה מצוירת לילדים בדיבוב עברי.
16.00 "היפים והאמיצים" – אופרת סבון דרמטית.
17.00 "קו לחדשות" – תכנית מיוחדת לקיץ ובה עדכוני חדשות ומראיין מרכזי באולפן המשיב לשאלות הצופים.
17.30 "מוקש" – אדמים על האש.
18.00 "חלום עליכם" – עם עוזי חיטמן. ילדים מגשימים חלומות.
18.30 "חוף פרדייס" – סדרה על חיי תיירים בחוף פרדייס.
19.00 "סמרף" – שעשועון.
19.30 "כבה לא מתנהגים" – סדרה קומית בריטית חדשה בהפקת "תיימז". שני חברים, שני הפכים, דרמוט שחור השיער (האריי אנפילד) וגארי הבלונדיני (מארטין קלונס), חולקים בשותפות דירת-רווקים לונדונית.
20.00 חדשות.
20.30 "תגן תתך".
21.00 "בשידור חי – דן שילון מארח".
22.30 "אין עם מי לדבר" – תכנית סאטירה מיוחדת לראש שנה.
24.00 חדשות.
24.05 "מקום קטן".

המזרח תיכונית

13.00 תהלוכת הניצחון – תכנית מיוחדת; 13.30 ג'ון אוספיר; 14.00 מגע (תכנית מדע); 15.00 יסודותיה של משפחה מאושרת; 15.30 סרט: קומדיה. שחקנים: ספנסר טרייסי, רובט וגנר; 17.15 – L.W.F. – האבקות; 18.00 שעת ספורט בטלוויזיה המזה"ת; 19.00 חדשות העולם בעברית; 19.30 סי.אן.אן. מהדורה – כותרות החדשות; 20.00 כדורסל מהאן.בי.אי. מגויה; 20.30 משחק אן.בי.אי. (כדורסל); 22.30 תשובות – אקטואליה; 23.00 סרט הרפתקאות.

ע. צופיה / היום בטלוויזיה

[illegible]	לנסות	לוותר

בזכות סטרייזנד ולא סטרייסנד

קשה להאמין, אבל חלפו כבר לא פחות מ־26 שנה מאז שוויליאם ויילר ("שנות חיינו היפות ביותר") ביים את ברברה סטרייזנד ועזר לה לזכות באוסקר של 1968 עבור משחקה ב"מצחיקונת". ב"הצגה שנייה" עושים השבוע מחווה לסטרייזנד הגדולה, שסיבוב ההופעות שלה בארצות הברית ובלונדון לפני כמה שבועות הוכיח, למי שטען אחרת, שהיא עדיין הגדולה מכולן.

סיפורה של פאני בריס, ברווזונית מכוערת מניו־יורק היהודית, שכובשת את ברודוויי בסערה, הפך לאחד המיוזיקלס המשעשעים והמבדרים ביותר בידיו האמונות של הבימאי וויליאם ויילר, המלחין ז'ול סטיין ובעיקר בזכות הסטרייזנד. בסרט יש כמה קטעים מהמצחיקים ביותר הזכורים לי בקולנוע, ואלה משלימים היטב כמה מהלהיטים הגדולים והנצחיים של ברברה סטרייזנד.

"מצחיקונת" עשה הרבה טוב גם לעומאר שריף, בן־זוגה של סטרייזנד בסרט, אלא שבניגוד לכוכבת הגדולה של הסרט הנפלא הזה – כוכבו של שריף דעך במרוצת השנים שחלפו מאז. וולטר פידג'ון, בתפקיד זיגפילד האגדי, עושה בסרט את אחד מתפקידיו השרמנטיים ביותר.

במסגרת המחווה לסטרייזנד מומלץ מאוד לראות מחר את "מה נשמע דוקי?", קומדיה מצחיקה עד דמעות – היחידה שממש הצליחה לבימאי פיטר בוגדנוביץ' – עם ריאן אוניל, והופעה בלתי־נשכחת של הקומיקאית מדליין קאהן. ביום שלישי "כוכב נולד", הגירסה השלישית והפחות מוצלחת של הסרט, שבו כריס כריסטופרסון הוא בן זוגה של סטרייזנד. ולבסוף ביום רביעי – "הלו דולי", שלא נחשב בזמנו להצלחה גדולה, אך בעיני הוא סרט נפלא, בזכות סטרייזנד ולא פחות מכך – בזכות וולטר מאתיאו החמוש ודקות מתוקמנטליות של לואי ארמסטרונג. ג'ין קלי ביים את הסרט.

עניין של טריוויה: בישראל מתעקשים לאיית את שם משפחתה של ברברה – סטרייסנד, למרות שבכל הזמנות שנותנים לה היא מדגישה ששמה הוא סטרייזנד.

"מצחיקונת", הצגה שנייה, 22:00

ברברה סטרייזנד ב"מצחיקונת"

כבלים

ערוץ 3

08:00 שידור מקומי.
09:00 לחיות את החיים. אופרת סבון (ש.ח)
09:45 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון (ש.ח)
10:30 אורחים בסלון. תכנית אירוח.
11:00 לוסי אהובתי. קומדיה.
11:30 אבטובלה. טלנובלה (ש.ח)
12:15 מרפי בראון. קומדיה.
12:40 פלקון קרסט. דרמה (ש.ח)
13:30 הבאמן. קומדיה.
14:00 הקופסה. קליפים ישראלים.
14:10 שלושים ומשהו. דרמה.
15:00 טופז. טלנובלה.
15:50 נוטס לנדינג. דרמה.
16:40 שלושה בדירה אחת. קומדיה.
17:05 ספינת האהבה. קומדיה.
17:50 הקופסה. קליפים ישראלים.
18:00 לחיות את החיים. אופרת סבון.
18:45 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון.
19:30 שידור מקומי.
20:00 אבטובלה. טלנובלה.
20:50 פלקון קרסט. דרמה.
21:40 חופשי על הבר. קומדיה.
22:10 אחיות. דרמה.
22:55 סיכונים. דרמה.
23:45 ג'ון היקר. קומדיה.
24:10 קגני ולייסי. פעולה.
01:00 מלחמת העולמות. מדע בדיוני.

ערוץ הסרטים

10:30 לונגארם (1988), ארה"ב. מערבון משעשע על מערכותיה, המתבססת בחלקה על סדרת ספרוני הכיס של מאכסר אהאכס, שגיבורם הוא לונגארם ("ארך יד") האגדי. בימוי: וירג'יל ווגל.
11:45 סרט קצר: ליל הקיץ.
12:00 בצפרי אריות (1958, ארה"ב). דרמה בכיכובם של מרלון ברנדו, מונטגומרי קליפט ודין מרטין על שלושה גברים בימי מלחמת העולם השנייה: מדריך סקי שהפך לקצין בצבא של היטלר; איש ציבור וצעיר יהודי אמריקאי, שנאלץ בעל כרחו להלחם באנטישמיות. במאי: אדוארד דמיטריק.
15:00 הסמוך שלי עם האוף (1991, ארה"ב) (ש.ח)
16:45 בייב רות (1991, ארה"ב). דרמה על חיי שחקן הבייסבול האגדי ג'ורג' הרמן "בייב" רות. עם: סטיוון לנג ודונלד מופט. במאי: מרק טינקר.
18:20 נבואה מראה. סרט ערבי.
19:25 אל האור (1988, ארה"ב). דרמה על הורים לשלושה ילדים חולי המופיליה, המגלים שבנם הבכור חלה באיידס כתוצאה מעירוי דם נגוע. עם לינדה המילטון, ריצ'ארד תומאס ופייפר לורי. במאי: מייק רוב.
21:00 אהבה ומלחמה (1975, ארה"ב). קומדיה בכיכובם של וודי אלן ודיאן קיטון. חייל שלומיאלי ופחדן, שעסוק בשאלות פילוסופיות על החיים והמוות, נשלח עם חילות הצאר כדי לעצור את צבא נפוליאון, ולמרבית ההפתעה חוזר עטור אותות הצטיינות. במאי: וודי אלן.
22:25 יחד והבוטל הקטן (1991, ארה"ב). אלן בורקין מככבת בקומדיה על דודי נשים חסר לב, שנרצח בידי שלוש ממאהבותיו הנבגדות. בשמיים מעמידים בפניו אתגר לא קל: לחזור אל האדמה בגופה של אשה סקסית: הוא מגלה שלא קל להיות אשה. במאי: בלייק אדוארדס. עם: ג'ימי סמיתס.
24:05 השחקן (1992, ארה"ב) (ש.ח)
02:05 האיש שניתק אלף שרשראות (1987, ארה"ב) (ש.ח)

ערוץ הילדים

06:30 להתלבש עם שש. מצויירים על הבוקר (ש.ח)
08:00 להתלבש עם שש (ש.ח)
09:00 המחסן של כוילה. כאלאבל, סיפורי סבא (ש.ח)
09:30 גינת ההפתעות (ש.ח)
09:35 חבורת פינג (ש.ח)
10:00 הציפמאנקס (ש.ח)
10:30 אולפן תורה ללימודים (ש.ח)
10:35 בחזרה לעתיד (ש.ח)
10:50 בית ספר הילכייד (ש.ח)
11:20 מועדון ויילדר (ש.ח)
11:45 הצילצול הגואל (ש.ח)
12:10 בברלי הילס 90210 (ש.ח)
13:00 להתבגר ולהתגבר (ש.ח)
13:30 המחסן של כוילה. על שעון השמש, זיג זג.
14:00 גינת ההפתעות.
14:05 מבוזקן.
14:30 עולמם הקסום של היינוזאור.
15:00 אולפן תורה ללימודים.
15:05 בחזרה לעתיד.
15:30 בית ספר הילכייד.
16:00 מקס גליק.
16:30 הצילצול הגואל.
17:00 אבא חורג אמא חורגת.
17:30 אבא מנהל.
18:00 המחסן של כוילה. כאלאבל, סיפורי סבא (ש.ח)
18:30 גינת ההפתעות.
18:35 חבורת פינג (ש.ח)
19:00 הציפמאנקס (ש.ח)

הצגה שנייה

22:00 מצחיקונת (1968, ארה"ב). מחזמר שזיכה את ברברה סטרייסנד באוסקר. סיפורה של פאני בריס, יהודיה מכוערת ההופכת לכוכבת בברודווי אך מאבדת את בעלה לטובת הצלחה. במאי: ויליאם ויילר. עם: עומר שריף, וולטר פידג'ון וקיי מדפורד.
24:30 האביר והמלכה (1955, ארה"ב). דרמה היסטורית. בטי דייוויס בתפקיד אליזבת הראשונה, מלכת אנגליה, ומערכת יחסיה עם סר ריצ'ארד ראלי, אחד המעטים שהמרו את פיה ונותרו חיים. עם ריצ'רד טוד, הרברט מרשל וג'ואן קולינס. בוים הנרי קוסטר.

שש פלוס

19:30 שכנים, שכנים. אופרת סבון.
19:55 נשואים פלוס. קומדיה.
20:20 משפחת סימפסון. קומדיה.
20:45 הכל נשאר במשפחה. קומדיה.
21:10 האגנור. פעולה.

תרבות, מדע ומבע

06:00 אוניברסיטה פתוחה. תרבות ואמנות (פירוט ב־18:00)
11:00 דיסקברי. הבוקרים מהרי אוסטרליה (ש.ח)
12:00 דיסקברי. העולם תחת ימי (ש.ח)
13:00 דיסקברי. חומת הברזל הגדולה.
14:00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)
16:00 דיסקברי. הבוקרים מהרי אוסטרליה (ש.ח)
17:00 דיסקברי. העולם תחת ימי (ש.ח)
18:00 אוניברסיטה פתוחה.
18:30 אוניברסיטה פתוחה.
20:00 דיסקברי. במרחבי הפסיפיק.
20:30 דיסקברי. נתיב החוקרים.
21:00 דיסקברי. התעוררות על מולת השינה.
22:00 דיסקברי. מעבר ל־2000.
23:00 דיסקברי. חומת הברזל הגדולה (ש.ח)
23:50 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)

רדיו

קול המוסיקה

06.06 "לקום עם מוסיקה".
07.07 "לקום עם מוסיקה" – "פסטיבל" – מוסיקה לסרטים מאת שוברט, ווילאמס, רוזה, וקסמן ועוד.
07.55 פרטים על שידורי היום ב"קול המוסיקה".
08.05 "לקום עם מוסיקה" – "טנוריסימו" – "מקרוזו עד דומינגו", בארית מתוך אופרות מאת ליאונקוואלו, פונקייאלי, דוניצטי, בליני, ג'ורדאנו, ביזה, פוצ'יני, מסנה ורודי.
09.00 תכניות הבוקר של "קול המוסיקה" – ג'מיניאני: קונצ'רטו גרוסו במי מינור, אופ. 3 מס. 6; באך: קונצ'רטו מס. 6 במה מז'ור לפסנתר, 2 חלילים וכלי קשת; גלוספה גאצניגה: "דיאס אירה" לסולנים, מקהלה ותזמורת; מוצרט: סימפוניה מס. 36 בדו מז'ור, ק. 425, "לינץ".
10.30 מנדלסון: שלישיית פסנתר מס. 1 ברה מינור, אופ. 49; וייטאן: קונצ'רטו מס. 4 ברה מינור לכנור ולתז., אופ. 31; ברהמס: סרנדה מס. 2 בלה מז'ור, אופ. 16.
12.00 פ. פרנק: סונטה בלה מז'ור לצ'לו ולפסנתר; פולנק: סונטה לחליל ולפסנתר, בגירסה לחליל ולתזמורת; רוזל: "לה האלפ", בגירסה לשני פסנתרים; רחמנינוב: סימפוניה מס. 2 במי מינור, אופ. 27.
13.57 בימת שיר – נתן אלתרמן – מנחת אהבה מפי יוסי בנאי.
14.06 "מוסיקה לשעת צהריים" – היידן: סימפוניה מס. 98 בסי־במול מז'ור; מנדלסון: סימפוניה מס. 4 בלה מז'ור, "האיטלקית"; רימסקי־קורסקוב: שחרזדה, סוויטה סימפונית, אופ. 35.
16.00 "מוסיקה ליום ראשון" – כרוביני: רקוויאם בדו מינור; מזמורי כנסיה רוסיים; בין ראשה: מבחר קטעים מתוך המגניפיקט, ושני מזמורים.
18.00 "מאולפן הקלסות" יובבי שורץ – צ'מבלו – ז'. ב. ראנגלברט: סוויטה רביעית; באך: טוקטה במי מינור; גיל תלמי: פנטסיה לצ'מבלו; ו. פ. באך: פנטסיה בדו מינור. 19.05 "צלילים בין ערביים" – בעריכת ארלט אברהם – פלוקמן: סרנדה מס. 3 בדו מינור לכלי־קשת, אופ. 69; גלאזונוב: "תרזורים" לכנור ולתזמורת, אופ. 32; א. פסקלי: "לכבוד בלונג'י", דואט לקרן אנגלית ולנבל; פורה: המוסיקה ל"שיילוק", מתוך מאת ארמנו הרוקה; שוסטקוביץ': רומנסה; בוליוה: מתוך הסילפים מתוך "קללת פאוסט".
20.00 "בימת שיר" – מ. ברמי קורא "אין פרחים שחורים".
20.03 "מאולמי הקונצרטים שלנו" – שבוע מוסיקה קלית בירושלים '87 – מקהלת הקונצרטים של ירושלים/הרכבים שמיכה אוליק – עוגב – שייך: ק' – "הריעו לה' כל הארץ"; מנדלסון: סונטה מס. 6 ברה מינור לעוגב; מנדלסון: תהלים כ"ב – "אלי אלי למה עזבתני"; ברוקנר: 3 מוטטים; ברהמס: פרלוד ופוגה בלה מינור לעוגב. ורדי: "אבינו שבשמים"; ג'יימסן: פרלודה מתוך סימפוניה מס. 2 לעוגב; פ. שמידט: תהלים קכ"ו – "בשוב ה' את שיבת ציון". הרביעייה האיטלקית הנוסה – מקרקיני: רביעייה מס. 9 במי מינור, אופ. 8 מס. 3; ורדי: רביעייה במי מינור; שומאן: רביעייה בלה מז'ור, אופ. 41 מס. 3.
23.00 צלילים לסיומו של יום.

רשת א'

06.06 "שירים עבריים".
07.30 שירים עבריים.
08.05 שורשים.
08.55 קראתי ספר.
09.05 פתוח – חשבון השקעות.
09.55 מתבון יומי.
10.05 טלרדיו – שיחות מדע למאזינים.
11.05 חיים – שעה בענייני בריאות, רווחה ופנאי.
12.05 עתונות בבוקר.
14.05 בראש צעיר – מגזין יומי לילדים ולבני נוער.
15.05 פנים אל פנים.
16.05 מה קרה לך? – סיפורים מהחיים.
17.05 לקראת ערב – פגישות עם אמנים ומשתתפים בפסטיבל ערב.
18.05 "מהות ערב" – אקטואליה וחדשות ישראל.
19.05 "בין הזמנים".
19.45 שיעור בהשקפת היהדות.
20.00 מבט לחדשות – העברה מהטלוויזיה הישראלית.
20.50 פרקי היום בתנ"ך.
21.00 "כלים שלובים" – ייעוץ משפחתי עפ"י המסורת.
22.05 "אומר בשכחי" – פיוטים ופרקי חזנות בנושא עדות המזרח.
23.05 עתונות בבוקר.

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה – חדשות + מוסיקה.
09.05 שירים עבריים.
10.05 הכל דיבורים.
12.05 בחצי היום – משדר צהריים + מוסיקה.
14.05 רגעי קסם.
15.05 יומן חוץ.
15.45 עיתונות חוץ.
16.05 צבע הכסף.
16.57 רגע של עברית.
17.05 שירים עבריים.
18.05 "היום הזה" חדשות + מוסיקה.
18.45 משחק כדורגל ישראל – פולין.
20.05 ברכת הרב הראשי הראשון לציון הרב אליהו בקשי־דורון.
20.05 שירים עבריים.
20.57 רגע של עברית.
21.05 כותרות מבט והיום הזה.
21.15 שירים עבריים.
23.05 אהבה עברית.
00.05 יומן חצות.
00.30 אהבה עברית.
01.05 לתוך הלילה.
05.05 אור ראשון.

רשת ג'

06.06 "הכל פתוח".
07.05 "אוקטן גימל".
09.05 "בוקר בוקר".
10.05 "תכנית עשר".
11.05 "סיאם הזה".
13.05 להטים.
14.00 עמלה – חדשות הפופ של רשת גימל.
14.05 "חדש חדש ומחודש".
15.05 "תולה הדיר".
16.00 "קופסת הלהיטים".
17.05 "מקום בצמרת" – מצעד הפזמונים הישראליים.
20.00 "M.T.V בגימל".
21.05 כותל המזרח/תחנה מרכזית – שעה עם אומן.
22.05 שיר לאחותי – ד"שים בבקשתך.
23.05 חלום בהקיץ.

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל – תכנית בוקר לחיילים.
05.56 "באמצע מילולי" – פינתו של אבשלום קור.
06.00 תאריך + מבזק ידיעות.
06.05 "שש בבוקר" – שירים עבריים.
06.30 בוקר טוב ישראל – מהדורה ראשונה.
07.07 "שבע אפס שבע".
08.00 בוקר טוב ישראל – מהדורה שנייה.
09.05 עברית על הבוקר.
10.05 נבון לקיץ.
12.50 בילוי היום – מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור.
13.00 בצהרי היום – יומן לסיכום חדשות הצהריים.
13.15 היום בטל.
15.05 יש עם מי לדבר – בני פרדורביץ בשיחות טלפוניות עם מאזינים בענייני היום.
15.55 "באמצע מילולי" – פינתו של אבשלום קור.
16.00 שעה לפני.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 שידור חי של משחק הכדורגל בין נבחרות ישראל ופולין במסגרת קדם אליפות אירופה.
20.00 מבט לחדשות.
20.30 פסק זמן מוסיקלי.
21.05 "פאראגניה".
22.05 רוקנרים – מוסיקה ברייה.
23.05 עברית בארבע – היום שהיה.
00.00 יומן חצות – יומן לסיכום חדשות הערב.
00.10 ציפורי לילה משתתרות – עם גידעון רייכר.
02.00 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה.

קולנוע

תל-אביב

גורדון: האהבה שלא תיאמן 18.30, 22.00
אבנון הדר 20.00
גן העיר 1: קיקה ג' 22.00, 24.15. ד' 19.30, 21.45. א', ה' 17.00, 19.30, 21.45.
גת: ארבע חתונות ולוויה אחת ד' 14.30, 17.00, 19.25, 21.50, 24.10. א', ה' 14.30, 17.00, 19.25, 21.55. ג' 14.30, 17.00, 22.00, 24.20.
דיזנגוף 1: שלושת הצבעים – אדום ד' 19.40, 21.50. א', ה' 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.40, 21.50. ג' 22.00, 24.15.
דיזנגוף 2: ברכה – עולם מופלא א', ה' 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.40, 21.50. ג' 22.00, 24.15. ד' 19.40, 22.00.
דיזנגוף 3: הבריחה א', ה' 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.40, 21.50. ג' 22.00, 24.15.
דקל: סיפור מרובע ברונקס ד' 22.00, 19.30, 21.50.
הוד 1: הלקוח א', ד', ה' 14.00, 16.45, 19.15, 22.00. ב' 11.00. ג' 14.00, 16.45, 21.50, 24.30. אצבעונית ג', ד' 11.30.
הוד 2: הלקוח ג' 21.50, 24.30. א', ד', ה' 19.15, 22.00.
לשחרר את ווילי. ד' 11.00, 13.30, 17.00. א', ה' 14.00, 16.45. ג' 11.30, 14.00, 17.00.
הוד 3: החיים שלי. ג' 21.50, 24.30. ד' 22.00.
סוגר חשבון עם אבא. ג' 11.30. ד' 11.00, 13.30, 17.30, 19.45. א', ה' 14.00, 17.30, 19.45, 22.00. ב' 11.00.
הוד 4: הפלינסטונס. ד' 11.30, 14.00, 18.00, 20.00, 22.00. א', ה' 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00. ב' 11.00. ג' 11.30, 14.00, 20.00, 24.00.
קולנוע 1: כוהזה קטן ג' 22.00. ד' 19.15, 21.45. א', ה' 16.30, 19.15, 21.45.
חן 1: ספיד ג' 22.00, 24.20. ד' 19.25, 21.50, 24.15. א', ה' 17.00, 19.25, 21.55.
מלך האריות. (עברית) ג', ד' 11.00, 13.30, 15.30, 17.30.
חן 2: מלך האריות (אנגלית) ג' 22.00, 24.20. ד' 19.35, 21.50, 24.15. א', ה' 19.30, 21.50.
נינג'ה קיד מכים שנית. שבת, ג', ד' 11.00.
ספיד. שבת, ג', ד' 13.30, 17.00.
מלך האריות. (עב') א', ה' 17.00.
חן 3: המסיכה ד' 11.00, 13.30, 15.30, 17.30, 19.35, 21.50, 24.15. א', ה' 11.30, 14.00, 17.00, 19.30, 21.50. ג' 11.00, 13.30, 15.30, 17.30, 22.00, 24.20.
חן 4: עדה באפלה. ג' 22.00, 24.20. א', ד', ה' 21.50.
צ'ק פתוח. ד' 11.00, 13.30, 15.30, 17.30, 19.30. א', ה' 17.00, 19.30. ג' 11.00, 13.30, 15.30, 17.30.
חן 5: איש תנסורה ד' 11.00, 13.30, 15.30, 17.00, 19.30, 21.50, 24.00. א', ה' 11.30, 14.00, 17.00, 19.30, 21.50. ג' 11.00, 13.30, 15.30, 17.30, 22.00, 24.20.
פיילה 1: הלקוח. ג' 21.50, 24.30. ד' 19.15, 22.00. א', ה' 16.45, 19.15, 22.00.
פיילה 2: החיים שלי ג' 21.50, 24.30. ד' 22.00. האבנות העיוורה של מוכנות יפנית. ד' 19.30. א', ה' 17.00, 19.30, 22.00.
פיילה 3: בשם האב. ג' 22.00, 24.30. ד' 19.30, 22.00. א' 17.00, 19.30. ה' 17.00, 19.30, 22.00.
לב 1: החיים בחוממה 12.15, 14.15. ב' 11.15, 13.15. א', ה' 12.15, 14.15, 17.20.
הקפיצה הגדולה ג' 22.00, 24.20. ד' 19.40, 22.00. א', ה' 19.30, 22.00.
לב 2: גשם של אבנים 12.00, 14.00, 22.00, 24.30. ד' 19.30, 22.00. ב' 11.00, 13.00. ג' 22.00, 24.20. א', ה' 12.00, 14.00, 17.15, 19.40, 22.00.
לב 3: החיים בחוממה א', ד', ה' 19.45.
הקפיצה הגדולה. ב' 11.05, 13.05. א', ה' 12.05, 17.30.
עירום. ג' 20.00, 24.20. ד' 22.00. א', ה' 14.05, 22.00.
לב 4: נו פיט ד' 19.45, 22.00. ב' 11.10, 13.10. ג' 22.00, 24.30. א', ה' 12.10, 18.10, 20.00, 22.00.
קליפורניה. א', ה' 14.00, 16.05.
מוזיאון ת"א 1: היומן של נני מורטי ג' 22.00. ד' 19.45, 22.00. ה' 17.00, 19.45, 22.00.
מוזיאון ת"א 2: האשה שיצרה שמן שומשום. ג' 22.00. ד' 19.45, 22.00. ה' 17.00, 19.45, 22.00.
מקסים הדורש: שכינה הסמלית ושמה משה. ג' 22.00, 24.00. ד' 19.10, 21.40. א', ה' 17.00, 19.30, 21.40.
סינמטק 1: אורלנדו. ד' 20.00, 22.00. א', ה' 17.30, 19.45, 21.45. ג' 22.00.
צפון: אשה מסוכנת ד' 19.40, 21.50. א', ה' 17.00, 19.30, 21.50. ג' 22.00.
רב אור 1: אמא סדרתית ג' 22.00, 24.20. ד' 19.30, 21.50. א', ה' 17.00, 19.30, 21.50.
רב אור 2: המסיכה ג' 22.00, 24.20. ד' 19.30, 21.50. א', ה' 17.00, 19.30, 21.50.
רב אור 3: ארץ הצללים. ג' 21.55, 24.25. ד' 19.20, 21.55. א', ה' 16.45, 19.20, 21.50.
רב אור 4: תמונות קצרות ג' 22.00. ד' 18.00, 21.30. א', ה' 17.30, 21.00.
רב אור 5: סיפור מרובע ברונקס ג' 22.00, 24.25. ד' 19.20, 21.50. א', ה' 17.00, 19.25, 21.55.
שחף 1: שקרים אמיתיים ג' 21.40, 24.30. ד' 19.30, 22.15. א', ה' 16.30, 19.15, 22.15.
שחף 2: רשימת שינדלר ג' 21.45. ד' 21.15. א', ה' 17.00, 20.45.
תל-אביב 1: שקרים אמיתיים ג' 21.40, 24.30. ד' 19.30, 22.15. א', ה' 16.30, 19.15, 22.15.
תל-אביב 2: השוטר מבוורלי הילס 3. ג' 22.00, 24.30. ד' 19.30, 22.15. א', ה' 17.00, 19.30, 22.15.
תל-אביב 3: הלקוח. ג' 21.50, 24.30. ד' 19.30, 22.15. א', ה' 16.45, 19.30, 22.15.

חיפה

סינמה קפה מוריה: גשם של אבנים ג' 22.15. ה' 19.30, 21.30.
סינמה קפה עממי 1: רשימת שינדלר 18.15.
הקפיצה הגדולה. 21.30.
סינמה קפה עממי 2: קוראים לי בטהובן 2. 19.15. קיקה. 21.15.
עצמון 1: שקרים אמיתיים ג' 21.45, 24.15. ד' 18.50, 21.30. א', ה' 16.15, 18.45, 21.20.
עצמון 2: הלקוח ג' 22.00, 24.15. ד' 19.00, 21.30. א', ה' 16.30, 19.00, 21.20.
עצמון 3: הבריחה ג' 22.00, 24.15. ד' 19.00, 21.30. א', ה' 16.30, 19.00, 21.20.
עצמון 4: החיים שלי ג' 22.00, 24.15. ד' 21.30. מוזריק ד' 19.00. א', ה' 16.30, 19.00, 21.15.
עצמון 5: השוטר מבוורלי הילס 3 ג' 22.00, 24.15. ד' 19.00, 21.30. א', ה' 16.30, 19.00, 21.20.
פנורמה 1: בשם האב ג' 21.50, 24.15. א', ד', ה' 21.30.
סוגר חשבון עם אבא ד' 11.00, 17.00, 19.00. א', ה' 16.30, 19.00.
פנורמה 2: הפלינסטונס ג' 22.00, 24.15. ד' 17.00, 19.00, 21.30. א', ה' 16.30, 19.00, 21.30.
לשחרר את ווילי ד' 11.00.
פנורמה 3: אצבעונית ד' 11.00, 17.00. א', ה' 16.30.
אדום ג' 22.00, 24.15. א', ד', ה' 19.00, 21.30.
רב אור 1: המסיכה ג' 22.00, 24.20. ד' 19.00, 21.30. א', ה' 19.00, 21.20.
מלך האריות (עברית) ג', ד' 11.00. א', ה' 17.00.
רב אור 2: מלך האריות. (אנגלית) ג' 22.00, 24.20. ד' 19.00, 21.30. א'-ה' 19.00, 21.20.
המסיכה ג', ד' 11.00. א', ה' 17.00.
רב אור 3: אמא סדרתית ג' 22.00, 24.20. ד' 21.30. א', ה' 21.20.
צ'ק פתוח ד' 11.00, 19.00. א', ה' 17.00, 19.00. ב' 11.00.
רב גת 1: ארבע חתונות ולוויה אחת ג' 22.00, 24.20. ד' 19.00, 21.30. א', ה' 16.45, 19.00, 21.20.
רב גת 2: ספיד ג' 22.00, 24.20. ד' 19.00, 21.30. א', ה' 16.30, 19.00, 21.20.
רב מור 1: המסיכה ד' 11.00, 19.00, 21.30, 24.00. א', ה' 17.00, 19.00, 21.30. ג' 11.00, 22.00, 24.20.
רב מור 2: מלך האריות ג' 22.00, 24.20. ד' 19.00, 21.30, 24.00. א', ה' 17.00, 19.00, 21.30.
לשחרר את ווילי ג', ד' 11.00.
רב מור 3: איש תנסורה – כלש בצחוק 24.20. ד' 11.00, 19.00, 21.30. א', ה' 17.00, 19.00, 21.30. ג' 11.00, 22.00, 24.20.
רב מור 4: ארבע חתונות ולוויה אחת ג' 22.00, 24.25. ד' 19.00, 21.30, 24.00. א', ה' 16.45, 19.00, 21.30.
מלך האריות. (עברית) שבת, ג', ד' 11.00.
רב מור 5: ספיד ג' 22.00, 24.25. ד' 19.00, 21.30, 24.00. א', ה' 16.30, 19.00, 21.30.
נינג'ה קיד. ג', ד' 11.00.
רב מור 6: צ'ק פתוח ד' 11.00, 19.00, 21.30. א', ה' 17.00, 19.00, 21.30. ג' 11.00, 22.00, 24.20.
רב מור 7: סיפור מרובע ברונקס ג' 22.00, 24.20. ד' 19.00, 21.30, 24.00. א', ה' 16.40, 19.00, 21.30.
גנובה על הקף ג', ד' 11.00.

קריות

קריון 1: הלקוח ג' 19.00, 21.30, 24.00. ד' 11.00, 19.00, 21.15, 23.45. א', ה' 16.45, 19.00, 21.30.
קריון 2: שקרים אמיתיים ג' 19.00, 21.30, 24.00. ד' 11.00, 19.00, 21.15, 23.45. א', ה' 16.45, 19.00, 21.30.
קריון 3: סוגר חשבון עם אבא ג' 19.00, 21.30, 24.00. ד' 11.00, 19.00, 21.15, 23.45. א', ה', 16.45, 19.00, 21.30.
קריון 4: לשחרר את ווילי ג' 19.00. ד' 11.00, 19.00. א', ה' 16.45, 19.00.
קריון 5: הפלינסטונס ג' 19.00, 21.30, 24.00. ד' 11.00, 19.00, 21.15, 23.45. א', ה' 16.45, 19.00, 21.30.
קריון 6: צ'ק פתוח ג' 19.00. ד' 11.00, 19.00. א', ה' 16.45, 19.00, 21.30.
קריון 7: מלך האריות ג' 19.00. ד' 11.00, 19.00. א', ה' 16.45.
קריון 8: החיים שלי ג' 21.30, 24.00. ד' 21.45.
איש תנסורה – כלש בצחוק ד' 19.00, 23.45. א', ה' 19.00, 21.30.
קריון 9: השוטר מבוורלי הילס 3 ג' 19.00. ד' 19.00, 23.45. א', ה' 16.45, 19.00, 21.30.
מוזריק ד' 23.45. א', ה' 19.00, 21.30.
אצבעונית ד' 11.00. א', ה' 16.45.

ירושלים

אדר 1: היומן של נני מורטי ד' 19.20, 21.30. א', ה', 17.00, 19.20, 21.30.
אדר 2: האשה שיצרה שמן שומשום ד' 19.20, 21.30. א', ה' 17.00, 19.20.
גיל 1: שקרים אמיתיים ד' 19.15, 21.45. א', ה' 13.30, 16.15, 19.00, 22.00. ב' 11.00.
גיל 2: הפלינסטונס ד' 19.15, 21.30. א', ה' 13.00, 17.00, 19.30, 21.45. ב' 11.00.
גיל 3: סוגר חשבון עם אבא ד' 19.15, 21.30. א', ה' 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. ב' 11.00.
גיל 4: לשחרר את ווילי ד' 19.15. א', ה' 16.30, 19.30. ב' 11.00.
מוזריק. ד' 21.30. א', ה' 21.45.
גיל 5: השוטר מבוורלי הילס 3 ד' 19.15, 21.30. א', ה' 13.00, 17.00, 19.30, 21.45. ב' 11.00.
גיל 6: החיים שלי ד' 19.15, 21.30.
קוראים לי בטהובן 2 א', ה' 13.00. ב' 11.00.
האמנות העיוורה של מוכנות יפנית א', ה' 17.00, 19.30, 21.30.
גיל 7: אצבעונית א', ה' 13.00, 17.00. ב' 11.00.
הלקוח א', ד', ה' 19.00, 21.45.
גיל 8: הלקוח ד' 19.15, 21.45. א', ה' 16.30, 21.45.
חן 1: מלך האריות ג' 22.00, 24.20. ד' 21.50, 24.00. א', ה' 17.00, 19.30, 21.50.
נינג'ה קיד מכים שנית ג', ד' 11.00.
חן 2: ארבע חתונות ולוויה אחת ג' 22.00, 24.20. ד', 19.20, 21.50, 24.00. א', ה' 17.00, 19.30, 21.55.
מלך האריות ג', ד' 11.00.
חן 3: ספיד ג' 22.00, 24.25. ד' 19.20, 21.50, 24.10. א', ה' 17.00, 19.25, 21.55.
גנובה על הקף ג', ד' 11.00.
חן 4: המסיכה ד' 11.00, 19.30, 21.50, 24.10. א', ה' 17.00, 19.30, 21.50. ג' 11.00, 22.00, 24.25.
חן 5: ארבע חתונות ולוויה אחת ג' 22.00, 24.25. ד' 21.50. א', ה' 12.55.
צ'ק פתוח ד' 11.00, 19.30. א', ה' 17.00, 19.30, ג' 11.00.
חן 6: סיפור מרובע ברונקס ג' 21.55, 24.25. ד' 19.29, 21.50. א', ה' 17.00, 19.25, 21.50.
חן 7: אמא סדרתית ג' 22.00, 24.20. ד' 21.50, 24.10. א', ה' 21.50.
איש תנסורה – כלש בצחוק ד' 11.00, 19.30. א', ה' 17.00, 19.30. ג' 11.00, 16.00.
רון 1: ספיד ד' 19.30, 21.45. א', ה' 17.00, 19.30, 21.45.
רון 2: תעצרו את העיר פעם שנייה ד' 19.30, 21.45. א', ה' 17.00, 19.30, 21.45.
רובוקופ 3 א'-ה' 10.45, 17.00.
סרית א'-ה' 09.00.
תיאטרון ירושלים: אשה מסוכנת א', ד', ה' 19.00, 21.30.
שלושת הצבעים – אדום א' 19.00, 21.30.

רמת גן — גבעתיים

אראחים 1: שקרים אמיתיים ג' 21.55, 24.30. ד' 19.10, 21.50. א', ה' 16.50, 19.10, 21.50.
אראחים 2: המסיכה ג' 22.00, 24.20. ד' 19.30, 21.50. א', ה' 17.00, 19.30, 21.50.
אראחים 3: ספיד ג' 22.00, 24.25. ד' 19.20, 21.50. א', ה' 17.00, 19.30, 21.55.
רב גן 1: המסיכה ג' 22.00, 24.20. א', ד', ה' 19.30, 21.50.
מלך האריות. ג', ד' 11.00, 17.00. א', ה' 17.00.
רב גן 2: מלך האריות ג' 22.00, 24.20. א', ד', ה' 19.30, 21.50.
המסיכה שבת, ג', ד' 11.00, 17.00. א', ה' 17.00.
רב גן 3: הפלינסטונס ד' 11.00, 17.00, 19.30, 21.50. א', ה' 17.00, 19.30, 21.50. ג' 11.00, 17.00, 22.00, 24.20.
רב גן 4: הלקוח ג' 22.00, 24.25. ד' 19.30, 21.55. א', ה' 17.00, 19.30, 21.55.
גנובה על הקף ג', ד' 11.00, 17.00.

באר-שבע

רב נגב 1: ארבע חתונות ולוויה אחת ג' 22.00, 24.20. ד' 19.30, 21.55. א', ה' 17.00, 19.30, 21.50.
המסיכה ג', ד' 11.00.
רב נגב 2: מלך האריות ג' 22.00, 24.20. ה' 19.30, 21.50. א', ה' 17.00, 19.30, 21.50.
צ'ק פתוח ג', ד' 11.00.
רב נגב 3: ספיד ג' 22.00, 24.25. ד' 19.30, 21.55. א', ה' 17.00, 19.30, 21.50.
גנובה על הקף שבת, ג', ד' 11.00.
רב נגב 4: המסיכה ג' 22.00, 24.20. ד' 19.30, 21.50. א', ה' 17.00, 19.30, 21.50.
מלך האריות (עברית) ג', ד' 11.00.

בת-ים

חן 1: המסיכה ד' 11.00, 19.30, 21.50. א', ה' 17.00, 19.30, 21.50. ג' 11.00, 22.00, 24.20.
חן 2: הלקוח ג' 22.00, 24.25. ד' 19.30, 21.55. א', ה' 17.00, 19.30, 21.50.
מלך האריות ג', ד' 11.00.
חן 3: ספיד ג' 22.00, 24.25. ד' 19.30, 21.55. א', ה' 17.00, 19.30, 21.55.
צ'ק פתוח ג', ד' 11.00.
חן 4: שקרים אמיתיים ג' 21.50, 24.30. ד' 19.10, 21.50. א', ה' 16.35, 19.10, 21.50.
חן 5: השוטר מבוורלי הילס 3 ג' 22.00, 24.20. ד' 19.30, 21.50. א', ה' 17.00, 19.30, 21.50.
חן 6: מלך האריות (אנגלית) ג' 22.00, 24.20. א', ד', ה' 19.30, 21.50. א', ה' 17.00.
חן 7: סוגר חשבון עם אבא ג' 22.00, 24.20. ד' 19.30, 21.50. א', ה' 17.00, 19.30, 21.50.

הרצליה

אודיטוריום דניאל: אשה מסוכנת א', ד', ה' 19.30, 21.40.
מגדיין 1: אדום 19.30, 22.00
מגדיין 2: הקפיצה הגדולה 19.30, 22.00.
סבאור 1: הלקוח ג' 19.45, 22.00, 24.15. ד' 20.00, 22.10. א', ה' 19.40, 21.50.
אצבעונית ד' 11.00, 16.45, 18.30.
סבאור 2: ספיד ג' 22.00, 24.15. ד' 20.00, 22.15. א', ה' 19.45, 20.00.
מלך האריות ג' 20.00. ד' 11.00, 16.45, 18.30.
סבאור 3: שקרים אמיתיים ג' 19.30, 22.00, 24.30. ד' 16.50, 19.30, 22.00 א'-ה' 19.30, 22.00.
הפלינסטונס ד' 11.00.

חדרה

לב 1: שקרים אמיתיים א', ד', ה' 19.15, 21.45. ג' 19.15, 21.45, 24.10.
מלך האריות א', ה' 16.30.
לב 2: ספיד א', ד', ה' 19.40, 22.00. ג' 19.40, 22.00, 24.20.
לב 3: הלקוח ד' 19.40, 22.00. ג' 19.40, 22.00, 24.20. א', ה' 16.30, 19.40, 22.00.
לב 4: המסיכה ד' 19.40. ג' 19.40, 24.20. א', ה' 16.30, 19.45.
בשם האב 22.00.

חולון

גל 1: שקרים אמיתיים ד' 11.30, 17.00, 19.30, 22.15. א', ה' 16.45, 19.30, 22.15. ב' 11.00. ג' 11.00, 21.40, 24.30.
גל 2: שקרים אמיתיים ג' 21.40, 24.30. ד' 19.30, 22.15. א', ה' 22.15.
לשחרר את ווילי ד' 11.30, 17.00. א', ה' 17.00, 19.30. ב' 11.00. ג' 11.00, 19.45.
גל 3: המסיכה ד' 11.30, 17.00, 19.30. א', ה' 17.00, 19.30, 22.00. ב' 11.00, 20.00, 22.00, 24.00.
גל 4: מלך האריות ד' 11.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00. א', ה' 17.00, 19.30, 22.00. ב' 11.00. ג' 11.00, 20.00, 22.00, 24.00.
גל 5: סוגר חשבון עם אבא ד' 11.30, 17.00, 19.30, 22.00. א', ה' 17.00, 19.30, 22.00. ב' 11.00. ג' 11.00, 19.45, 20.00, 24.20.

כפר-סבא

גיל 1: שקרים אמיתיים ד' 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.15. א', ה' 16.45, 19.30, 22.15. ב' 11.30. ג' 11.30, 21.40, 24.30.
גיל 2: המסיכה ד' 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.10, 24.30. א', ה' 17.00, 19.30, 22.00. ב' 11.30. ג' 11.30, 19.45, 21.40, 24.30.
גיל 3: הפלינסטונס ד' 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.10. א', ה' 17.00, 19.30, 22.00. ב' 11.30. ג' 11.30, 20.00, 22.00, 24.00.
גיל 4: הלקוח ד' 11.30, 14.00, 17.00, 19.15, 22.00, 24.30. א', ה' 16.45, 19.15, 22.00. ב' 11.00. ג' 11.00, 19.45, 21.50, 24.30.
גיל 5: מלך האריות א', ד', ה' 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00. ב' 11.00.
החיים שלי ו', ב' 22.00, 24.30. מוצ"ש, ד' 22.00
גיל 6: ספיד ו', ב' 19.45, 22.00, 24.15. מוצ"ש, ד' 17.00, 19.30, 22.00. ב' 11.30.
אצבעונית ג' 11.00. שבת, ד' 11.30, 14.00.

נס-ציונה

גיל 1: שקרים אמיתיים ד' 11.30, 17.00, 19.30, 22.15. א', ה' 16.45, 19.30, 22.15. ב' 11.00. ג' 11.00, 21.40, 24.30.
גיל 2: הלקוח ג' 19.45, 22.00, 24.30. ד' 19.15, 22.00. א', ה' 16.45, 19.15, 22.00.
אצבעונית ד' 11.30, 17.00. ב' 11.00. ג' 11.30.
גיל 3: החיים שלי ג' 22.00, 24.30. ד' 22.00
סוגר חשבון עם אבא ד' 11.30, 17.30, 19.45. א', ה' 17.00, 19.30, 22.00. ב' 11.00. ג' 11.30, 19.45, 22.00, 24.20.
גיל 4: הלקוח ג' 22.00, 24.30. ד' 19.15, 22.00. א', ה' 16.45, 19.15, 22.00.
הפלינסטונס ד' 11.30, 17.30. א', ה' 17.00, 19.30, 21.45. ב' 11.00. ג' 11.00, 20.00.

נתניה

גיל 1: שקרים אמיתיים ד' 11.30, 19.30, 22.15. א', ה' 11.30, 16.30, 19.15, 22.00. ב' 11.00. ג' 11.30, 21.40, 24.30.
גיל 2: שקרים אמיתיים ד' 22.15, ג' 11.30, 21.40, 24.30.
סוגר חשבון עם אבא ד' 19.30. א', ה' 17.00, 19.30, 22.00. ב' 11.00.
גיל 3: לשחרר את ווילי ג', ד' 11.30.
הלקוח ג' 21.50, 24.30. ד' 19.15, 22.00. א', ה' 16.45, 19.15, 22.00.
גיל 4: הלקוח ג' 21.50, 24.30. ד' 19.15 22.00. א', ה' 16.45, 19.15, 22.00.
אצבעונית ג', ד' 11.30.
גיל 5: הפלינסטונס ד' 11.30, 20.00. ב', ג' 11.00. א', ה' 17.00, 19.30, 22.00.
החיים שלי ג' 22.00, 24.30. ד' 22.00.
חן השרון 1: ארבע חתונות ולוויה אחת ג' 22.00, 24.20. ד' 19.25, 21.50. א', ה' 17.00, 19.30, 21.50.
מלך האריות ג', ד' 11.00.
חן השרון 2: המסיכה ד' 11.00, 19.30, 21.50. א', ה' 17.00, 19.30, 21.50. ג' 11.00, 22.00, 24.20.
חן השרון 3: ספיד ג' 22.00, 24.25. ד' 19.30, 21.55. א', ה' 17.00, 19.25, 21.55.
צ'ק פתוח ג', ד' 11.00.
חן השרון 4: מלך האריות ג' 22.00, 24.20. ד' 19.30, 21.50. א', ה' 17.00, 19.30, 21.50.
גנובה על הקף ג' ד' 11.00.

פתח-תקוה

היכל 1: שקרים אמיתיים ג' 21.40, 24.30. ד' 19.30, 22.15. ב' 11.30. א', ה' 16.45, 19.30, 22.15.
היכל 2: מלך האריות א', ה' 17.00. ב' 11.30.
ספיד ג' 22.00, 24.15. ד' 19.45, 22.00. א', ה' 19.30, 22.00.
היכל 3: הלקוח ג' 21.50, 24.30. ד' 19.15, 22.00. ב' 11.30. א', ה' 16.45, 19.15, 22.00.
רם 1: מלך האריות ד' 20.00, 22.00. א', ה' 17.00, 20.00, 22.00.
רם 2: הפלינסטונס ד' 19.45, 22.00. א', ה' 17.00, 19.45, 22.00.
רם 3: איש תנסורה – כלש בצחוק ד' 19.45, 22.00. א', ה' 17.00, 19.30, 22.00.

ראשון-לציון

הזהב 1: הלקוח ג' 19.45, 21.50, 24.30. ד' 19.15, 22.00. א', ה' 16.45, 19.15, 22.00.
אצבעונית ד' 11.30. ב', ג' 11.00.
הזהב 2: הלקוח ד' 11.30, 19.15, 22.00. א', ה' 16.45, 19.15, 22.00. ב' 11.00. ג' 11.00, 21.50, 24.30.
הזהב 3: החיים שלי ג' 22.00, 24.30. ד' 22.00.
הפלינסטונס ד' 11.30, 19.30. א', ה' 17.00, 19.30, 22.00. ב' 11.00. ג' 11.00, 20.00.
חן 1: ארבע חתונות ולוויה אחת ג' 22.00, 24.20. ד' 19.30, 21.55. א', ה' 17.00, 19.25, 21.55.
מלך האריות ג', ד' 11.00.
חן 2: מלך האריות ג' 22.00, 24.20. א', ד', ה' 19.30, 21.50. א', ה' 17.00.
איש תנסורה – כלש בצחוק ג', ד' 11.00.
חן 3: ספיד ג' 22.00, 24.25. ד' 19.20, 21.50. א', ה' 17.00, 19.25, 21.55.
צ'ק פתוח ג', ד' 11.00.
חן 4: המסיכה ד' 11.00, 19.30, 21.50. א', ה' 17.00, 19.30, 21.50. ג' 11.00, 22.00, 24.20.
כנען: השוטר מבוורלי הילס 3. ג' 22.00, 24.00. א', ד', ה' 19.50, 21.45.
סמאר 1: ספיד ג' 19.45, 22.00, 24.15. ב' 11.30. א', ד', ה' 17.00, 19.30, 22.00.
סמאר 2: הקפיצה הגדולה מוצ"ש, א', ג'-ה' 22.00.
איש תנסורה – כלש בצחוק ג' 20.00, 24.15. 11.30, 17.00, 19.45. א', ד', ה' 19.30.
סמאר 3: סיפור מרובע ברונקס ג' 19.45, 22.00, 24.15. א', ד', ה' 19.30, 22.00.
סמאר 4: האשה שיצרה שמן שומשום ג' 22.00, 24.15. א', ד', ה' 19.30, 22.00.
רובוקופ 3 ג' 20.00. 11.30, 17.00.
ראשון אבג'י ג' 22.00, 24.00. א', ד', ה' 19.30, 21.45.

רחובות

חן 1: הלקוח ב', ג' 21.45, 24.15. א', ד', ה' 16.40, 19.10, 21.45.
חן 2: המסיכה ב', ג' 21.50, 24.00. א', ד', ה' 17.00, 19.30, 21.50.
מלך האריות א', ד', ה' 17.15.
חן 3: ספיד ב', ג' 21.50, 24.15. א', ד', ה' 19.20, 21.50.
חן 4: שקרים אמיתיים ב', ג' 21.45, 24.15. א', ד', ה' 16.30, 19.00, 21.40.

רמת-השרון

כוכב: בשם האב ג' 22.00, 24.15. א', ד', ה' 19.10, 21.40.